

EUROJUST

Éves jelentés – 2016

Criminal justice across borders

© Eurojust, 2017

Ez a kiadvány a 2016. január 1. és 2016. december 31. közötti időszakra vonatkozik.

Katalógusszám: QP-AA-17-001-HU-N

ISBN: 978-92-9490-115-6

ISSN: 2443-6577

DOI: 10.2812/535764

Elérhetőség:

Telefon: + 31 70 412 5000

E-mail: info@eurojust.europa.eu

Weboldal: www.eurojust.europa.eu

Éves jelentés – 2016

Tartalomjegyzék

12

26

40

Előszó	7
Vezetői összefoglaló	9

1. Az Eurojust tevékenysége

1.1 Az Eurojust II. szintű értekezletei.....	14
1.2 Az Eurojust koordinációs értekezletek.....	15
1.3 Eurojust koordinációs központok	17
1.4 Az Eurojust és a közös nyomozócsoportok.....	18
1.5 Eurojust információkezelő rendszer	22
2016 idővonal	24

2. Az Eurojust konkrét ügyei

2.1. Bevezetés.....	27
2.1.1 Terrorizmus.....	28
2.1.2 Számítástechnikai bűnözés.....	30
2.1.3 Illegális bevándorlók csempészése	32
2.1.4 Emberkereskedelem.....	33
2.1.5 Csalás.....	34
2.1.6 Korruptió.....	34
2.1.7 Kábítószer-kereskedelem	35
2.1.8 A mobil szervezett bűnözői csoportok által elkövetett vagyon elleni bűncselekmények.....	36
2.1.9 Az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények (PIF bűncselekmények).....	36

2.2. Az Eurojust – maffia-típusú – bűnszervezetekkel kapcsolatos konkrét ügyei.....	36
--	----

Az Avalanche művelet közelebbről	38
--	----

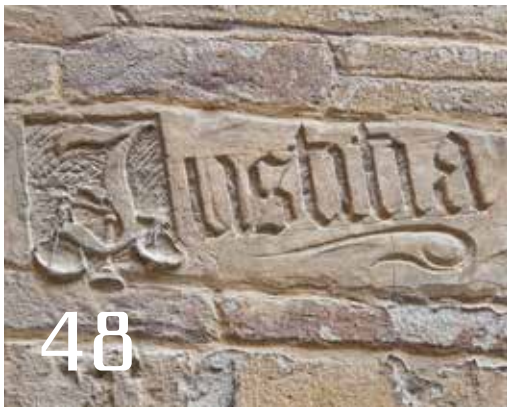
3. Az Eurojust partnerei

3.1 Együttműködés az Europollal	41
3.2 Együttműködés az OLAF-fal	41
3.3 Az Eurojust harmadik államokkal és szervezetekkel való kapcsolata	42
Együttműködési megállapodások.....	42
Az Eurojust harmadik államokat érintő konkrét ügyei.....	42
Ősszekötő ügyészek az Eurojustnál.....	42
Az Eurojust harmadik államokbeli kontaktpontjai	43
Együttműködés a Nemzetközi Büntetőbírósággal (ICC).....	43

4. Kihívások és bevált módszerek

4.1 Telekommunikációs lehallgatás.....	49
4.2 Az adócsalási ügyek kihívásai	49
4.3 Európai elfogatóparancs	50

Idén középpontban: Joghatósági ütközések	54
--	----

48

54

64

5. Az adminisztratív szervezet

5.1	Az operatív és stratégiai munka támogatása	61
5.2	Az adminisztratív szervezet átalakítása	61
5.3	Személyzet és költségvetés	61
5.4	Szervezeti fejlesztések.....	62
5.5	Az új székház.....	63

6. Az Eurojust és a hálózatok

6.1	Európai Igazságügyi Hálózat (EJN)	65
6.3	A Népirtás Elleni Hálózat	66
6.4	Konzultatív Fórum	67

Táblázatok, grafikonok

Konkrét ügyek 2002–2016	10
Bilaterális/multilaterális ügyek 2012–2016	10
Bilaterális/multilaterális ügyek	11
Kérelmező/kérelmezett tagállamok	11
Koordinációs értekezletek	16
Koordinációs értekezleteken részt vevő harmadik államok, együttműködő partnerek, nemzetközi szervezetek.....	16
Koordinációs központok	17
Az Eurojust által támogatott közös nyomozócsoportok és a főbb bűncselekményfajták	19
A finanszírozott közös nyomozócsoportok tagállamok szerinti bontásban	19
A 13. cikk szerinti ügyek	23
Az Eurojust által kiemeltként kezelt bűncselekményfajták	27
Az összekötő ügyészek által kezelt ügyek, 2012–2016	43
Az Eurojust konkrét ügyeiben leggyakrabban érintett tíz harmadik állam	45
Európai elfogatóparanccsal kapcsolatos ügyek	51

Eurojust College of National Members 2016

Michèle Coninx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenber, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

Filippo Spiezia, Italy

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Vincienne Vella (Deputy NM), Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Betűszók és rövidítések

CBRN-E	kémiai, biológiai, radioaktív, nukleáris anyagok és robbanószerkezetek (Chemical, biological, radiological, nuclear substances and explosives)
CJEU	az Európai Unió Bírósága (Court of Justice of the European Union)
CJM	Számítástechnikai Bűnözés Igazságügyi Monitor (Cybercrime Judicial Monitor)
CMS	elektronikus ügykezelő rendszer (Case Management System)
EAW	európai elfogatóparancs (European Arrest Warrant)
EC3	Európai Számítástechnikai Bűnözés Elleni Központ (European Cybercrime Centre)
ECTC	Európai Terrorizmus Elleni Központ (European Counter Terrorism Centre)
EJCN	Számítástechnikai Bűnözés Elleni Európai Igazságügyi Hálózat (European Judicial Cybercrime Network)
EJN	Európai Igazságügyi Hálózat (European Judicial Network)
EJTN	Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (European Judicial Training Network)
ENCS	Eurojust Nemzeti Koordinációs Rendszer (Eurojust National Coordination System)
EMPACT	Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyyegetettség Ellen (European Multidisciplinary Platform against Criminal Threats)
EMSC	Európai Embercsempészás Elleni Központ (European Migrant Smuggling Centre)
EPPO	Európai Ügyészség (European Public Prosecutor's Office)
FTF	külföldi terrorista harcosok (Foreign terrorist fighters)
ICC	Nemzetközi Büntetőbíróság (International Criminal Court)
IIS	illegális bevándorlók csempészése (Illegal immigrant smuggling)
IPR	szellemi tulajdonhoz fűződő jogok (Intellectual property rights)
ISP	internet szolgáltató (Internet service provider)
JIT	közös nyomozócsoport (Joint investigation team)
MLA	kölcsönös jogsegély (Mutual legal assistance)
MOCG	mobil szervezett bűnözői csoport (Mobile organised group)
OAP	Operatív cselekvési terv (Operational Action Plan)
OCG	szervezett bűnözői csoport, bűnszervezet (Organised crime group)
OPC	szervezetten elkövetett, vagyon elleni bűncselekmény (Organised property crime)
PIF	az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme (Protection of the financial interests of the European Union)
TCM	Terrorcselekmények tárgyában hozott ítéletek figyelemmel kísérése (Terrorism Convictions Monitor)
THB	emberkereskedelelem (Trafficking in human beings)
VAT	hozzáadott-értéktadó (Value-added tax)

Az Eurojust Tanácsi Határozat

A Tanács 2002. február 28-i határozata az Eurojust létrehozásáról a bűnözés súlyos formái elleni fokozott küzdelem céljából, melyet legutóbb a Tanács az Eurojust megerősítéséről szóló, 2008. december 16-i 2009/426/IB tanácsi határozattal módosított, e jelentésben az „Eurojust Tanácsi Határozat” néven szerepel. Az Eurojust Tanácsi Határozat [egységes szerkezetbe foglalt szövegét](#) a Tanács Főtitkársága készítette, kizárólag tájékoztatás céljából.

Az éves jelentésben szereplő, az Eurojust konkrét ügyeire vonatkozó statisztikák az Eurojust ügykezelő rendszerében lévő adatok alapján készültek. A 2017. január 16-án kigyűjtött adatok a kigyűjtés időpontjában aktuális állapotot tükrözik. Az ügyek folyamatosan változó természetéből fakadóan lehetséges a korábbi jelentések adataitól való számbeli eltérés.

Az Eurojust publikációi és infografikái megtekinthetők [weboldalunkon](#).

Az Eurojust tevékenységének fundamentális része a tagállami hatóságokkal, a bel- és igazságügyi ügynökségekkel, valamint a harmadik államokkal való igazságügyi együttműködés, koordináció és információcsere.

Előszó

Örömmel mutatom be az Eurojust tizenötödik éves jelentését, amely betekintést nyújt az Eurojustnak a határokon átvélt súlyos bűnözés ellen folytatott tevékenységébe.

A 2016. év a biztonsági vonatkozások tekintetében állított kihívások elé. Szembe kell néznünk új, immár szokásossá váló jelenségekkel és fokozni kell tevékenységünket a terrorizmus, a számítástechnikai bűnözés, a szervezett bűnözés, köztük az embercsempészs és az emberkereskedelem elleni küzdelem terén. Sir Julian King, a biztonsági unióért felelős EU biztos örömmel fogadott látogatása alkalmával beszélgetésre nyílt lehetőség az Eurojustnak az EU által széles körben folytatott, terrorizmus és szervezett bűnözés elleni harcban és a belső biztonsági láncban betöltött kulcsfontosságú támogató szerepéről. Az Eurojust 2015. évi jelentésére vonatkozó, a Tanács által megfogalmazott végkövetkeztetések megerősítették, hogy feladatkörében eljárva az Eurojust a prioritásként kezelt terrorizmus, embercsempészet és számítástechnikai bűnözés kezelésére, illetve az igazságügyi együttműködés további erősítésére, az azt elősegítő bevált módszerek összegyűjtésére és megosztására összpontosít.

Az Eurojust lényegi tevékenységét a konkrét ügyek intézése jelenti. A tagállamok 2306 esetben kérték az Eurojust közreműködését, 2015-hez képest ez 4 százalékos növekedést jelent. Az Eurojust tevékenységének fundamentális része a tagállami hatóságokkal, a bel- és igazságügyi ügynökségekkel, valamint a harmadik államokkal való igazságügyi együttműködés, koordináció és információcsere. E jelentés illusztrálja egy konkrét ügy életciklusát, az Eurojust koordinációs eszközök, közülük kiemelten a II. szintű értekezletek és az egyre gyakrabban alkalmazott közös nyomozócsoportok hatékonyságát.

Az Eurojust hídépítő. Égisze alatt 28 nemzeti tag támogatja a tagállamaikban folyamatban lévő büntetőeljárásokat és osztja meg velük a bevált módszereket. Felismervén továbbá az Eurojust terrorizmussal kapcsolatos ügyekre kijelölt nemzeti levelezők fontos szerepét, intenzívebbé tesszük az ilyen típusú kötelekeket és támogatjuk a most létrehozott Számítástechnikai Bűnözés Elleni Európai Igazságügyi Hálózatot. Az EC3-ban folytatott együttműködés tapasztalataira építve megvizsgáljuk az Eurojust részvételének erősítését az Európai Terrorizmus Elleni Központban.

A bűnözést a határok nem állítják meg, a harmadik államokkal való együttműködés ezért alapvető fontosságú. Az évek során megfigyeltük, hogy a harmadik államok részvétele az Eurojust ügyeiben, a koordinációs értekezleteken és a közös nyomozócsoportokban emelkedő tendenciát mutat. Az Eurojust 2016-ban új együttműködési megállapodásokat kötött, valamint tovább szélesítette világszerte a kontaktponti hálózatát. Három összekötő ügyész (Norvégiából, az USA-ból és Svájc-ból) tevékenykedik az Eurojustnál. E jelentésben a svájci összekötő ügyész nyújt betekintést a munkájába és az Eurojustnál folytatott szoros együttműködés eredményeibe.

Az Eurojust kiemelt célja, hogy az Európai Unió igazságügyi és jogi szakértői központjaként folyamatosan fejlődjön. A jogalkalmazók munkájának elősegítése és az EU intézményeinek tájékoztatása céljából az Eurojust 2016-ban egyebek közt publikálta a *Számítástechnikai Bűnözés Igazságügyi Monitorja* című összeállítást első két kiadványát, az európai elfogatóparancsok terén végzett tevékenységről szóló jelentést, továbbá a joghatósági összeütközések megelőzését és rendezését segítő, megújított irányelveket.

Figyelemmel a biztonságot fenyegető változó viszonyokra és az Eurojust jogi kereteire, a szervezeti struktúra és a belső folyamatok áttekintésével fontos lépéseket tettünk annak irányába, hogy az Eurojust alapvető feladata és stratégiai prioritásai találkozzanak a tagállamok költségvetési megszorításokra vonatkozó elvárásaival. Az Eurojust történetének újabb mérföldkövét jelenti, hogy 2017-ben új székházba költözünk.

Az Eurojust hozzáadott értéke abban áll, hogy azonnal reagál a közreműködés iránti megkeresésekre, rendkívül rövid időn belül segítséget nyújt a határokon átvélt információcseréhez, támogatást ad a bonyolult ügyekben felmerülő jogi és gyakorlati akadályok leküzdéséhez, valamint támogatja és finanszírozza a közös nyomozócsoportokat. Meggyőződésem, hogy Klaus Meyer-Cabri és az újrávalasztott Ladislav Hamran elnökhelyettes urakkal, a Kollégium további tagjaival és az adminisztratív szervezettel az Eurojust a bűnügyi igazságügyi együttműködés és koordináció kulcs-szereplőjeként tovább erősödik és eléri teljes potenciálját.

Michèle CONINSX
Eurojust elnök

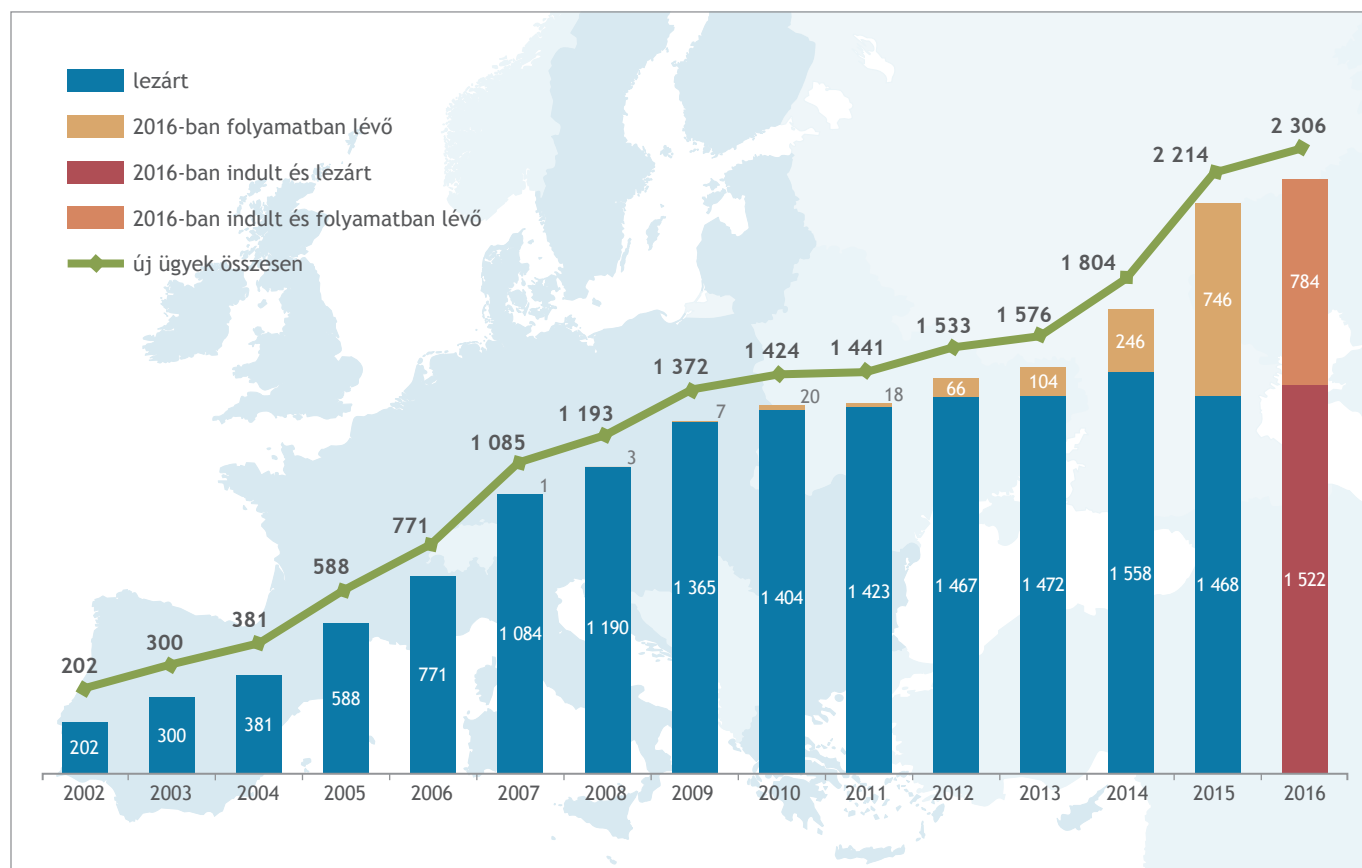

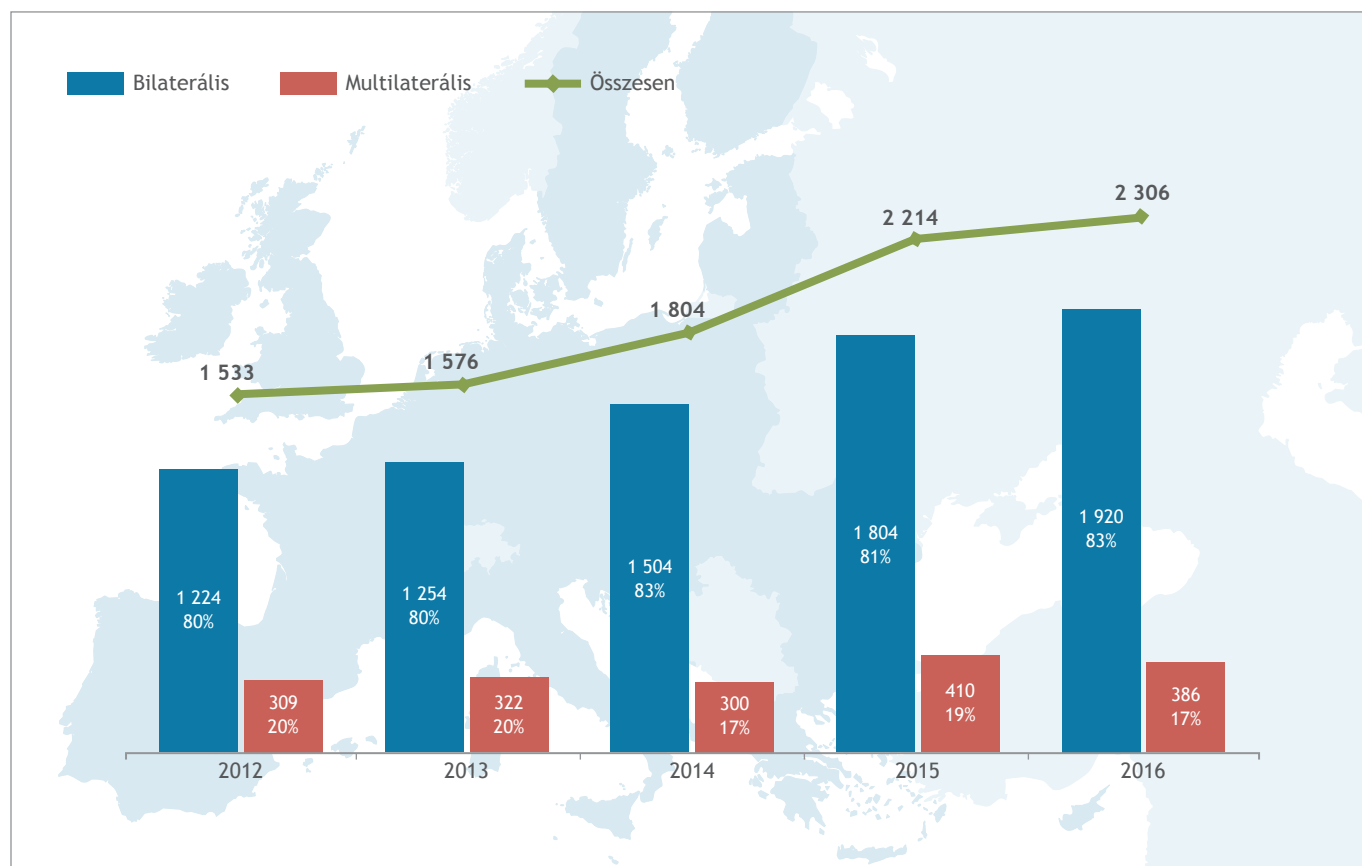
Vezetői összefoglaló

- ▶ A 2015. évi 2 214-hez képest 2016-ban 4%-kal, azaz 2 306-ra nőtt azon **ügyek száma**, amelyekben a tagállamok a határokon átvitelő, súlyos bűnözés elleni küzdelemben az Eurojust segítségét kérték. **Harmadik államok** bevonására 300 ügyben került sor.
- ▶ A **konkrét ügyek** száma a bűnözés következő területein növekedett: terrorizmus, embercsempészás (illegális bevándorlók csempészése), emberkereskedelem, csalás és pénzmosás.
- ▶ Betekintés nyújtása a konkrét ügyek életciklusába, és ezen belül a **II. szintű értekezletek** hatékonyságának bemutatása konkrét ügy illusztrálásával.
- ▶ Az Eurojust 10 **koordinációs központot**, továbbá 249 **koordinációs értekezletet** szervezett mindösszesen 288 ügyben, ezek közül az Europol 87, az OLAF 4 értekezleten vett részt. **Harmadik államok** 50 koordinációs értekezleten és 2 koordinációs központban vettek részt.
- ▶ Az Eurojust 148 **közös nyomozócsoportot** támogatott (23%-kal többet, mint 2015-ben); ezek közül 69 új alapítású volt. **Harmadik államok** 14 közös nyomozócsoportban vettek részt.
- ▶ Az Eurojust 90 közös nyomozócsoportot finanszírozott (32 százalékkal többet, mint 2015-ben), közülük kilenc nyomozócsoport harmadik államok részvételével működött.
- ▶ Az Eurojust 315 alkalommal nyújtott segítséget **európai elfogatóparancsok végrehajtásához**.
- ▶ A Tanács által megfogalmazott végkövetkeztetések alapján a **Számítástechnikai Bűnözés Elleni Európai Igazságügyi Hálózat** 2016. június 9-én megalakult. A hálózatot az Eurojust támogatja.
- ▶ Megtartott **értekezletek**:
  - taktikai értekezlet az illegális bevándorlók csempészése tárgyában (február)
  - *Kulcsok a kibertérhez* című stratégiai értekezlet (június)
  - a holland és szlovák elnökség által közösen szervezett Konzultatív Fórum értekezlete (június)
  - taktikai értekezlet a terrorizmusról (június)
  - EMPACT szeminárium a vagyon elleni szervezett bűnözésről (június)
  - taktikai értekezlet az *adóügyi bűncselekményekkel kapcsolatos igazságügyi együttműködésről* (október)
  - a Számítástechnikai Bűnözés Elleni Európai Igazságügyi Hálózat indító értekezlete (november)
- ▶ Az Eurojust **kiadta**:
  - *Terrorcselekmények tárgyában hozott ítéletek figyelemmel kísérése és ad hoc igazságügyi elemzések*
  - *Külföldi terrorista harcosokról készült negyedik jelentés*
  - Összefoglaló a *Külföldi terroristaharcosokról készült harmadik jelentésről*
  - *CBRN-E (vegyi, biológiai, radioaktív, nukleáris anyagok és robbanószerek) kézikönyv*
  - *Számítástechnikai bűncselekmények tárgyában hozott ítéletek figyelemmel kísérése és ad hoc igazságügyi elemzések*
  - Az illegális bevándorlók csempészésére vonatkozó nemzeti joggyakorlatok összehasonlító elemzése (Spanyolország, Franciaország, Olaszország)
  - Eurojust-EMCDDA jelentés, *Új pszichoaktív anyagok Európában: jogi szabályozás és büntetőeljárás – aktuális kihívások és megoldások*
  - *A joghatósággal rendelkező államok melyike folytassa le a büntetőeljárást? – Döntést segítő irányelvek*
- ▶ Az Eurojustnál három **összekötő ügyész** tevékenykedik: Norvégiából, az USA-ból és Svájc-ból. Betekintés a svájci összekötő ügyész munkájába.
- ▶ Az Eurojust **együttműködési megállapodást** kötött Montenegróval és Ukrajnával, továbbá **egyetértési megállapodást** az EUIPO-val. A Moldovai Köztársasággal kötött megállapodás október 21-én lépett hatályba.
- ▶ Az Eurojust bővítette a világszerte működő **kontakt-ponti hálózatát**, így 41 harmadik államban működnek kontaktpontok.
- ▶ Az igazságügyi együttműködés továbbfejlesztése céljából az Eurojust foglalkozott a **telekommunikációs lehallgatások, adócsalási ügyek és az európai elfogatóparancsok** kapcsán felmerülő jogi és gyakorlati nehézségekkel, valamint kiadta a joghatósági ütközésekre vonatkozó megújított irányelveit.
- ▶ A Kollégium elfogadta az adminisztratív szervezet **új szervezeti struktúráját**.
- ▶ Az Eurojust **költségvetése** 2016-ban 43 539 000 EUR volt. A költségvetés végrehajtása 99,89%-ban teljesült.

Konkrét ügyek 2002–2016

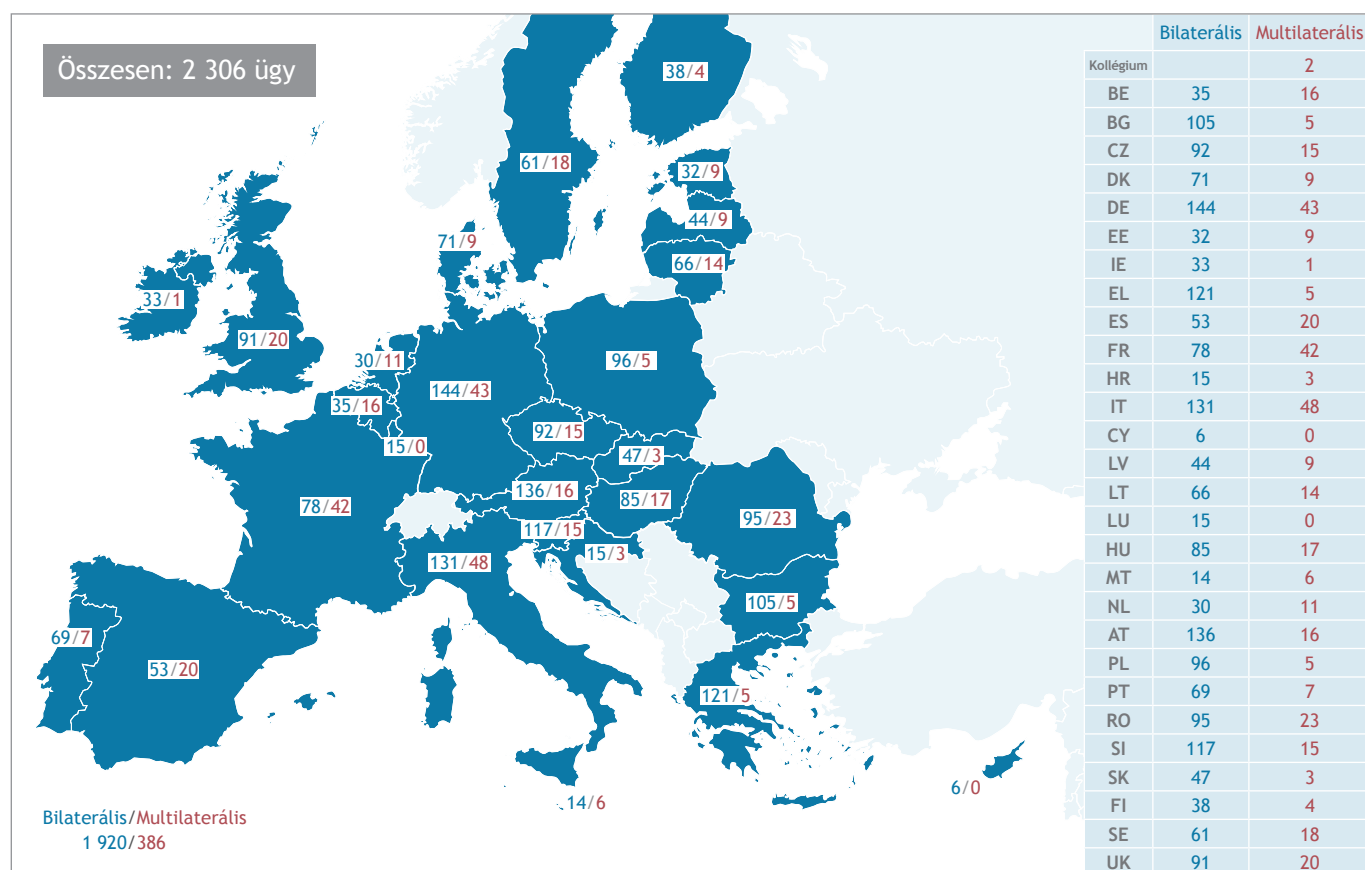

Bilaterális/multilaterális ügyek 2012–2016

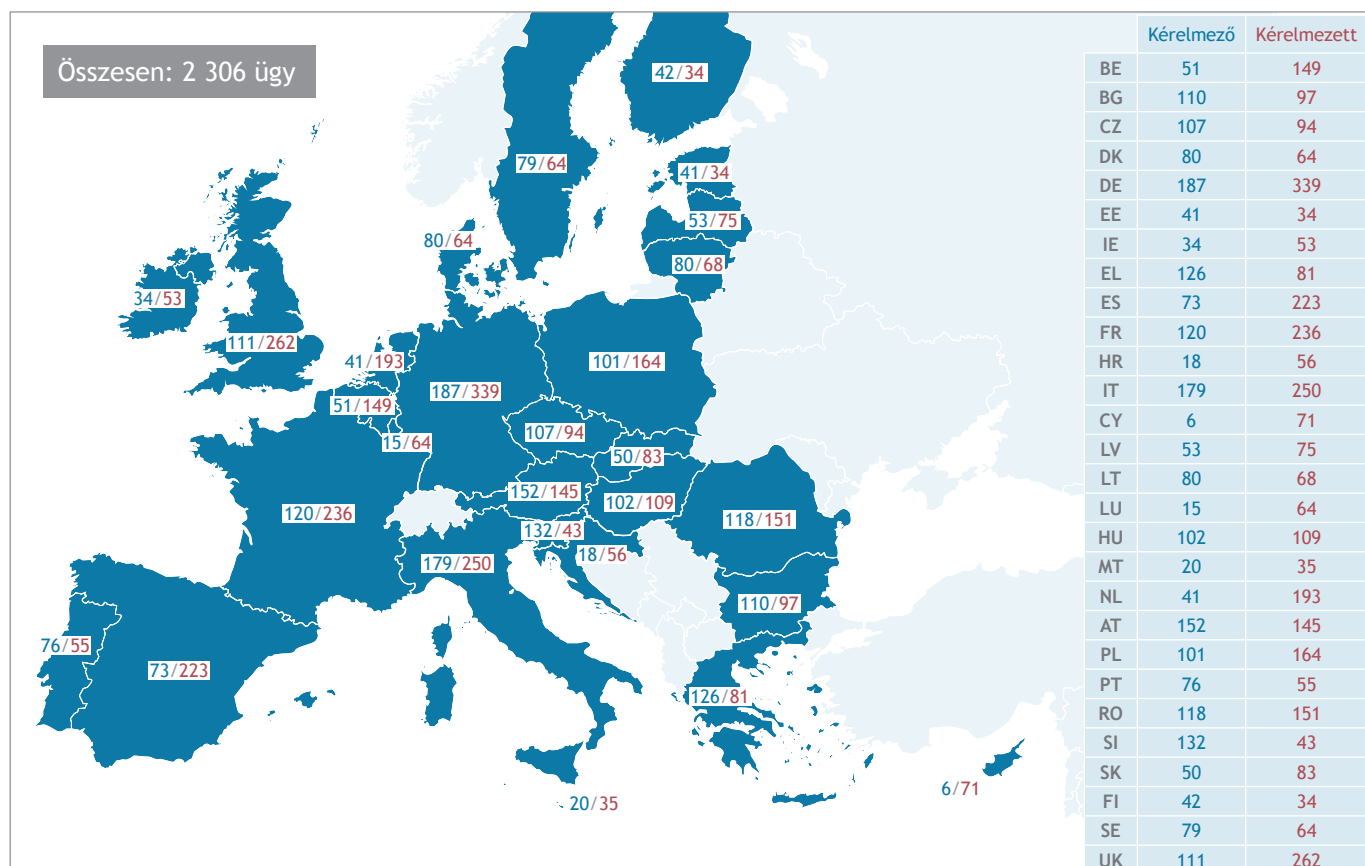

Bilaterális/Multilaterális ügyek

Kérelmező/Kérelmezett tagállamok

Az Eurojust tevékenysége

Mi az Eurojust? A 2002-ben létrehozott Eurojust az Európai Unió igazságügyi együttműködési ügynöksége. Rendeltetése, hogy elősegítse és fejlessze a büntetőeljárások összehangolását valamint a tagállamok illetékes hatóságai közötti együttműködést, a határokon átvélő súlyos bűncselekmények, különösen a szervezett bűnözés elleni küzdelemben.

A tagállamoktól érkező megkeresésekre az Eurojust segítséget nyújthat az adott tagállamot és valamely harmadik államot érintő büntetőeljárásokban is, amennyiben az Eurojust és e harmadik állam között együttműködési megállapodás van érvényben, vagy alapvető érdek fűződik a kért segítség megadásához.

Bármely tagállam vagy a Bizottság kérésére az Eurojust segítséget nyújt továbbá az olyan büntetőeljárásokban is, amelyek kizárólag csak az adott tagállamot és az Európai Uniót érintik.

Kik a tagjai? Az Eurojust Kollégiuma az egyes tagállamok által delegált 28 nemzeti tagból – ügyészekből, bírákból – áll. Munkájukat az Eurojust székhelyén, Hágában végzik. A legtöbb nemzeti tag munkáját egy helyettes és/vagy egy aszisztens segíti. Ezenkívül Norvégia, Svájc és az USA delegált összekötő ügyészeket az Eurojusthoz.

Hogyan teljesíti feladatát? Az Eurojust kulcsfontosságú hatáskörébe tartozik az illetékes tagállami hatóságok segítség iránti kérelmére történő válaszreakció. E hatáskörében eljárva, meghatározott büntetőeljárási intézkedések megtételére kérheti a tagállamokat. A tagállami hatóságok munkájának a büntetőeljárás minden szakaszában szükségessé váló koordinációját az Eurojust nemzeti tagjai végzik. Az Eurojust három szinten szervezi munkaértekezleteit. (lásd 1.2 és 1.3 fejezet).

Eurojust case cycle

* May also occur at different stages of the cycle

1.1 Az Eurojust II. szintű értekezletei

Az Eurojust tevékenységének lényege az együttműködés, a koordináció és az információcsere. Kiváltképp a (nemzeti hatóságokkal összeköttetésben álló) nemzeti szekciók közti hatékony és megfelelő időben történő kommunikáció jelenti az Eurojust tevékenységének sarokkövét. A nemzeti hatóság segítség iránti kérelme alapján, illetve a nemzeti tag előterjesztésére az Eurojust Kollégiuma az úgynevezett **I. szintű értekezleteken** dönt az ügyek regisztrálásáról, de az ügyek lezárásáról is, amennyiben az Eurojust közreműködése elérte a célját.

Az ügy Eurojust általi elfogadása és regisztrálása után az előterjesztő nemzeti szekció II. szintű értekezletet hívhat össze, amennyiben azt szükségesnek látja a koordináció érdekében. **A II. szintű értekezletek** a nemzeti tagok egymás között – az összekötő ügyészeket delegáló államok ügyben való érintettsége esetén az összekötő ügyész részvételével – megtartott értekezletei. Ezek a fajta értekezletek rövid időn belül megszervezhetők. Sürgős reakciót igénylő szituációkban ez a flexibilitás rendkívüli értékkel bír. Az ügyet megnyitó nemzeti szekció ismerteti az ügy részleteit, az igazságügyi együttműködésnek az ügyben felmerült jogi és/vagy gyakorlati prob-

lémait, valamint azt, hogy milyen támogatás szükséges az érintett államoktól. Lehetséges, hogy a II. szintű értekezlet önmagában elégséges eszköz arra, hogy az ügy által megkívánt módon foglalkozzanak a felmerült problémával.

Ugyanakkor, a II. szintű értekezletek előkészíthetnek III. szintű értekezleteket, ún. koordinációs értekezleteket is (lásd 1.2. szakasz), ezzel átmenetet képeznek a szervezeten belül végzett munka szintje és szervezeten kívülre irányuló munka között. Ha egy nemzeti szekció koordinációs értekezletet szándékozik szervezni, a II. szintű értekezlet keretein belül lehetőség nyílik értékelni annak szükségességét, illetve célját. A II. szintű értekezleten megállapodás születhet a szervezendő koordinációs értekezlet formális részleteiről, a külső résztvevőkről, a titoktartási és a közéleti kötetettségről, illetve a kapcsolódó biztonsági kérdésekről vagy a videokonferencia alkalmazásáról. A résztvevők megfontolhatják továbbá azt is, hogy szükség van-e az Europol általi elemzésre és esetleges közreműködésére vagy közös nyomozócsoport felállítására, működésére. A koordinációs értekezlet költséges eszköz.

Egy embercsempészési ügyben felmerült joghatósági problémák II. szintű értekezlet keretében elért megoldása

A Földközi-tengeren 2016 júniusában bekövetkezett, mintegy 300 migráns halálát követelő tragédiát követően az olasz hatóságok nyomozást indítottak a hajótörés körülményeinek kivizsgálására. A nyomozás feltárta, hogy mialatt a migránsokat szállító túlterhelt bárka megkísérelte az olasz partokat elérni, a hajót a görög hatóság, valamint egy a közelben hajózó norvég olajszállító tartályhajó is észlelte, amelyet egyébként épp a migránsok kimentésére irányítottak a helyszínre. Mielőtt azonban a tartályhajó fedélzetre át tudták volna a migránsokat menteni, a bárka felborult. A kedvezőtlen tengeri körülmények miatt a bárka többször a tartályhajó törzsének ütközött, majd elsüllyedt.

Az ügy több joghatósági problémát vetett fel, amelyek befolyással voltak az olasz hatóságok intézkedéseire. A hajótörés a nyílt tengeren történt, ahova Olaszország joghatósága nem terjed ki. A tartályhajó norvég zászló alatt hajózott, és kapitánya spanyol állampolgár volt. E tények alapján mind Norvégia, mind Spanyolország érintett volt az ügyben.

Eltérően a korábban előfordult azon ügyektől, amelyekben az Eurojust segítségét annak eldöntése érdekében kérték, hogy a joghatósággal rendelkező államok közül melyikben volna a legcélszerűbb a büntetőeljárást lefolytatni, ennek az ügynek a sajátossága viszont éppen a negatív joghatósági összeütközés fennállásának a lehetősége volt. Az olasz joghatóság kizárt volt a fentebb említett okoknál fogva, és nem volt tisztázott, hogy vajon Norvégiának vagy Spanyolországnak van-e joghatósága. Nagy volt a kockázata tehát annak, hogy joghatóság hiányában egyik állam sem fog az ügygel foglalkozni.

Elkerülendő egy lehetséges joghatósági összeütközést, az Eurojust közreműködését kérték annak meghatározására, hogy melyik államban volna a legcélszerűbb a büntetőeljárást lefolytatni. Az olasz nemzeti tag által szervezett és júliusban megtartott **II. szintű értekezleten** a spanyol nemzeti tag és a norvég összekötő ügyész a joghatósági kérdés tekintetében egyetértésre jutott, és megállapodott, hogy a preferált megoldást saját nemzeti hatóságuk számára ismertetik. Az Eurojust koordinációs erőfeszítései eredményeként Norvégia – mint lobogó szerinti állam – elfogadta az elsődleges joghatóság gyakorlását az 1982-ben aláírt ENSZ Tengerjogi Egyezmény (UN Montego Bay Convention) alapján, egyidejűleg az érintett államok a büntetőeljárásra vonatkozó közös stratégiát és megközelítést alakítottak ki.

A II. szintű értekezlet mint eszköz biztosítja, hogy koordinációs értekezletre csak akkor kerüljön sor, ha az hozzáadott értékkel bírhat az igazságügyi együttműködés során

felmerülő problémák megoldásában. A koordinációs értekezlet egyidejűleg foglalkozhat több ügyel is.

1.2 Az Eurojust koordinációs értekezletek

A koordinációs értekezlet – azaz a **III. szintű értekezlet** – célja, hogy elősegítse és elérje a nemzeti hatóságok együttműködése során az egyetértést, és/vagy koordinálja a tagállami büntetőeljárásokat, figyelembe véve az Európai Unió 30 jogrendszerének különbözőségéből fakadó jogi és gyakorlati nehézségeket.

A koordinációs értekezlet gyakran alkalmazott operatív eszköz. Az Eurojust által szervezett koordinációs értekezletek száma átlagosan 1 értekezlet/munkanap. A 2016. évben 249 értekezlet volt, ebből 31-et nem az Eurojust székhelyén, hanem valamely tagállamban (pl.: Görögország, Cseh Köztársaság, Szlovénia) vagy harmadik államban (Bosznia-Hercegovina, Svájc) szerveztek meg. Az ügyek a szervezeten elkövetett súlyos bűncselekményeknek jóformán minden területét érintették, közülük a leggyakoribb a pénzmosás, csalás és kábítószer-kereskedelem volt. A 249 koordinációs értekezlet mindösszesen 288 ügygel foglalkozott. 2016-ban eddigi története legnagyobb koordinációs értekezletét szervezte meg az Eurojust, melyen 23 tagállam és az Europol részéről összesen 93 résztvevő vett részt.

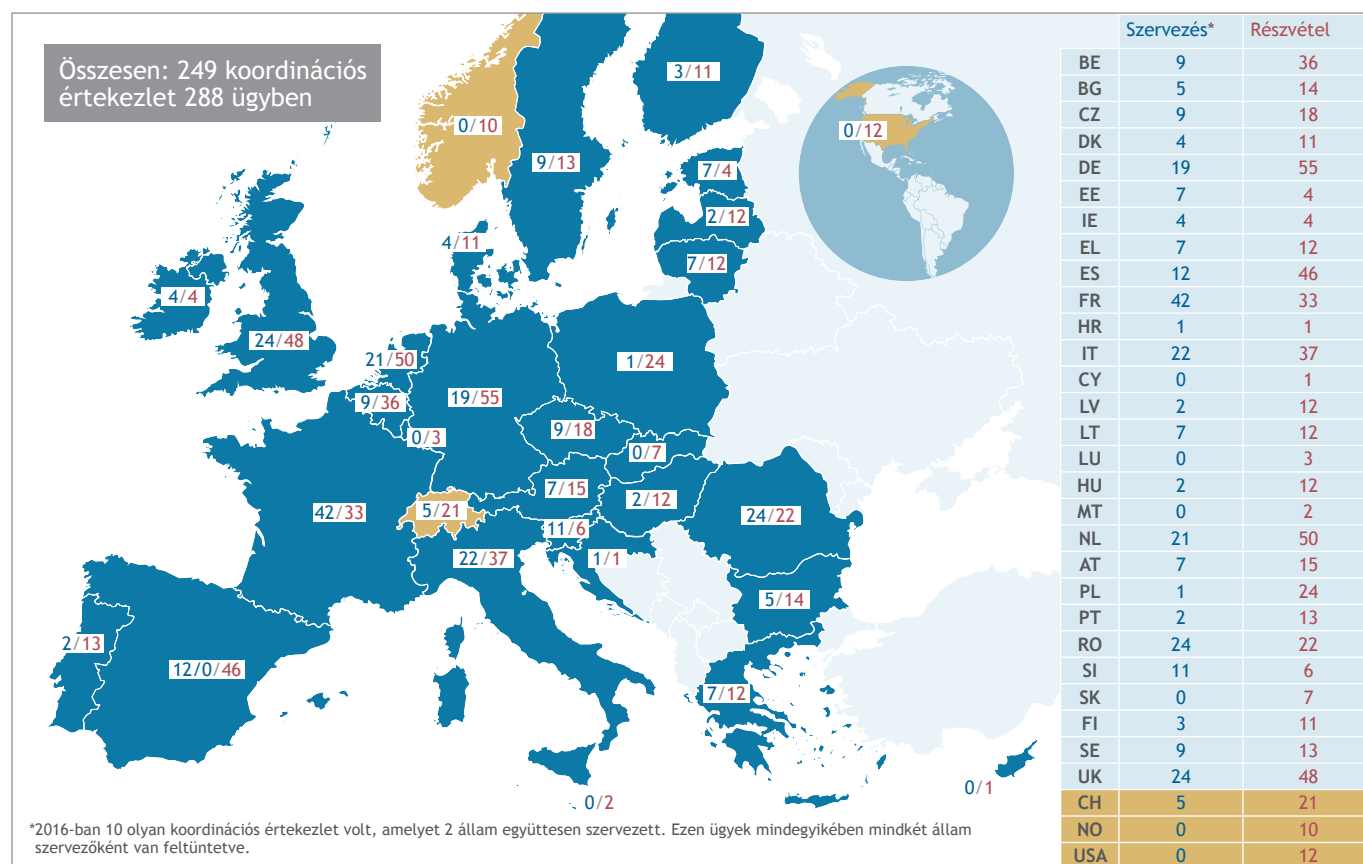
Ezek az értekezletek külső résztvevők, azaz a tagállami igazságügyi és bűnüldöző hatóságok képviselőinek jelenlétével zajlanak. Rajtuk kívül a harmadik államok képviselői, valamint az együttműködő partnerek, úgymint az Europol, az OLAF és a nemzetközi szervezetek, így az INTERPOL tisztviselői is meghívhatók.

Az értekezleten biztosított szimultán tolmácsolásnak köszönhetően a résztvevők közvetlenül kommunikálhatnak egymással, és saját nyelvükön prezentálhatják a büntetőeljárások igazságügyi koordinációja során felmerült problémákat.

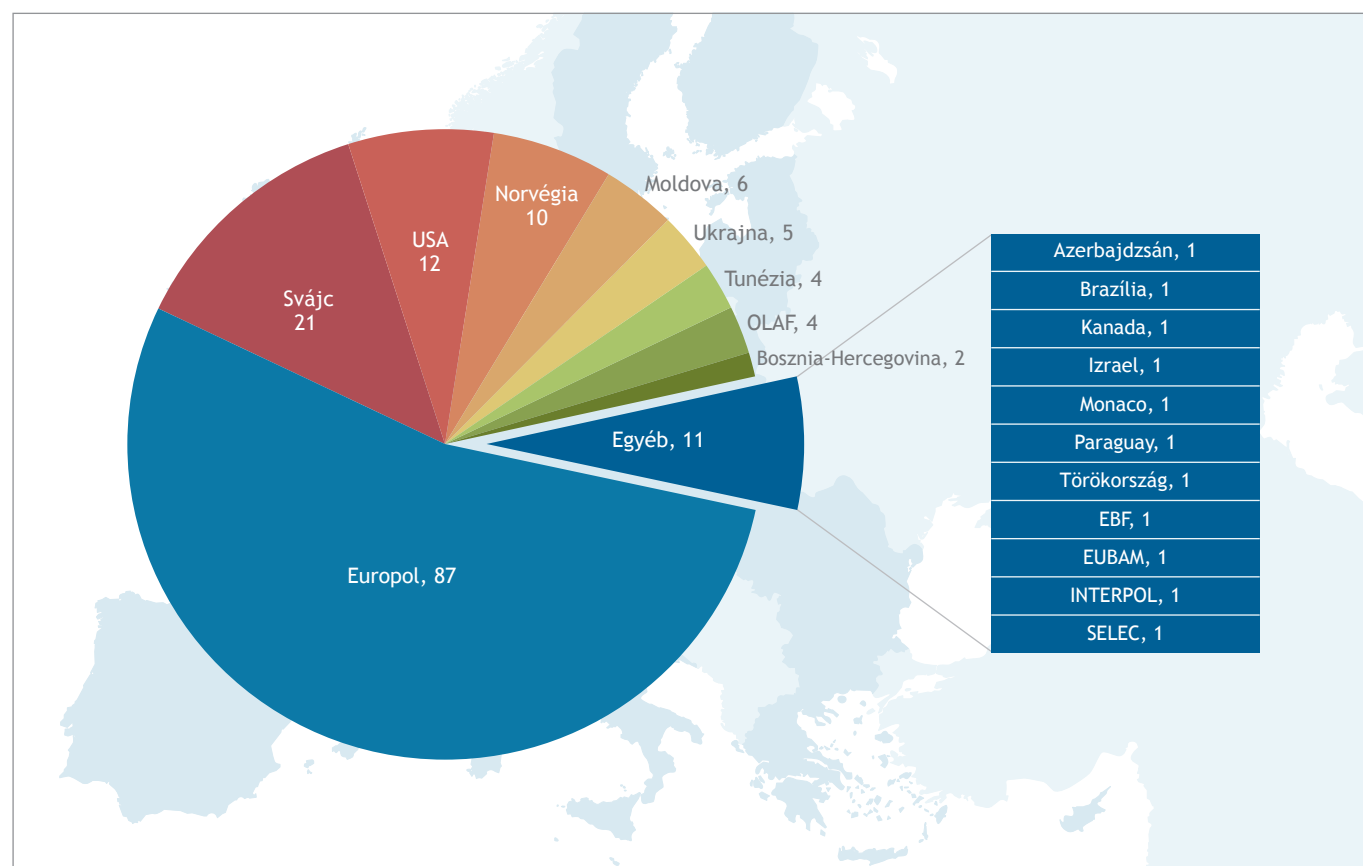
A koordinációs értekezletek megkönnyítik az információcserét, meghatározzák és alkalmazzák azokat az eszközöket és módszereket, amelyek támogatni képesek a kölcsönös jogsegélykérelmek és kényszerítő intézkedések (pl: házkutatási- és elfogatóparancsok) végrehajtását. Elősegíthetik továbbá közös nyomozócsoport felállítását, működését, koordinálják a folyamatban lévő büntetőeljárásokat, valamint észlelik, megelőzik vagy megoldják a joghatósági összeütközéseket, a *ne bis in idem*-jellegű és egyéb jogi vagy bizonyítással kapcsolatos problémákat.

A koordinációs értekezletek

Koordinációs értekezleteken részt vevő harmadik államok, együttműködő partnerek és nemzetközi szervezetek

1.3 Eurojust koordinációs központok

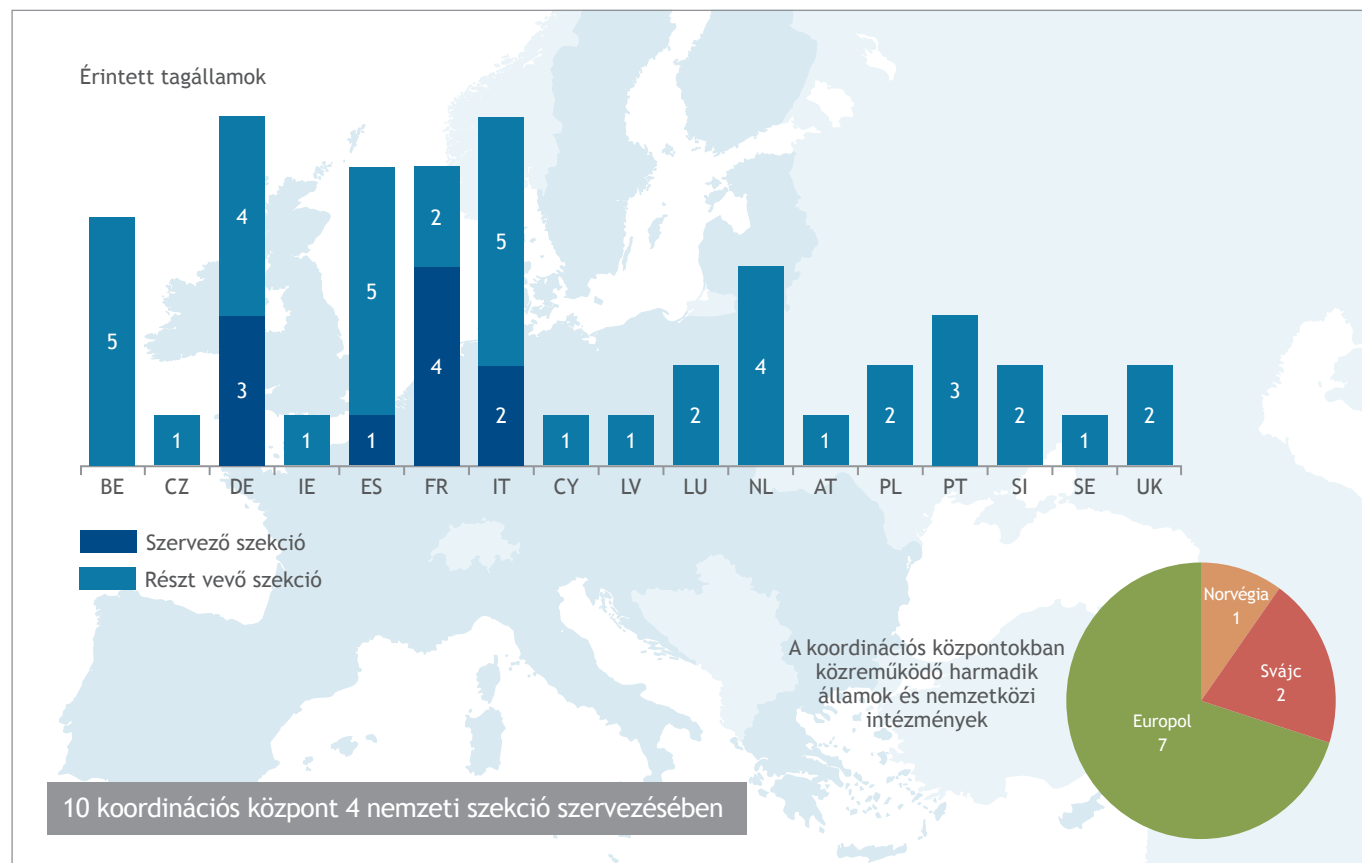
Amikor komplex ügyekben valós idejű információcserére és széles skálájú, több államra kiterjedő intézkedésekre (pl.: elfogatóparancsok különböző országokban való végrehajtására) van szükség, az Eurojust a székhelyén koordinációs központ felállításával támogatja az érintett tagállami hatóságokat. A koordinációs központok a valós idejű információcserére, valamint az igazságügyi, bünyügyi intézkedések (lefoglalások, letartóztatások, házkutatások, befagyasztást elrendelő határozatok, tanúk kihallgatása) különböző államokban való összehangolt végrehajtását koordináló központjai.

A koordinációs központokban mindvégig – külön e célra szolgáló, telefonos és informatikai – kapcsolatban állnak egymással a résztvevő hatóságok, akik között az információt az Eurojust gyorsan továbbítja. Az intézkedések végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése és koordinálása lehetővé teszi, hogy előrejelezzék és megoldják a művelet sikerességét befolyásoló operatív vagy igazságügyi problémákat.

Ezen túlmenően, az Eurojust a koordinációs központ működésének megkezdése előtt jellemzően elátja

Koordinációs központok

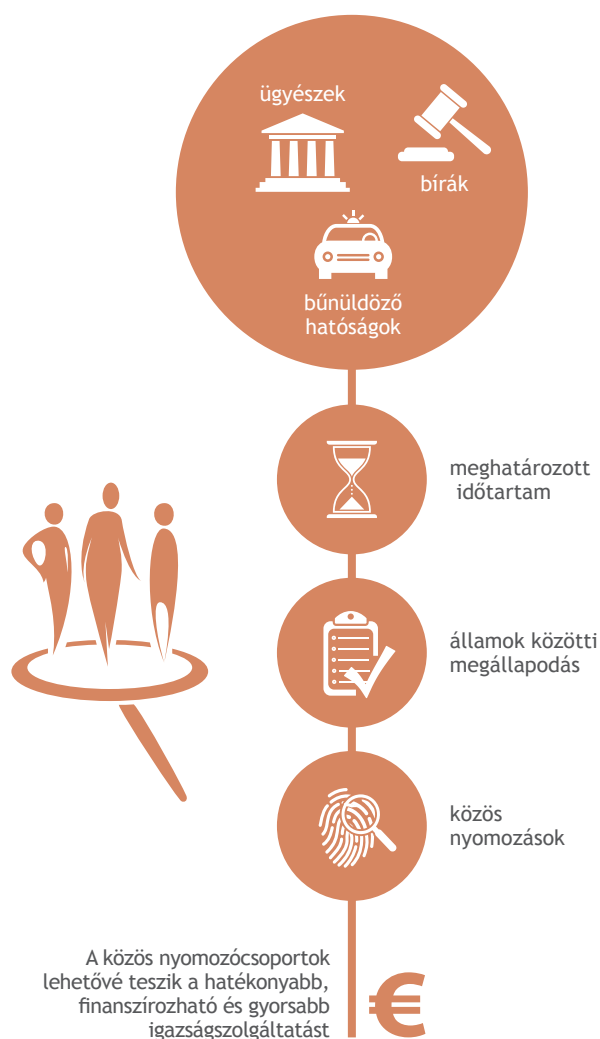

a résztvevő hatóságokat a célszemélyekre vonatkozó releváns információkkal, így – amennyiben rendelkezésre áll – telefonszámaikkal, tartózkodási helyükkel, bank-számláik adataival.

A 2016-ban felállított tíz koordinációs központ közül hét pénzügyi bűncselekményekkel foglalkozott (pl.: csalás, pénzmosás). Négy esetben foglalkozott a koordinációs központ olyan ügygel, amelyben közös nyomozócsoportot hoztak létre.

1.4 Az Eurojust és a közös nyomozócsoportok

Az Eurojust, mint igazságügyi és jogi szakértői központ prominens szerepet tölt be a közös nyomozócsoportok téren, nemcsak támogatást nyújt számukra, hanem tanácsadással is segíti a szakembereket. Az Eurojust 2016-ban 148 közös nyomozócsoportot támogatott, ezekből 69 új alapítású volt. Miután 2016 márciusában Olaszországban hatályba lépett a 2002/465/IB tanácsi kerethatározatot végrehajtó törvény, az Eurojust nyolc, újonnan alapított, Olaszország részvételével felállt közös nyomozócsoport támogatása kezdte meg. Mindösszesen 14, harmadik országok részvételével működő közös nyomozócsoport is támogatásban részesült, ezek közül 3-at 2016-ban alapítottak (Bosznia-Hercegovina (2), Moldova (2), Norvégia (3), Szerbia (3), Svájc (2), USA (1) valamint Ukrajna, Ausztrália és Malajzia közös részvételével (1).)

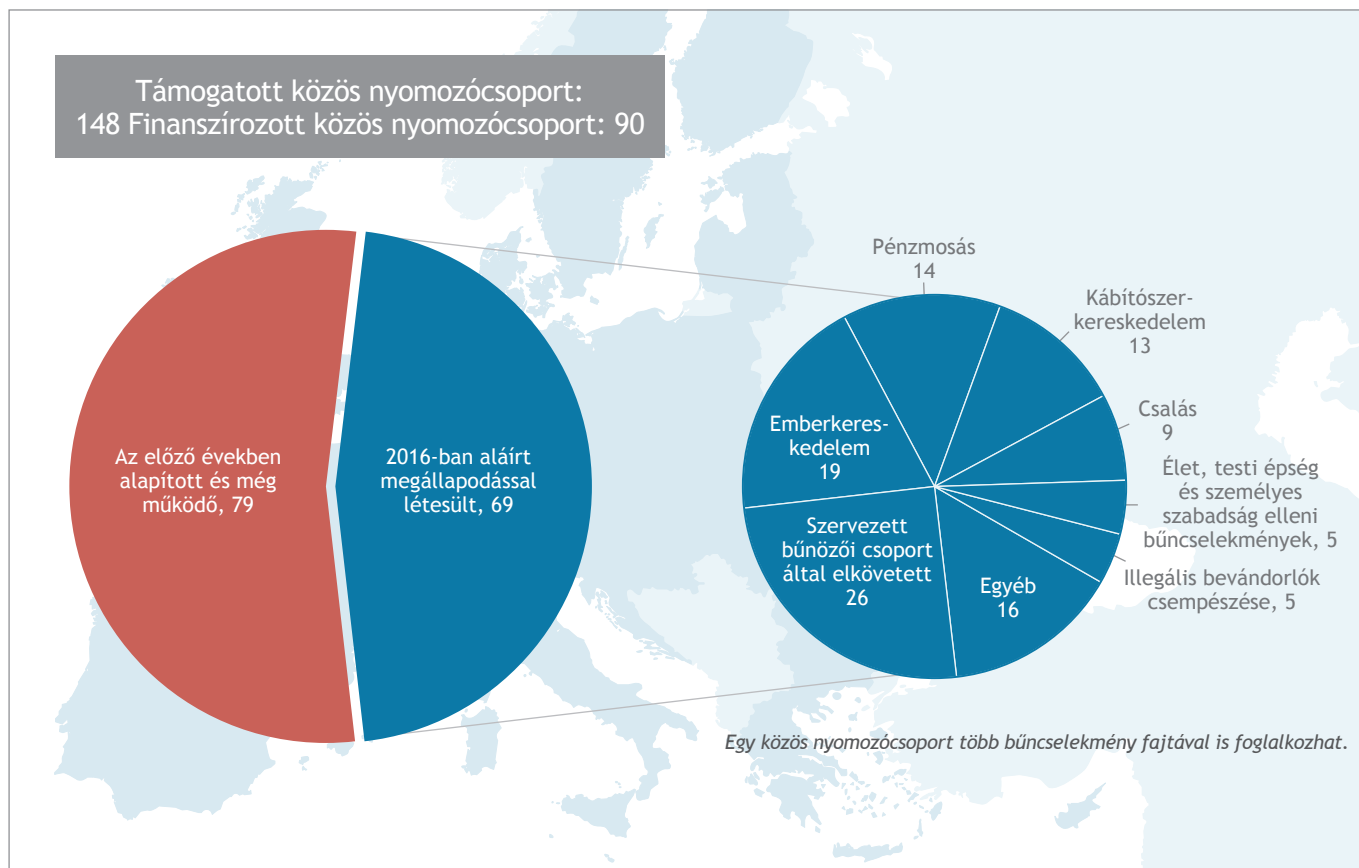
Tekintettel arra, hogy példátlan nagy számban érkeznek migránsok az Európai Unió területére, és növekvő tendenciát mutat a szervezett bűnözői csoportok aktivitása az embercsempészás és a hozzákapcsolódó bűncselekmények területén, az Eurojust elősegítette a szakemberek közötti megbeszéléseket a jogi és gyakorlati kihívások észlelése, a bevált módszerek megosztása és a közös nyomozócsoportok eszközének erősítése céljából. Az illegális bevándorlók csempészése tárgyában felállított tizenegy közös nyomozócsoportból öt új alapítású volt, közülük egy csoport Szerbia részvételével működik.

Az illegális bevándorlók csempészésével kapcsolatosan felmerülő igazságügyi nehézségek tárgyában tartott taktikai értekezleten és a közös nyomozócsoport szakértőinek 12. éves értekezletén az e bűncselekményi kört érintően működő közös nyomozócsoportokban előforduló kihívásokat és a nyomozócsoport nyújtotta lehetőségeket vitatták meg. Szóba került továbbá egy lehetséges stratégia is, amely lehetővé tenné a határokon átívelő nyomozások kezdeményezését, és proaktívabbá tenné a közös nyomozócsoportok alkalmazását az embercsempészással foglalkozó hálózatok felszámolása érdekében. Hangsúlyozták továbbá a harmadik államok közös nyomozócsoportokban való részvételének hozzáadott értékét. Megkönnyítendő a harmadik államok részvételét, az Eurojust a Közös Nyomozócsoportok Hálózatával karöltve kidolgozott egy sajátos eszközt, amelynek segítségével meghatározható az ilyen összetételű közös nyomozócsoportok felállítását biztosító jogalap és az egyes harmadik államokra vonatkozó, e téren szerzett gyakorlati tapasztalatok. Az éves értekezleten bemutatott és kizárólag a Közös Nyomozócsoportok Hálózata számára elérhető ezen eszközt rendszeresen aktualizálni fogják.

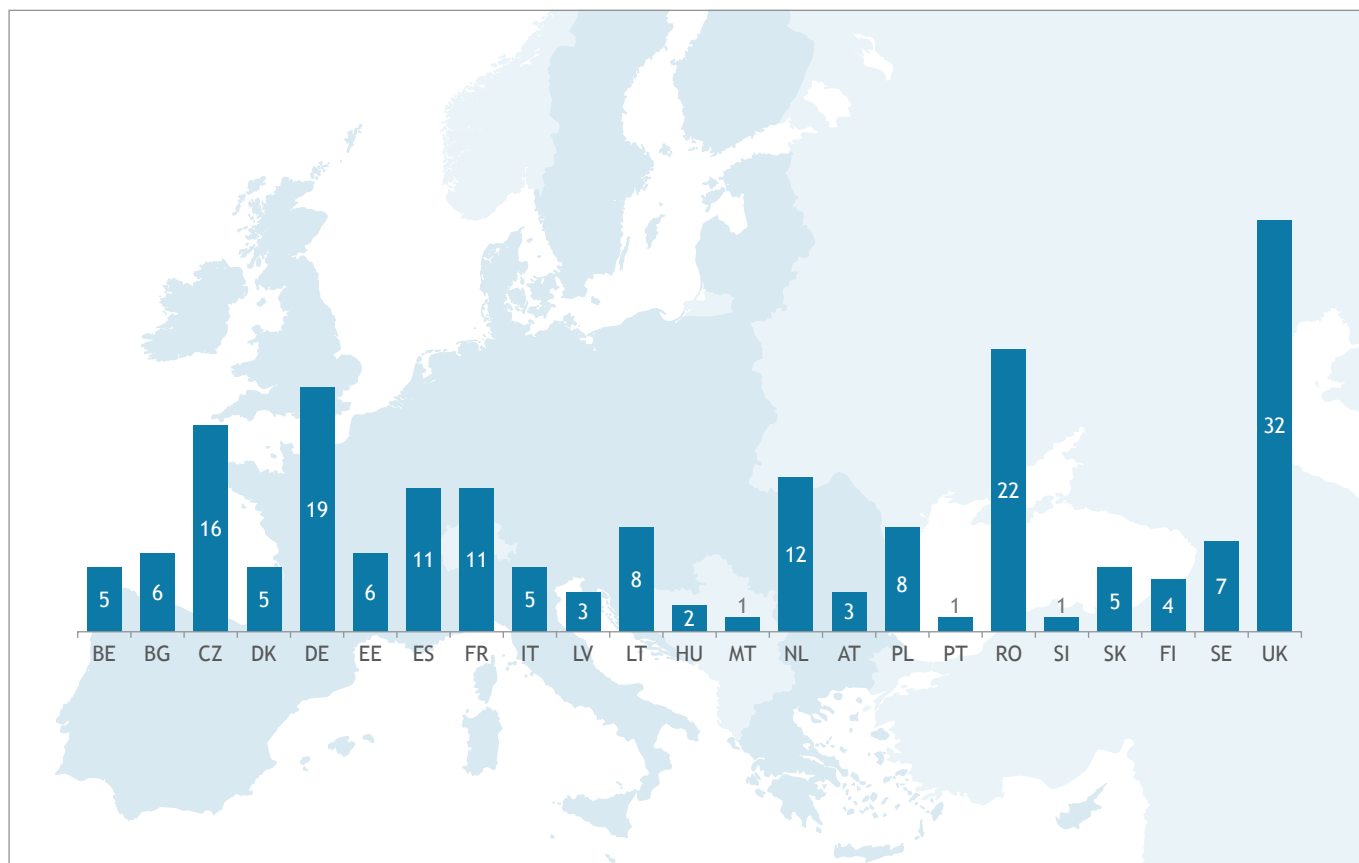
A harmadik államok részvételével kapcsolatos tapasztalatokat a közös nyomozócsoportok által adott értékelések alapján állították össze. Egy emberkereskedelmi ügyben a – Bosznia-Hercegovina és Franciaország részvételével – felállított közös nyomozócsoport (lásd: [Éves jelentés 2015](#), 51. oldal) találtatott a leghatékonyabbnak abban a tekintetben, hogy miként kell reagálni adekvát módon a bűnszervezetek tagjainak mobilitására, hogyan kell szűk időkereteken belül koordinált akciót végrehajtani, valamint miként lehet elősegíteni a sértettek összehangolt, közös védelmét.

A 2016-ban – Hollandia, Belgium, Ukrajna, Ausztrália és Malajzia részvételével, a 2014. július 17-én az MH17 repülőgépet ért szerencsétlenség ügyében – felállított közös nyomozócsoport (lásd [Éves jelentés 2014](#), 22. oldal) fontos mérföldkövéhez ért, prezentálta a nyomozás első eredményeit. Az ügy sikere szempontjából előnyt jelentett a közös nyomozócsoporton belüli flexibilitás és a gyors információcseré. Az ilyen

A finanszírozásban részesülő közös nyomozócsoportok száma tagállamonként

Who can apply?

- ▶ Judicial and/or law enforcement authorities
- ▶ JITs between EU States and JITs between EU/non-EU States
- ▶ Eurojust's National Members invited to participate in the JIT

What is not covered?

- ✗ Costs prior to the JIT
- ✗ Domestic costs
- ✗ Purchase of equipment
- ✗ Pre-financing of costs

What is covered?

Costs of cross-border operations

- ✓ Travel and accommodation
- ✓ Interpretation and translation
- ✓ Transport of evidence/seized items

Logistical support

- ✓ Loan of smartphones, laptops, mobile scanners & printers
- ✓ Communication costs

JIT funding process

How to submit

- ▶ Access the JIT portal and fill in the web form
- ▶ Include needs of all JIT partners
- ▶ Attach JIT agreement, extensions and, where applicable, financial identification form (FIF)
- ▶ Submit within set fifteen-day period

Evaluation & award

- ▶ Evaluation by Eurojust staff and practitioners
- ▶ Decision within 15 days

Action

- ▶ Planned actions to be performed within three-month period

6

Claim

- ▶ Send form & supporting documents to jits@eurojust.europa.eu
- ▶ Within one month after end of action period
- ▶ Individual claims by each institution/agency

típusú, kiemelt jelentőségű, komplex nyomozások esetében – amelyeknél a nyomozás irányát nehéz megjósolni – a kölcsönös jogsegélykérelem alkalmazása nem praktikus, rendkívül nehézkes. A közös nyomozócsoport adta lehetőségek folytán a delegált holland és ausztrál tisztviselők Ukrajnában részt vehettek a tanúk kihallgatásán, és a bizonyítékok – melyek jelentős része szintén Ukrajnában volt – elemzésében is közreműködtek. A közös nyomozócsoport útján épített bizalom megkönnyítette a holland hatóságok koordinált, egységes fellépést az áldozatok ügyében. Az alapítást követően a közös nyomozócsoport megkezdte önálló működését, majd az Eurojuston keresztül pénzügyi támogatásban részesült, amely elősegítette az ukrán hatóságokkal való kommunikációt és közös értekezletek tartását.

A közös nyomozócsoportok harmadik államokra való kiterjesztésének szempontja fontos volt a szakemberek által használt gyakorlati munkát segítő eszközök – így a [Közös nyomozócsoport megállapodás mintája](#) és a [Közös nyomozócsoport gyakorlati útmutatója](#) – felülvizsgálata során. Az új

megállapodás minta immár nem pusztán az EU-s, hanem az egyéb jogi alapokat is tartalmazza, ezzel elősegítendő a közös nyomozócsoportok harmadik államokkal való létesítését. A kidolgozott minta hozzájárul a megállapodások megszervezésének felgyorsításához. A közös nyomozócsoportok gyakorlati útmutatója azért készült, hogy – különösen a harmadik államokbeli – szakemberek közös nyomozócsoportokhoz való csatlakozását megkönnyítse.

Az Eurojust által a közös nyomozócsoportok működéséhez nyújtott pénzügyi támogatás

A közös nyomozócsoportok egyre növekvő számával együtt a pénzügyi támogatás iránti igények száma is emelkedett: A Közös Nyomozócsoportok Hálózatának Titkársága 180 pénzügyi támogatás iránti kérelemmel foglalkozott (2015-ben 144 volt a kérelmek száma). A harmadik államok részvételével működő közös nyomozócsoportoktól érkező kérelmek száma (18) konzisztensen követte ezt az emelkedő trendet (2015-ben 13 ilyen kérelem volt). Ebből 15

kérelem nyert pozitív elbírálást, amelynek révén 9 – Szerbia (2) Svájc (2), Norvégia (2) Moldova (1) Bosznia-Hercegovina (1) továbbá Ukrajna, Ausztrália és Malajzia közös részvételével (1) felállt – közös nyomozócsoport pénzügyi támogatására került sor. Mindösszesen 90 közös nyomozócsoport részesült pénzügyi támogatásban (2015-ben 68). Ezek közül 58 először jutott támogatáshoz.

A közös nyomozócsoportok támogatására irányuló eljárások felülvizsgálatára került sor az operatív szükségletek kielégítése és a hatékonyság növelése érdekében. Ennek keretében a következő intézkedésekre került sor:

- ▶ új költségkategória bevezetése (bizonyítékok, lefoglalt dolgok külföldre szállítása);

- ▶ egyéb személyek (pl.: tolmácsok, igazságügyi szakértők stb.) közös nyomozócsoportban külföldön történő közreműködésére kiterjesztett pénzügyi támogatás;
- ▶ a visszatérítések meggyorsítása érdekében egységköltségek bevezetése az utazás és szállás kategóriában;
- ▶ költségvetési differenciált előirányzatok alkalmazása a kifizetett támogatások felhasználásának és újrafelhasználásának flexibilitása érdekében;
- ▶ a visszatérítésekkel kapcsolatos dokumentumok egyszerűsítése.

A közös nyomozócsoportok szakembereinek a weboldalon található [infografika](#) és [útmutató](#) (az EU legtöbb hivatalos nyelvére lefordított változatban) segít a támogatási eljárások kérdéseiben eligazodni.

Szerbia részvétele egy pénzhamisítási ügyben felállított közös nyomozócsoportban

Egy, főként szerb állampolgárokból álló, USD és EUR bankjegyek hamisításával foglalkozó szervezett bűnözői csoport ellen (amely egyébként érintett volt kábítószer-kereskedelemben is) folyt nyomozás a Cseh Köztársaságban. A szervezett bűnözői csoport nagy mennyiségben kínálta a hamis bankjegyeket megvételre főként Prágában. A nyomozás során Szerbiában, Belgrád mellett egy nyomdát derítettek fel. A főszervezőről azt lehetett tudni, hogy a különböző tagállamokban lévő bűnelkövetők között összekötőként működött. A hamis bankjegyek szállítása teherautók rejtett rekeszeiben történt. A bankjegyeket, azok névértékének 15-20%-áért kínálták az állandó ügyfeleknek, míg az egyéb vásárlóknak 30%-ért.

Intenzív rendőri együttműködés indult 2014 decemberében a Cseh Köztársaság, Magyarország, Ausztria, Szerbia és az Europol között. Az Europol megerősítette, hogy azonos sorozatszámú hamis bankjegyeket találtak nemcsak a Cseh Köztársaságban, de Ausztriában, Magyarországon, Németországban, a Szlovák Köztársaságban, Romániában, Horvátországban, a Lett Köztársaságban, valamint az USA-ban is. A lefoglalt hamis bankjegyek nagyon jó minőségűek voltak.

A Cseh Köztársaság, Ausztria, Magyarország, Szerbia és a Szlovák Köztársaság hatóságai közötti igazságügyi együttműködés, valamint egy közös nyomozócsoport felállításának elősegítésére 2015 elején kérték az Eurojust közreműködését. A márciusban megtartott koordinációs értekezlet eredményeként a cseh és szerb delegáció egyetértésre jutott a közös nyomozócsoport felállításának és finanszírozás igénylésének kérdésében. Mivel Magyarországon és a Szlovák Köztársaságban nem folyt nyomozás, Ausztriában pedig a nyomozás korai szakaszában volt még, e tagállamok nem csatlakoztak a közös nyomozócsoporthoz, de felajánlották segítségüket és együttműködésüket. Cseh jogsegélykérelem alapján Magyarországon fedett akciót hajtottak végre, amelynek keretében fedett nyomozó hamis dollárt vásárolt a gyanúsítottak egyikétől.

Az Eurojustnak fontos szerepe volt a cseh és szerb hatóságok közötti kapcsolat létesítésében és a bizalomépítésben. Kezdetben a felek hozzáállását az elővigyázatosság jellemezte, és az információcsere is lassú volt. A közös nyomozócsoporti értekezletek, valamint a második koordinációs értekezlet hozzájárult a nemzeti hatóságok közötti kapcsolat gyors fejlődéséhez és a nyomozócsoporton belüli sikeres együttműködéshez. A cseh összekötő rendőrtiszt aktívan részt vett a Szerbiában tartott értekezleteken, segítve ezzel is a nyelvi nehézségek leküzdését. A közös nyomozócsoporton belüli munka kiválóan elősegítette mindkét fél erőfeszítéseit, különösen a bizonyítékok rendelkezésre bocsátása és elfogadhatóságuk biztosítása terén. A Szerbiában beszerezett bizonyítékokat – így pl.: a házkutatások eredményei, ujjlenyomat adatok stb. – a cseh hatóságok gyorsan átvették.

A jó együttműködés ellenére a közös nyomozócsoportnak több jogi nehézséggel is szembe kellett néznie a bizonyítékok elfogadhatóságával kapcsolatosan. Egy fedett nyomozó tevékenységére vonatkozó rendőri jelentés megítélésével kapcsolatosan a cseh bíróságnak óvatosnak kellett lennie, tekintettel arra, hogy a cseh jog szerint a rendőri provokáció tiltott. Végül a bíróság e bizonyítékot elfogadhatónak találta a gyanúsítottak Szerbiában történt megfigyelésére vonatkozó rendőri jelentéssel együtt, amelyet szintén a közös nyomozócsoporton belül bocsátott a szerb fél a cseh hatóság rendelkezésére.

Egy másik nehézség abból adódott, hogy a Szerbiában letartóztatott gyanúsítottak egyikének a cseh büntetőeljárában tanúként történő kihallgatása vált szükségessé, a szerb hatóságok viszont mégsem tanúként, hanem gyanúsítottként kezelték. Amiatt, hogy az illetőt végül gyanúsítottként hallgatták ki, a cseh bíróság úgy találta, hogy a bizonyítékként való elfogadhatóságnak jogi akadálya van. Szerencsére a további bizonyítékok mennyisége elegendőnek mutatkozott a gyanúsított terhére szóló ítélet meghozatalához.

A Cseh Köztársaságban 2015 szeptemberében két gyanúsított letartóztatására és 130 000 USD hamis bankjegy lefoglalására került sor. Szerbiában további hét személyt tartóztattak le és egy házkutatást is foganatosítottak. Ennek során egy teljesen felszerelt nyomdában 33 000 USD értékben terítésre váró hamis bankjegyekre, továbbá előkészületben lévő bankjegyekre és a hamisításhoz használt alapanyagok készleteire találtak a nyomozók. Két terhelt a Cseh Köztársaságban állt bíróság elé, akiket 2016 szeptemberében egyenként nyolc és fél év szabadságvesztés büntetésre ítélték. In September 2016, each was sentenced to 8.5 years of imprisonment. Az ítélet 2016. év végén még nem emelkedett jogerőre. Szerbiában a szervezett bűnözői csoport több tagja elleni eljárás már bírói szakba ért.

1.5 Eurojust információkezelő rendszer

Az Eurojust a CMS funkcionalitásának és operabilitásának növelésén dolgozik. A belső adatbázis tárolja és feldolgozza az ügyekre vonatkozó információkat, továbbá megkönnyíti az adatvédelmi előírásoknak való megfelelés figyelemmel kísérését.

A CMS két frissített változata készült el, amelyek egyike az adatfeldolgozás sebességét növeli, a másik pedig egy e-mail kezelő rendszert állított fel, amely lehetővé teszi, hogy a felhasználók nagy mennyiségű e-mailt importáljanak vagy linkeljenek a nemzeti szekciók közös postafiókjából a CMS-be.

Az Eurojust figyelemmel kíséri a tagállamok által – az Eurojust Tanácsi Határozat 13. cikkének (5)-(7) bekezdése alapján – küldött értesítéseket. Az Eurojust nemzeti levelezőkkel folytatott konzultáció alapján a Kollégium elfogadta a 13. cikk szerinti formanyomtatvány továbbfejlesztett változatát. A formanyomtatvány az újraserkesztés eredményeként méginkább felhasználóbaráttá vált a tagállamok számára, továbbá közvetlenül importálható lett a CMS-be.

A 28 tagállammal való hálózati kapcsolat kiépítése fejleszti az Eurojust és a tagállamok közti információcseré teljes biztonságát. A biztonságos hálózati kapcsolatok száma 14 (BE, BG, CZ, ES, LV, LU, HU, NL, PL, RO, SI, FI, SE) lett azzal, hogy az Ausztriával való kapcsolat is működik immár.

Az Eurojust Nemzeti Koordinációs rendszer tagállamokban működő tagjainak a CMS-hez való hozzáférését biztosítani hivatott megoldás kidolgozása és végrehajtása pénzügyi akadályok miatt felfüggesztésre került. Új megközelítésű fejlesztéssel lehetővé vált, hogy az Eurojust megőrizze az operatív és stratégiai tudását. Az ún. ügy-információs formanyomtatvány az Eurojust konkrét ügyeire vonatkozó

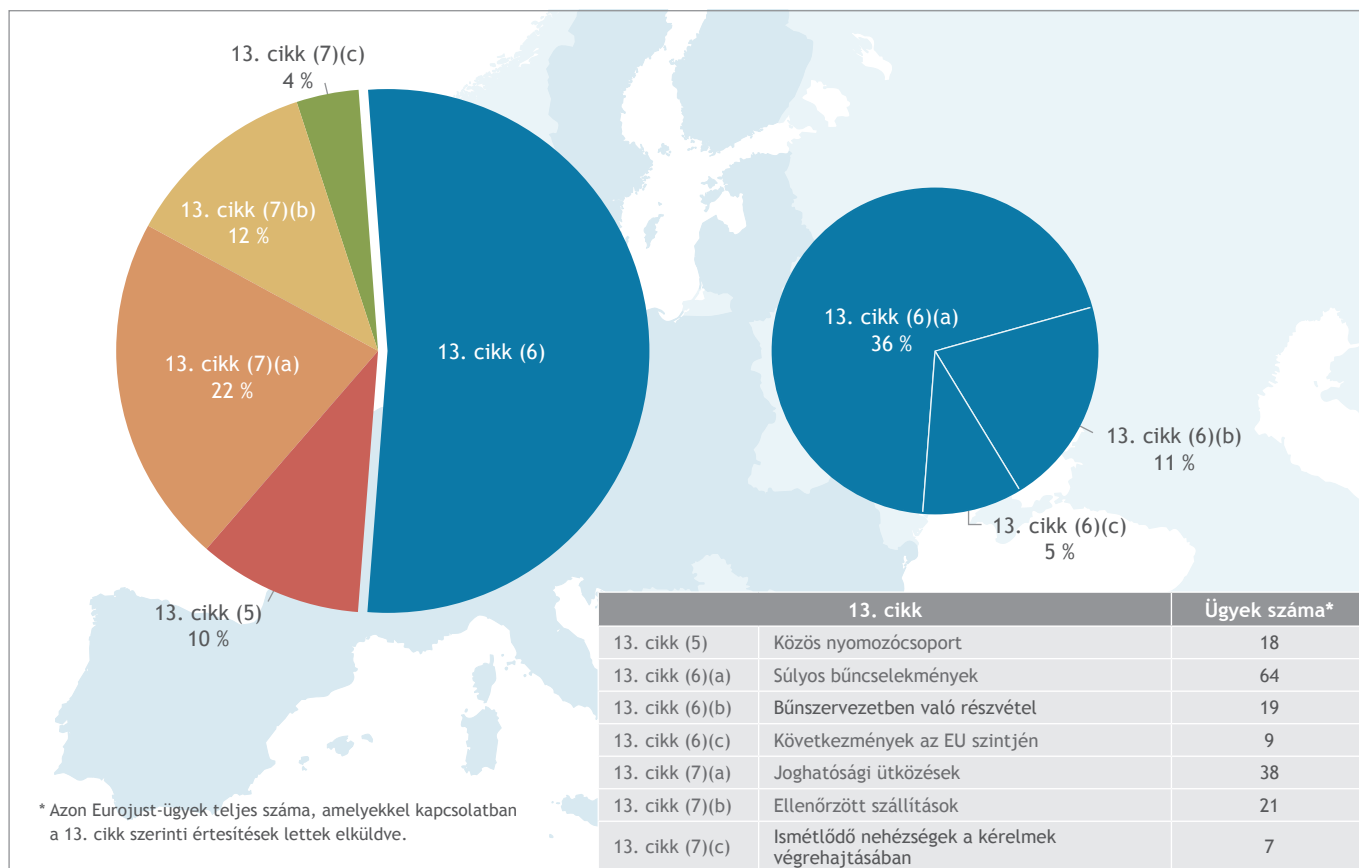
minőségi információkat gyűjti össze (a személyes adatok kivételével), a minták, bevált módszerek, tanulságok keresése céljából. A Tudásmenedzsment Interfész a stratégiai információkat koncentrálja egy helyen, úgymint az igazságszolgáltatási együttműködés eszközeinek alkalmazásáról és a kiemelt bűncselekmények területéről szóló jelentéseket, ügyillusztrációkat, valamint az Eurojust értekezleteinek eredményeit.

Fiches Suédoises

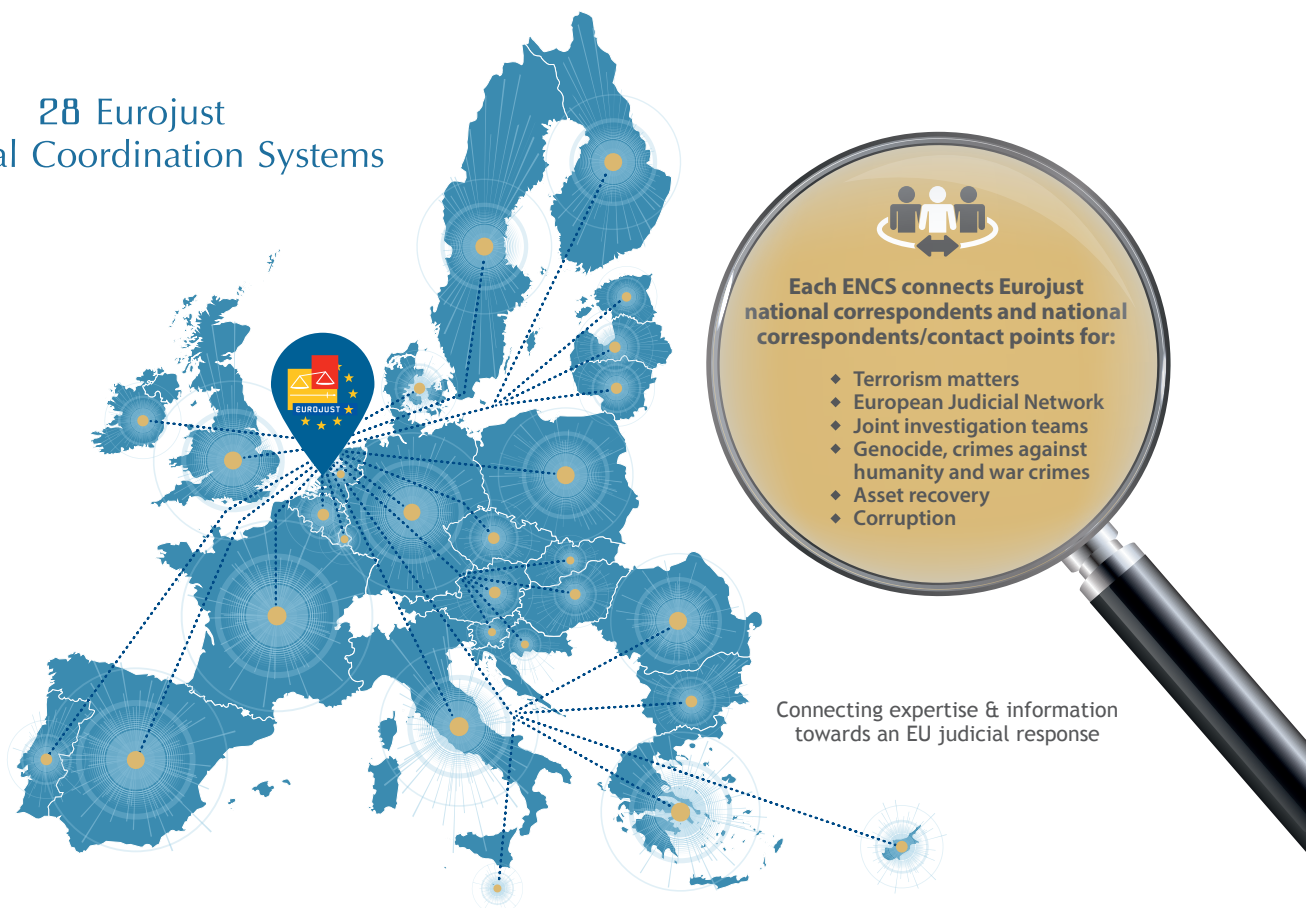
Ezidáig 25 tagállamban létesült Eurojust Nemzeti Koordinációs Rendszer. A *Fiches Suédoises*: (1) tagállamonkénti áttekintést ad az Eurojust Nemzeti Koordinációs Rendszer struktúrájáról, működéséről; (2) összegyűjti az Eurojust Tanácsi Határozat 13. cikkének alkalmazására vonatkozó tagállami irányelveket azzal a céllal, hogy a tagállamok által az Eurojust irányába történő információcseré, valamint az Eurojust és Európai Igazságügyi Hálózat közötti ügyelosztás mechanizmusát fejlesszék. 2016-ban az Eurojust a szakemberek igényeinek megfelelő, új mintát készített, amely minden egyes Eurojust Nemzeti Koordinációs Rendszert teljes körűen bemutat. Az új *Fiches* ezen kívül külön bekezdésben tájékoztatást ad az egyes tagállami tapasztalatokról és bevált módszerekről. A rendszeresen frissített *Fiches* az Eurojust nemzeti levelezői számára az Eurojust zárt rendszerében hozzáférhető.

A 13. cikk szerinti ügyek

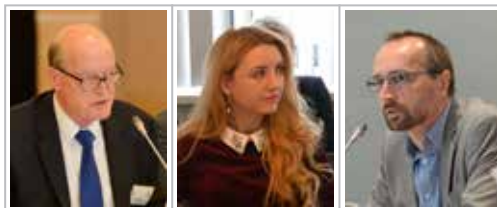

28 Eurojust National Coordination Systems

2016

idővonal

Június 2., Hága
Stratégiai szeminárium – Kulcsok a kibertérhez
a holland EU elnökség szervezésében

Június 3., Hága
Közös Konzultatív Fórum
a holland és szlovák elnökség szervezésében

Június 7-9., Amszterdam/Hága
Az Európai Igazságügyi Hálózat 46. plenáris ülése,
valamint workshop az Eurojust nemzeti szekcióival

Április 11-15., Hága
EJTN szakmai látogatás

Június 15-16., Hága
Közös nyomozócsoportok nemzeti
szakértőinek 12. éves értekezlete

JANUÁR

FEBRUÁR

MÁRCIUS

ÁPRILIS

MÁJUS

JÚNIUS

Február 4-5., Hága
Taktikai értekezlet az illegális
bevándorlók csempészése
tárgykörében felmerült
igazságügyi kihívásokról

Május 3., Brüsszel
Az Eurojust és Montenegró
együttműködési megállapodást írt alá

Május 23., Hága
A népiirtás, emberiség
elleni bűncselekmények és
háborús bűncselekmények
büntetlensége elleni első
európai uniós nap

Május 24-25., Hága
Az Európai Népiirtás Elleni
Hálózat 20. értekezlete

Június 22-23., Hága
Taktikai értekezlet – Hatékony
igazságügyi válaszlepek a külföldi
terrorista harcosok működésére

Június 27., Hága
Az Eurojust és Ukrajna együttmű-
ködési megállapodást írt alá

Június 29-30., Hága
EMPACT értekezlet a szervezett
vagyon elleni bűncselekményekről

Október 12–13., Hága
Az Európai Népirtás Elleni Hálózat 21. értekezlete

Október 28., Hága
Az adóbűncselekmények terén kifejtett igazságügyi együttműködésről szóló értekezlet a szlovák elnökség szervezésében

Október 11., Hága
Sir Julian King, a biztonsági unióért felelős EU biztos látogatást tett az Eurojustnál

November 9., Hága
Klaus Meyer-Cabrit az Eurojust alelnökévé választják

November 21–23., Pozsony
Az Európai Igazságügyi Hálózat 43. plenáris ülése

Július 12., Hága
Az Eurojust és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala egyetértési megállapodást írt alá

JÚLIUS

AUGUSZTUS

SEPTEMBER

OKTÓBER

NOVEMBER

DECEMBER

Szeptember 1., Hága
Hilde Stoltenberg, norvég összekötő ügyész megkezdte kiküldetését az Eurojustnál

November 24. Hága
A Számítástechnikai Bűnözés Elleni Európai Igazságügyi Hálózat értekezlete

December 13., Hága
Ladislav Hamran Eurojust alelnökké történő újraválasztása

November 30., Hága
Eurojust székház búcsú-ünnepség

Az Eurojust
konkrét ügyei

2.1. Bevezetés

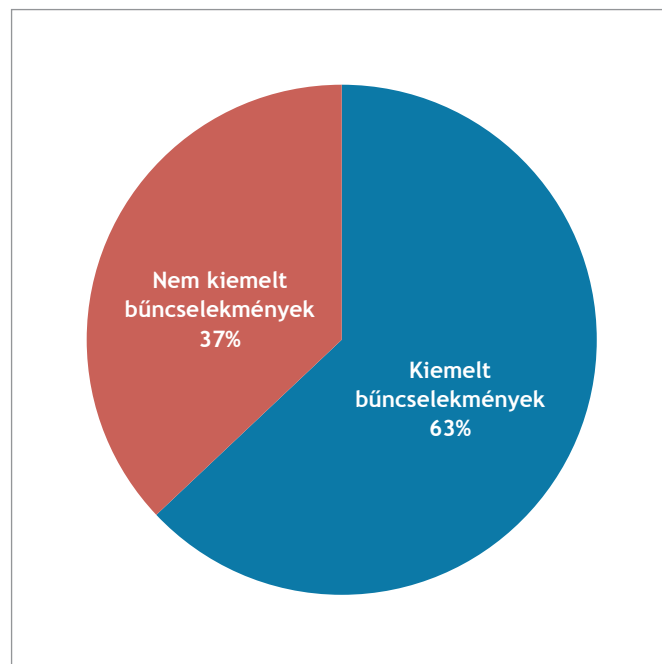
Az Eurojust tevékenységének fókuszja összhangban áll az Európai Bizottság által 2015-ben elfogadott Európai Biztonsági Menetrenddel és a Migrációs Menetrenddel. A Biztonsági Menetrend a 2015–2020 közötti időszakra – a növekvő fenyegetettség és a határokon átívelő dimenzióra tekintettel – prioritásként jelöli meg a terrorizmust, a számítástechnikai bűnözést és a szervezett bűnözést. A Migrációs Menetrend azonnali intézkedéseket sürget a csempészhálózatok felszámolása érdekében. A bevándorlók csempészése elleni EU Intézkedési Terv – az említett két menetrend végrehajtása érdekében szükséges – meghatározott intézkedéseket ír elő a 2015–2020 közötti időszakra.

A szervezett bűnözői csoportok felszámolását célzó igazságügyi együttműködésben és koordinációban az Eurojustnak alapvető szerepe van (a bűnözés pénzügyi aspektusainak, a jogrendszerek különbözőségéből adódó nehézségek leküzdésének, valamint a bíróságok által elfogadhatónak ítélt bizonyítékok összegyűjtésének terén). Az Eurojust hozzájárul az EU e menetrendjeinek végrehajtásához, fokozza tevékenységét, különösen a terrorizmus elleni harc, a számítástechnikai bűnözés valamint a szervezett bűnözés, így az illegális bevándorlók csempészése és az emberkereskedelem terén is. Operatív támogatást nyújt, felmerülő jogi problémákat elemez, fejleszti a bevált módszereket, együttműködik a harmadik államokkal és az EU-s partnerekkel, továbbá szorosan együtt dolgozik a specializált igazságügyi hálózatokkal.

A 2016. június 9-én kelt tanácsi végkövetkeztetések elismerték a számítástechnikai bűnözés egyre növekvő fenyegetését, melynek nyomán 2016-ban létrejött

a Számítástechnikai Bűnözés Elleni Európai Igazságügyi Hálózat. A szakosodott ügyészekből és bírákból álló hálózat feladata a számítástechnikai bűncselekmények, a számítástechnika segítségével elkövetett bűncselekmények okozta, továbbá a kibertérben folytatott nyomozások, illetve az e-bizonyítékok megszerzése és biztosítása akadályainak elhárítása. A Tanács elvárásaival összhangban az Eurojust támogatja a hálózatot annak céljai elérése érdekében.

Eurojust által kiemeltként kezelt bűncselekmény fajták

Kiemelt bűncselekmény	Ügyek			Koordinációs értekezletek			Közös nyomozócsoportok		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Terrorizmus	14	41	67	4	15	18	2	3	4
Számítástechnikai bűnözés	42	62	60	15	19	13	6	11	8
Illegális bevándorlók csempészése	32	60	65	10	20	12	9	9	11
Emberkereskedelem	71	79	93	12	32	33	18	21	32
Csalás	560	647	654	60	76	44	32	34	35
Korrupció	55	90	74	9	10	15	4	4	2
Kábítószer-kereskedelem	283	274	254	52	57	41	31	25	24
Mobil szervezett bűnözői csoportok	128	201	199	13	21	19	13	13	12
Az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények	70	69	41	7	11	11	2	5	5
Nem kiemelt bűncselekmény									
Pénzmosás	220	283	295	41	55	67	24	30	35
Környezet elleni bűncselekmények	5	5	6	0	1	0	0	0	0

Az Eurojust operatív prioritásai lényegileg tükrözik a Tanács 2014-2017 közötti időszakra vonatkozó, a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelmet illető prioritásait. A kereslet- és eseményvezérelt szervezetként funkcionáló Eurojust prioritásai között a korrupció és a terrorizmus is szerepel.

2.1.1 Terrorizmus

Az Európában végrehajtott, emberáldozatokkal járó terrorcselekmények szörnyű sorozata nyomatékosan tette azt az igényt, hogy a tagállamok terrorizmus elleni küzdelmük során – a nyomozások sikerét biztosítandó – koordináltan járjanak el, és előmozdítsák az igazságügyi együttműködést. Az igazságügyi hatóságok részéről az Eurojust iránti bizalom növekedése, és a támogatás iránti egyre nagyobb igény volt megfigyelhető a terrorizmussal kapcsolatos ügyekben.

A múlt évben csaknem ötszörösére nőtt a 2014-es adatokhoz képest az Eurojust – terrorizmus tárgyában regisztrált – ügyek száma, továbbá jelentős fejlődés mutatható ki az e téren az Eurojusttal folytatott (a 2005/671/IB tanácsi határozat szerinti) információcserében is. A 2014-ben regisztrált 14-hez képest az Eurojust immár 67 ilyen tárgyú ügyben működött közre (köztük a brüsszeli terrortámadás ügyében), valamint 18 koordinációs értekezletet szervezett és 4 közös nyomozócsoportot támogatott, melyek közül 1 új alapítású volt.

A terrorizmus tárgyában folytatott eljárásokról 133 alkalommal továbbítottak az Eurojust részére információt (2014-ben 30 alkalommal), a lezárult bírósági eljárásokról pedig 275 alkalommal (2014-ben ez az adat 180 volt). Az Eurojust útján történő – terrorizmussal kapcsolatos – információcserére kiemelt helyen szerepelt a politikai napirenden, az időben történő szisztematikus információcserére az elvárt.

Az Eurojust folytatta a *Terrorcselekmények tárgyában hozott ítéletek figyelemmel kísérése* című kiadványa készítését, és *ad hoc* igazságügyi elemzések készültek a jellegzetesebb ítéletekről a célból, hogy megosszák a szakemberekkel a bevált módszereket, továbbá ismertessék velük a változatos és komplex jogi kérdéseket, bírósági megállapításokat és érveket, az EU-s és tagállami joganyag fejlődését, valamint a kritikus tényezőket, úgymint az új toborzó technikákat és a radikalizálódás korai jeleit.

Az egyik említésre méltó elemzés tárgya a spanyol hatóságok CESTO művelete, amelynek célpontja egy, Szíriába külföldi terrorista harcosokat toborzó hálózat volt. A korlátozott körben publikált igazságügyi elemzés összegezte a felmerült jogi problémákat, így a titkosszolgálati jelentések büntetőeljárásban való felhasználásának kérdését, valamint egy adott csoport terrorista természetének azonosítási nehézségeit. Az elemzés lényegében inspirációs forrásként szolgál a tagállamok számára, mely segítheti eljárásaik sikerét.

A Tanács a 2015. évre vonatkozó végkövetkeztetéseiben rámutatott, hogy a bűnügyi igazságszolgáltatásnak választ kell adnia a terrorizmushoz és az erőszakos extrémizmushoz vezető radikalizációra. Az Eurojust ezzel összhangban abból a szempontból is vizsgálja az ítéleteket, hogy a bíróságok köteleznek-e szabadságvesztés büntetés alternatíváiban és rehabilitációs programban való részvételre. A terrorcse-

A Terrorcselekményekkel Kapcsolatban Hozott Ítéletek Figyelemmel Kísérése (Terrorism Convictions Monitor – TCM)

A TCM korlátozott hozzáférésű, 2008 óta rendszeresen megjelenő, terrorizmussal kapcsolatos ügyekben eljáró ügyészek és bírák számára készülő Eurojust dokumentum. Áttekintést nyújt az Európai Unióban terrorizmussal kapcsolatosan hozott ítéletekről, a jogszabályváltozásokról, valamint a releváns ítéletek igazságügyi elemzését is tartalmazza.

A TCM nyilvános forrású információkon, valamint a Tanács 2005/671/IB határozatának végrehajtásaként a nemzeti hatóságok által szolgáltatott adatokon alapszik. A kiadványok elemző fejezetei 2016-ban belga, dán, francia, svéd, svájci – külföldi terrorista harcosok és terroristákat toborzó hálózatok ügyében hozott – ítéletek elemzéseit tartalmazták.

lekmények tárgyában hozott ítéletek figyelemmel kísérése elősegítette a tagállamokban folytatott gyakorlat, valamint az abból levont tanulságok megosztását, így különösen a bírák és ügyészek által alkalmazott azon kockázat-értékelési eszközökre vonatkozóan, amelyek a külföldi terrorista harcosok által okozott fenyegetettség szintjének és a deradikalizációs programoknak az értékelésére szolgálnak.

Novemberben az Eurojust az Állampolgári Jogi, Bel-és Igazságügyi Bizottság előtti meghallgatáson betekintést engedett a radikalizáció elleni küzdelemmel és annak megelőzésével kapcsolatos munkájába, illetve az annak során tett megállapításaiba.

Az Eurojust 2016-ban – a külföldi terrorista harcosok jelenléte adta bűnügyi igazságszolgáltatási válaszlépések tárgyában – készített elemzése a következő jellegzetes problémákra fókuszált: (i) a különleges jogrend alkalmazhatósága terrortámadás esetén; (ii) a (külföldi) titkoszolgálatoktól származó információk mint bizonyítékok büntetőeljárásban való elfogadhatósága; (iii) deradikalizáció, illetve a vád alá helyezés és szabadságvesztés büntetés alternatívái; (iv) a terrorizmus és a szervezett bűnözés kapcsolata.

A külföldi terrorista harcosok jelenségére adható hatékony igazságügyi válasz kidolgozása címmel (az Eurojust – terrorizmus tárgyában kijelölt – nemzeti levelezői részére) megtartott taktikai értekezleten az operatív tapasztalatok megosztására került sor. Az értekezlet foglalkozott továbbá a toborzó hálózatokkal, a határokon átfelölő kapcsolatokkal valamint a terrorizmust előkészítő cselekményekkel.

Az értekezlet résztvevői voltak még Svájc, Norvégia, az USA, Törökország, Montenegró, Albánia, Szerbia, Bosznia-Hercegovina antiterrorista ügyészei, továbbá az EU terrorelhárító koordinátora, valamint az EU Hírszerző és Helyzetelemző Központjának igazgatója.

A decemberben megjelent, külföldi terrorista harcosokról készült negyedik (EU korlátozottan megismerhetőnek minősített) jelentés összegzi az Eurojustnak az év során tett valamennyi releváns megállapítását, a külföldi terrorista harcosok jelenségére adandó igazságügyi válaszlépésekre vonatkozó álláspontját, a tagállamok vonatkozó joganyagának változásait, illetve az Európai Unió és a tagállamok részére tett ajánlásokat és végül az Eurojust nyomonkövetési intézkedéseit.

Az Eurojust elkészítette a külföldi terrorista harcosokról készült 2015. évi jelentés főbb megállapításainak összegzését is. A korlátozott hozzáférésű dokumentum 2016-ban került kiadásra. Április hónap folyamán a 2014. és 2015. évi jelentésben a terrorizmusra vonatkozó EU-s jogi keretek megújítására vonatkozóan tett ajánlások nyomán, továbbá operatív tapasztalatai alapján az Eurojust prezentálta az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság árnyék-értekezletén a Terrorizmus elleni küzdelemről szóló direktívára vonatkozó javaslattal kapcsolatos hozzájárulásait.

Az Eurojust kulcsszerepet játszik a tagállamok és a harmadik államok (különösen a nyugat-balkáni és a MENA régióbeli államok) közti igazságügyi együttműködés előmozdításában. Eurojust kontaktpontok működnek a következő országokban: Algéria, Egyiptom, Irak, Izrael, Jordánia, Libanon, Palesztin Nemzeti Hatóság, Szaúd-Arábia és Tunézia. Június 8-án az Eurojust részt vett az EU és Törökország közötti, terrorizmus elleni megbeszélésen, amelynek nyomán a résztvevők ismételten elkötelezték magukat a külföldi terrorista harcosok okozta fenyegetettség elleni, sürgős és közös fellépés mellett, továbbá megerősítették a Törökország és az Eurojust, valamint az egyéb érintett EU ügynökségek közti – az e jelenség elleni küzdelemben való – szoros együttműködésre vonatkozó elhatározást.

A Eurojust – terrorizmus tárgyában kijelölt – nemzeti levelezői elsődleges kontaktpontként eljárva reagáltak a 2016-os brüsszeli terrortámadásra. A március 22-én elkövetett – a metróban és a Zaventem Repülőtéren mindösszesen 32 halálos áldozatot követelő és több száz embernek sérülést okozó összehangolt, öngyilkos – merényletet követő egy órán belül az Eurojust mozgósította a nemzeti levelezői hálózatot annak érdekében, hogy a kompetens nemzeti hatóságok 24 órán belül elérhetőek legyenek bármilyen sürgős kérés fogadására, intézésére, annak tárgyában való döntésre, igazságügyi együttműködésre.

A hálózat mozgósítása elősegítette a belga nyomozás részére biztosított gyors és széleskörű segítségnyújtásra történő felkészülést; az incidens nemzetközi dimenzióira, valamint a bűnözői hálózatok és a kapcsolatba hozható bűnözői tevékenységre fókuszálva támogatta és kiegészítette a tagállami szinten végzett munkát. Az Eurojust úgyszintén készségi állapotban volt, hogy azonnal reagálni tudjon a tagállami hatóságoktól érkező, segítség és koordináció iránti megkeresésekre.

A belga nyomozás egy jól felépített, több tagállamra kiterjedő és a párizsi terrortámadással összefüggésbe hozható terrorista hálózatot derített fel, amelyben az öngyilkos merényleket más magánszemélyek támogatták, és a hálózatnak egyéb súlyos bűncselekményekkel (fegyverkereskedelem, okirathamisítás) és hálózatokkal való kapcsolata kimutatható volt. Az egyik öngyilkos merénylet mellett – a brüsszeli metró térfigyelő kameráinak terrorcselekményt rögzítő felvételein – látott személyt, és aki egyébként a detonáció előtt pár perccel elmenekült, ismert, szíriai külföldi terrorista harcosként azonosítottak a hatóságok. DNS-ét több, terrorista hálózatok által használt ún. biztonságos házban és autóban is megtalálták, ezáltal sikerült a más tagállamokban fenntartott kapcsolatait és a párizsi terrortámadásban való részvételét felderíteni.

Belgium Szövetségi Ügyészsége sürgős segítségért fordult az Eurojusthoz az egyik tagállamba küldött jogsegélykérelem teljesítésének előmozdítása ügyében. Az Eurojust azonnali reakciója hatékonynak bizonyult, minimális időn belül azonosította az igazságügyi együttműködésre hatáskörrel rendelkező külföldi hatóságot a jogsegélykérelem azonnali végrehajtása és az igazságügyi szinten folyt információcsere felgyorsítása érdekében.

Az Eurojust közreműködésének segítségével a terrortámadásban közreműködő egyik bűnrészt lokalizálták és elfogták. Letartóztatására április 8-án került sor, a repülőtéri térfigyelő kamera felvételein látott, kalapot viselő, a helyszínről elmenekült férfi ugyanazon napon történt, összehangoltan fogatosított letartóztatásával együtt.

CBRN-E (vegyi, biológiai, radioaktív, nukleáris anyagok és robbanószerkezetek) kézikönyv

Az Eurojust által összeállított és rendszeresen aktualizált *CBRN-E kézikönyv* multiszektorális jogi segítséget nyújt az EU jogalkalmazói számára a vegyi, biológiai, radioaktív, nukleáris anyagokkal és robbanószerkezetekkel kapcsolatosan folytatott büntetőeljárásaikban.

Áttekintést nyújt a CBRN-E-anyagokra vonatkozó legfontosabb európai és nemzetközi jogszabályokról, nemzetek fölötti szervezetekről, rendszerekről és adatbázisokról. Aktualizálása 2016-ban is megtörtént.

2.1.2 Számítástechnikai bűnözés

A számítástechnikai bűnözés terén folytatott igazságügyi együttműködésnek különböző kihívásokkal kell szembenéznie, amelyek főképp e bűnügyi jelenségnek a határokon átvitelő természetéből és a tagállamok jogi szabályozása közti jelentős különbségekből erednek. Az Eurojust 60 ügyben működött közre, 13 koordinációs értekezletet tartott, 8 közös nyomozócsoportot támogatott, melyek közül 2 új alapítású volt.

Az operatív támogatáson kívül az Eurojust a számítástechnikai bűnözés tekintetében kifejtett egyéb tevékenységével is segítette a tagállami szakemberek közti – a kritikus területeket, így pl. az USA-ban működő internetszolgáltatókkal való együttműködést és az adatok kódolását érintő – tapasztalatcserét és a szaktudás megosztását.

Az Eurojustnak nagy szerepe volt a számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó szakemberek közösségének létrehozásában, ezért is fogadta örömmel a Számítástechnikai Bűnözés Elleni Európai Igazságügyi Hálózat (továbbiakban: EJC�) megalakulását. Az EJC�-nek tagállamonként legalább egy, az igazságügyi hatóságokat képviselő, megfelelő szakértelemmel rendelkező tagja van.

Az EJC� elősegíti és erősíti az igazságügyi hatóságok közötti együttműködést, lehetővé téve a szaktudás, bevált módszerek, valamint a számítástechnikai bűncselekmények tárgyában indult eljárásokkal kapcsolatos egyéb tudásanyag egymás közti megosztását. A hálózat előmozdítja az azon érdekelték közti párbeszédet is, akik szerepet játszanak a jogi normák kibertérben való biztosításában. Az Eurojust feladata e vonatkozásban, hogy

Számítástechnikai bűnözés igazságügyi figyelemmel kísérése (CJM)

A CJM-et 2016-ban indította el az Eurojust. A CJM az Eurojust korlátozott hozzáférésű, évi egy alkalommal kiadott, jelentés formájában összeállított dokumentuma, amelynek rendelkezése, hogy a számítástechnikai bűncselekmények ügyében folytatott büntetőeljárásokat támogassa. A CJM válaszolva a területet érintő releváns jogszabályi változásokat, továbbá széleskörűen elemzi a nemzeti szinten hozott bírósági döntéseket, külön fejezetben ismerteti az érdeklődésre számot tartó témákat, az azokról folyó vitákat, a kialakulóban lévő tendenciákat.

A múlt évi CJM két ilyen témával foglalkozott: a Yahoo!-val kapcsolatos belga ügygel, valamint az adatokhoz és számítástechnikai rendszerekhez való távoli hozzáféréssel.

támogassa és biztosítsa a hálózattal való együttműködést. A novemberi, EJC� indító értekezleten az Eurojust a kódolás és a fedett nyomozás technikai, jogi és gyakorlati nehézségeire fókuszált.

Az Eurojust szakértői részt vettek a Bizottság által az elektronikus bizonyítékok témakörében megrendezett értekezleten, amely folytatása volt a kibertérrel foglalkozó bűnügyi igazságszolgáltatás fejlesztéséről is szóló 2016. június 9-i tanácsi végkövetkeztetéseknek. Az értekezlet három olyan területtel foglalkozott, amelyeket illetően előrelépéseket sürgettek a szakemberek: a jogsegélykérélmek végrehajtása, közvetlen együttműködés az internetszolgáltatókkal, valamint a joghatóság megállapítása a kibertérben. Az Eurojust betekintést engedett a szakemberek által tapasztalt gyakori problémákba (köztük a joghatóság kibertérben való meghatározásának nehézségeibe), valamint az ezek megoldására alkalmazott bevált módszerekbe.

Az Eurojust folytatta az egyéb érdekeltékkel és intézményi partnereivel való szoros munkát, biztosítandó ezzel a számítástechnikai bűncselekmények miatt indult eljárások hatékonyságát. Az Eurojust számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó kiküldött nemzeti szakértője mintegy hídépítő funkciót töltött be az Eurojust és az Eurojust között, előmozdította az információcserét, támogatta és koordinálta az EC3-mal való együttműködést.

Az EMPACT Számítástechnikai bűnözés – a gyermekek szexuális zaklatása és kizsákmányolása keretein belül elemzés készült az online elkövetett ilyen jellegű bűncselekményekről, vázolva a büntetőeljárásokban felmerülő nehézségeket és azok megoldásait, valamint a bevált módszereket.

2016 januárjától márciussal bezárólag az USA számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó ügyészt delegált az Eurojusthoz, aki a nemzeti szekciókkal és az EC3-mal együtt azon dolgozott, hogy szorosabb operatív együttműködés létesüljön az USA képviselőjével az e területre tartozó ügyekben, és elősegítsék az USA büntetőjogi rendszerének jobb megértését. Mind az Eurojust, mind az USA üdvözölte ezt a kezdeményezést, amely végül nagyon jó eredménnyel zárult.

Az Eurojust csatlakozott egy növekvő, köz- és magánszférához tartozó entitások által alakított koalícióhoz. Ennek keretében támogatta a „Nincs több zsarolás!” című projektet, amelyet eredetileg a holland hatóságok, az EC3 és két számítástechnikai biztonsági cég indított. A projekt célja, hogy aktív segítséget nyújtson a nyomozások során talált dekódoló kulcsok – a zsarolóvírusok áldozatai számára való – elérhetővé tételével.

Az Eurojust tagja továbbá a Világgazdasági Fórum által 2015-ben – a köz- és magánszférának a számítástechnikai bűnözés ellen folytatott küzdelemben való együttműködése erősítésének céljával – indított Számítástechnikai bűnözés elnevezésű projekt irányítóbizottságának. A projekt keretein belül 2016-ban megjelent az „Ajánlások a köz- és magánszféra számítástechnikai bűnözés elleni partnerségére” c. írás.

Meeting of the European Judicial Cybercrime Network, November 2016

Branislav Boháčik úr, a Szlovák Köztársaság legfőbb ügyésze kijelentette:

Az EJCN létrehozásával a jogalkalmazók régi vágya teljesült. A hálózatban megoszthatják tapasztalataikat és tudásukat, szoros együttműködésben dolgozhatnak az EU tagállamokbeli kollégáikkal a számítástechnikai bűncselekmények, illetve a számítástechnika segítségével elkövetett bűncselekmények (pl.: adatkódolás) miatt folytatott eljárásaikban felmerült kihívások kezelhetősége érdekében.

2.1.3 Illegális bevándorlók csempészése

A tagállamoknak továbbra is szembe kellett nézniük az illegális bevándorlók csempészésének jelentős erősödéséből fakadó azon kihívásokkal, amelyek az EU intézményeivel és ügynökségeivel szemben azt a követelményt támasztották, hogy új és hatékonyabb megoldások kidolgozásával és alkalmazásával küzdjenek meg az eddig példátlan humanitárius válsághelyzettel. Az Eurojust megújult erőfeszítésekkel dolgozott azon, hogy erősítse a tagállamokat a csempész és kereskedő hálózatok mögött álló szervezett bűnözői csoportok felszámolására és vád alá helyezésére irányuló törekvéseiben.

A regisztrált ügyek száma (65) csekély növekedést mutat a humanitárius krízis csúcspontját jelentő 2015. évhez viszonyítva.

A tárgykörbe eső ügyekben 12 koordinációs értekezletet tartottak, 11 közös nyomozócsoport részesült támogatásban, ezek közül 5 új alapítású volt. Egy közös nyomozócsoport pedig harmadik állam, Szerbia részvételével működött. A közös nyomozócsoportok ezen ügyekben való alkalmazása, illetve a harmadik államok bevonása témája volt a közös nyomozócsoport szakértők éves értekezletének (lásd 1.4 és 6.2 alatt).

Az Eurojust támogatja a határainkon jelentős migrációs nyomás alatt álló, „frontvonalban lévő” tagállamokat. A hotspotokon fogatosított intézkedések elsődlegesen a személyazonosság megállapítására, a regisztrációra és a migránsok szűrésére fókuszálnak. Az Eurojust fizikailag nincs jelen a hotspotokon, de kifejezetten e célra rendelt kontaktpontja van Görögországban és Olaszországban,

A joghatóság kérdése egy embercsempészési ügyben

2015 augusztusában, az egyik, Magyarországhoz közeli osztrák autópályaszakaszon mentén egy elhagyott kamiont találtak, benne 71 migráns holttestével. Az incidens nyomán Ausztriában és Magyarországon azonnal nyomozás indult. A magyar hatóságok néhány napon belül azonosítottak és letartóztattak négy bolgár és egy afganisztáni illetőségű, egy embercsempészéssel foglalkozó szervezett bűnözői csoporthoz köthető gyanúsítottat. A bűncselekmények elkövetésében segédkező további személyek letartóztatására került sor később Németországban, majd eljárás indult Bulgáriában és Szerbiában is a cselekménnyel összefüggésbe hozható személyek ellen.

A magyar hatóság az Eurojust segítségét kérte az érintett államokkal való gyors igazságügyi együttműködés biztosítása érdekében. Az ügyben 48 órán belül koordinációs értekezletet szervezett az Eurojust, amelyet egy Euro-pol műveleti értekezlet előzött meg. Az együttműködést és az információcserét szükségessé tette az is, hogy Németországban egyidejűleg több mint tíz nyomozás volt folyamatban, amelyek fókuszában ugyanazon – migránsok szállításának megtervezésével, megszervezésével és lebonyolításával foglalkozó – szervezett bűnözői csoport állt. A koordinációs értekezlet résztvevői fontolóra vették egy esetleges közös nyomozó csoport felállítását is, de egyelőre a jogsegélykérelmek szintjén való együttműködést megfelelőbbnek találták. Ausztria több jogsegélykérelmet is küldött Magyarországra, valamint európai elfogatóparancsokat bocsátott ki Magyarország és Bulgária irányába.

A koordinációs értekezlet folyományaként az Eurojust figyelemmel kísérte és előmozdította a Szerbiába, a Szlovák Köztársaságba és Olaszországba küldött, az üggyel kapcsolatos információk és bizonyítékok összegyűjtésére irányuló magyar jogsegélykérelmek végrehajtását. Adatmegőrzéssel kapcsolatos jogi akadály merült fel a Szlovák Köztársaságba küldött, telekommunikációs adatokat igénylő magyar jogsegélykérelem kapcsán. Tekintettel arra, hogy az EU Bírósága 2015-ben érvénytelennek nyilvánította az adatmegőrzésről szóló direktívát, Szlovákiában az incidens időpontjában nem volt hatályban adatmegőrzésre vonatkozó szabályozás. A 2016 januárjában hatályba lépett új, szlovák jogszabályok hat hónapban szabályozták az adatmegőrzési időt, így – az Eurojust által nyújtott támogatással – a jogsegélykérelem időben végrehajtható volt.

A párhuzamos nyomozások és európai elfogatóparancsok okozta esetleges joghatósági összeütközés elkerülése érdekében az ügyben alkalmazandó hatékony stratégiára vonatkozó megegyezés született az Eurojust közreműködése révén. Tekintettel a szervezett bűnözői csoport széleskörű tevékenységére, a büntetőeljárások sikerének biztosítása érdekében szükségessé vált a feladatok megosztása. Mivel a nyomozás során feltárt adatok szerint az embercsempészek áldozatainak szállítása Magyarországról történt és haláluk is magyar területen következett be, megvitatták az Ausztriában folytatott büntetőeljárás átadásának lehetőségét, hiszen a büntetőeljárások egy tagállamban történő összevonása növeli a bünszervezet tagjai ellen folytatott nyomozás hatékonyságát és alaposságát. A párhuzamos nyomozás 2015 novemberéig folytatódott, ekkor Ausztria átadta Magyarország részére eljárását, hogy az ügy valamennyi aspektusát illetően a magyar hatóságok járjanak el. A magyar eljárásban történő felhasználás céljából átadták az Ausztriában összegyűjtött bizonyítékokat is (szakvélemények, boncolási és DNS vizsgálatok eredményei). Egyidejűleg Ausztria átadta egy, az üggyel összefüggő másik eljárását is. A német hatóságok folytatják le a Németországban letartóztatott személyekkel szembeni eljárásokat. Annak érdekében, hogy elősegítsék a szervezők és a csempészéshez használt járművek vezetői bűncselekményének megkülönböztetését a bünszervezeten belül, a magyar hatóságok tájékoztatták német kollégáikat a vád alapjául szolgáló releváns magyar jogi rendelkezésekről. Az év végén mind a magyar, mind a német büntetőeljárás még nyomozati szakban volt.

hogy támogassa a hotspotokat, valamint továbbítsa a releváns információkat és ügyeket az Eurojust nemzeti szekciói részére az igazságügyi nyomonkövetés és az EU-szintű koordináció érdekében.

A 2015-ben e témában felállított tematikus csoport segíti a határokon átvélő illegális bevándorló csempészesi ügyekkel foglalkozó szakembereket. Az Eurojust elemzést készített az illegális bevándorlók csempészése és a kapcsolódó bűncselekmények kérdéseiről francia, olasz és spanyol kitekintéssel. Az elemzés felmérte a büntetőeljárásokban felmerült jogi és gyakorlati problémákat, valamint a bevált módszereket. Az Eurojust információt gyűjt és eszközöket fejleszt a szakemberek számára az illegális bevándorlók csempészésére és a kapcsolódó bűncselekményekre vonatkozó nemzeti szintű szabályozásokról (ideértve azok erősségeit és hiányosságait) azzal a céllal, hogy a hatékony büntetőeljárási stratégiák kidolgozásában segítse a jogalkalmazókat. Az Eurojust – büntetőeljárási szempontú megközelítésben – támogatja a Bizottságot az illegális bevándorlásra vonatkozó EU-s jogi szabályozás és az ún. segítségnyújtási csomag értékelésében.

Februárban Eurojust taktikai értekezletre került sor, melynek címe *„Az illegális bevándorlók csempészése kapcsán felmerülő igazságügyi nehézségek”*. A résztvevők áttekintették az európai partnerekkel a tárgykörben folytatott operatív együttműködést, valamint az érintett tagállamokban és az olasz és görög hotspotokon működő kontaktpontok és az oda kiküldött összesítő ügyészek/bírák tapasztalatait. A középpontban az információk megosztása, gyűjtése, valamint a bizonyítékok elfogadhatósága, továbbá az igazságügyi együttműködést befolyásoló egyéb gyakorlati problémák álltak. Megvitatták a fordítás és tolmácsolás problematikáját is, amely komoly kihívást jelent a hatóságok számára, így pl.: a ritka nyelveket és dialektusokat beszélő minősített és megbízható tolmácsokat, fordítókat nehéz találni, a költségek magasak, a bizonyítékok pedig nagy mennyiségben várnak feldolgozásra. Az értekezleten tárgyalt egyik ügyben például az ügyész nem tudta felhasználni eljárásában bizonyítékként egy másik tagállamtól származó lehallgatás anyagát, mert annak lefordítási költségeire nem volt fedezet. Egy másik, az Eurojustnál regisztrált komplex embercsempész ügyben egy több mint 350 oldalas, előzetes letartóztatást elrendelő határozat lefordításához szükséges fedezet hiánya okozott gondot. A fordítás – az érintett tagállamok nemzeti szabályozása értelmében – nélkülözhetetlen volt a nyomozás megindításához. A fedezethiány miatt egyes tagállamok ezért nem indítottak nyomozást az ügyben. Az értekezletről készült összefoglaló jelentést a 9456/16. számú EU dokumentumként publikálták.

Áprilisban az Eurojust operatív értekezletet tartott az Északi-tengeri régióban zajló illegális bevándorló csempészes tárgyában. Az értekezleten Franciaország, az Egyesült Királyság, Belgium és Hollandia igazságügyi és bűnüldöző hatóságai képviseltették magukat. A résztvevők a következő szükségességét hangsúlyozták: az információcsere javítása, a csempészésből származó nyereség lefoglalására fókuszáló pénzügyi nyomozások részére történő segítségnyújtás, az okirathamisításokra fordított figyelem fokozása, a határokon átvélő megfigyelési műveletek erősítése a csempészesek alaposabb feltérképezése és a büntetőeljárások jobb megalapozása érdekében.

Az Eurojust folytatta a harmadik államokkal és intézményi partnereivel való együttműködés fokozására irányuló munkáját, részt vett továbbá a Bizottság által – a bevándorlók csempészése tárgyában – megszervezett, az EU ügynökségei részvételével működő kapcsolattartói csoport tevékenységében.

Júliusban az EUNAVFOR MED magas rangú képviselőiből álló delegáció tett látogatást az Eurojustnál, ennek során tevékenységéről megbeszélést folytatott a Kollégiummal, álláspontot cseréltek az igazságügyi aspektusokról és az információcsere minőségéről, valamint a 2015 októberében aláírt „egyetértési levél” keretein belüli együttműködés erősítésének további lehetőségeit is feltárták. Az Europollal tartott rendszeres értekezleteken a kiemelt ügyekben való együttműködésről és a JOT MARE-vel történő előrelépésekről folytak megbeszélések. Az Eurojust részt vett az EMPACT FII (Facilitated Illegal Immigration) projekt keretében folyó tevékenységben.

2.1.4 Emberkereskedelem

Az Eurojust fokozta az emberkereskedelmi ügyekben folytatott tagállami nyomozások részére történő segítségnyújtást. A regisztrált ügyek száma 93, a koordinációs értekezletek 33 volt. Először fordult elő, hogy a két latin-amerikai országot, Kolumbiát és Paraguayt konkrét ügyekben megkereste az Eurojust. A közös nyomozócsoportok számának is szignifikáns növekedése volt megfigyelhető: Emberkereskedelmi ügyekben 32 közös nyomozócsoport működött (2015-ben még csak 21), ezekből 19 felállítására 2016-ban került sor.

Az Eurojust az operatív támogatási tevékenységét összekapcsolta a stratégiai tevékenységével, hogy növelje a nemzetközi igazságügyi együttműködés hatékonyságát, erősítse az EU intézményekkel és ügynökségekkel való partneri kapcsolatát az emberkereskedelem elleni küzdelemben teendő intézkedések korszerűsítése és az erőforrások optimalizálása érdekében.

Júniusban az EU emberkereskedelem elleni koordinátora látogatást tett az Eurojustnál. A látogatás keretében megbeszélés folyt a nemzeti szintű szabályozásokra gyakorolt hatásról, azaz a végső fogyasztóknak és az emberkereskedelem áldozatai kizsákmányolásából származtatható tevékenységek és szolgáltatások igénybe vevőinek – az emberkereskedelem elleni 2011/36/EU irányelv 18. cikke szerinti – kriminalizálásáról. A koordinátor prezentálta a Kollégium részére a Bizottságnak az emberkereskedelem területén történt előrelépésekről szóló jelentését, továbbá a 2015 októberében megjelent, *munkaerő-kizsákmányolási célú emberkereskedelemlről készített tanulmányt*.

Az Eurojust kimunkálta véleményét az EU-nak az *emberkereskedelemre vonatkozóan kidolgozott 2016 utáni stratégiájával* kapcsolatosan. (E stratégiát egyébként a 2012–2016 időszakra vonatkozó, az emberkereskedelem felszámolása tárgyában készült stratégia folytatásaként dolgozták ki.) Az Eurojust a következő prioritásokat jelölte meg: az igazságügyi együttműködés erősítése (a harmadik államokkal is) a határokon átvélő emberkereskedelmi ügyekben; az embercsempészet és az emberkereskedelem összefüggéseinek feltárása; a gyerekek ellen elkövetett emberkereskedelmi ügyek sajátosságával való foglalkozás.

Az Eurojust támogatta a témakörhöz tartozó projektet, melynek címe: *TeamWork! A munkaerő-kizsákmányolási célú emberkereskedelem elleni multidiszciplináris együttműködés erősítése*. Továbbá workshopot vezetett ugyanezen téma büntetőeljárásai vonatkozásairól. A projekt, illetve workshop eredményeként elkészült egy útmutató is a munkaerő-kizsákmányolási célú emberkereskedelem elleni multidiszciplináris együttműködés szakértői számára az Eurojust által nyújtani tudott támogatások kiaknázása érdekében.

Az Eurojust közreműködött az EU Alapjogi Ügynöksége által áprilisban – a Bel- és Igazságügyi Ügynökségek Hálózatának szakértői számára – a súlyos és szervezett bűnözés áldozatai témakörében megrendezett workshopról szóló jelentés elkészítésében. (A workshop címe: *Hogyan növelhetik a súlyos és szervezett bűnözés áldozatai tekintetében végzett tevékenységük befolyását a Bel- és Igazságügyi Ügynökségek?*)? Az Eurojust ennek keretében hangsúlyozta, hogy nemcsak az emberkereskedelem sértettjeinek, hanem azok saját hazájukban élő családjaik részére is fontos a védelem biztosítása, továbbá az ügyészek – áldozatok tekintetében való – tudatosságát növelni kell.

2.1.5 Csalás

A csalási ügyek a legnagyobb számban regisztrált ügyek (654), amelyekben 44 koordinációs értekezletet tartottak, 5 koordinációs központot állítottak fel, 35 közös nyomozócsoport támogatására került sor, melyek közül 9 új alapítású volt. Az Eurojust szakértői támogatást nyújtott a tagállami hatóságok részére, különösen az ÁFA csalás és egyéb adóbűncselekmények elleni küzdelem, illetve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelmének a terén.

Az ÁFA csalási, avagy az ún. körhintacsalási ügyek különösen összetettek, lényegük, hogy csalárd kereskedők importálnak és exportálnak termékeket különböző tagállamokon keresztül ÁFA mentesen. A csalárd módon folytatott kereskedelem minden egyes szakaszában az ÁFA felszámításra kerül (az adókulcs mértéke olykor 25%-os is lehet), a körhintát alkotó cégek pedig eltűnnek. A láncolat utolsó exportőre pedig visszaigényli az ÁFA-t, majd azután szintén eltűnik.

Az érdekeltekkel és az intézményi partnerekkel való együttműködés tovább folytatódott. Júliusban az EUROJUST és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO), korábban Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM), egyetértési megállapodást írt alá, hogy kiterjessze a már működő és gyümölcsöző együttműködésüket a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértésével kapcsolatos ügyekkel foglalkozó európai ügyészek támogatása érdekében. Az egyetértési megállapodás lehetővé teszi az ügyészeket támogató meghatározott együttműködési projektek, a közös szemináriumok, tréningek továbbfejlesztését. Az egyetértési megállapodás ezenkívül megerősíti a Szellemi Tulajdonnal Foglalkozó Ügyészek Európai Hálózata (EIPPN) hatáskörét.

Októberben az Eurojust a szlovák EU elnökséggel karöltve taktikai értekezletet tartott – *Adóügyi bűncselekmények terén való együttműködés* címmel, amelyen a tagállamok, az USA és Svájc magas rangú, csalás elleni küzdelemre specializálódott ügyészei vettek részt (lásd 4.2 bekezdés).

Az Eurojust részt vett az Európai Parlament által novemberben tartott nyilvános meghallgatáson, amelynek témája – *Pénzmosás és adócsalás elleni küzdelem: Ki biztosítja a szabályoknak való megfelelést és ki juttatja azt érvényre?*

Az Eurojust tagja lett az Europolnál 2016 júliusában létrehozott, Szellemi Tulajdonhoz Fűződő Jogokat Sérítő Bűncselekmények Elleni Koordinált Koalíció tanácsadó testületének. A Koalíció célja a köz- és magánszféra érintettjeinek összehozása, a bűnözés ezen válfaja elleni küzdelemben részt vevő különböző entitások által vállalt intézkedések közti szinergiák teremtése.

2.1.6 Korruptió

A korruptió aláássa a köz- és magánszektorba vetett bizalmat. Az Eurojust elkötelezetten támogatja a tagállamok igazságügyi hatóságait a korruptió elleni küzdelemben. A korruptió tárgykörében 74 üggyel foglalkozott az Eurojust, 15 koordinációs értekezletet tartott, 2 közös nyomozócsoportot támogatott, amelyből 1 új alapítású volt.

Egy korruptió ügyben folytatandó, II. szintű értekezleten elfogadott stratégia

Korruptió és nemzetközi kereskedelem szintjén folytatott pénzmosás miatt 2013-ban nyomozás indult Spanyolországban egy luxemburgi jogsegélykérelem alapján. A jogsegélykérelemben foglaltak szerint a Luxemburgban elkövetett cselekményt Spanyolországból irányíthatták. A jogellenes tevékenységben érintettek voltak angolai közintézmények, továbbá spanyol magán- és állami cégek. A gyanú szerint a bűncselekményeket egy spanyol állami cég vezetői követték el. A cég megbízást kapott arra, hogy az angolai rendőrség részére járműveket, egyenruhát és egyéb felszereléseket szerezzenek be. A luxemburgi vizsgáló bíró 2014 októberében lezárta eljárását és az ügyet a spanyol hatóságoknak – spontán információcsere keretében a 2000. évi jogsegély egyezmény 7. cikke alapján – átadta.

A nyomozások feltárták, hogy az angolai hatóságok több mint 150 millió EUR-t fizettek a spanyol cégnek egy kínai bankszámlán keresztül, ugyanakkor a leszállított felszerelés értéke ehhez képest csak 50 millió EUR volt. A fennmaradó 100 millió EUR tekintetében angolai és spanyol személyek hűtlen kezelést követtek el. A gyanúsítottak Angolában, Európában és

Ázsiában bankszámlák láncolatát tartották fenn, és fedőcégeket alapítottak az ellopott pénz elrejtése céljából, követve ezzel a pénzmosás egymást követő fázisokból álló klasszikus modelljét: elhelyezés, rétegzés, integrálás.

A spanyol hatóságok – a korrupció elleni 2003. évi ENSZ egyezmény alapján – tanúk kihallgatására, valamint bankszámla adatok beszerzésére irányuló jogsegélykérelmet küldtek Angolába 2015 februárjában. Mivel különböző európai országokban lévő bankok és személyek is érintettek voltak a bűncselekményekben, a spanyol hatóságok 2015 júniusában az Eurojusthoz fordultak segítségért. (Először információt szerettek volna kapni a Luxemburgba, Belgiumba, valamint a – külföldi közhivatalnokok nemzetközi üzleti tranzakciók során történő megvesztegetése elleni küzdelemről szóló OECD egyezmény alapján – Svájcba küldött jogsegélykérelmeik végrehajtásának állásáról.

A spanyol nemzeti szekció **II. szintű értekezletet** tartott a belga nemzeti szekcióval és a svájci összekötő ügyésszel, melynek célja az együttműködési stratégiában való megegyezés volt. Ennek eredményeként az Eurojust előmozdította az említett államokba küldött – bankszámlára vonatkozó információk beszerzésére és bankszámlák befagyasztására irányuló – több jogsegélykérelem gyors végrehajtását. Az ügyben történt előrelépések és a már beszerzett bizonyítékok nyomán Spanyolország jogsegélykérelemmel fordult Franciaország, Olaszország, Portugália és az Egyesült Királyság felé 2015 októberében. Az együttműködés további szükségességének felmérése érdekében az Eurojust az ügyben elemzést állított össze a pénzmosás elkövetési módjáról, a gyanúsítottak köréről, valamint összegzést készített a jogsegélykérelmek végrehajtásának állásáról.

Az Eurojust segítséget nyújtott a spanyol hatóságoknak egy, Angolának címzett, négy gyanúsított elleni vádirat megküldése iránti kiegészítő jogsegélykérelem kapcsán. A jogsegélykérelem, illetve a kiegészítő jogsegélykérelem végrehajtásának elősegítésében a portugál nemzeti szekció is közreműködött azzal, hogy javaslatot tett a Portugál Nyelvű Országok Közösségének (CPLP) nemzetközi igazságügyi együttműködésért felelős angolai ügyészre, amely az angolai hatóságokkal való sikeres együttműködésre vezetett, és 2016 októberére a jogsegélykérelmek végrehajtása megtörtént.

A sikeres nyomozás és az Eurojust közreműködésével folytatott nemzetközi igazságügyi együttműködés eredményeként néhány terhelttel szemben az ellenük indult spanyolországi eljárás bírósági szakaszához érkezett 2016-ban.

Az Eurojust tájékoztatást adott a korrupcióval kapcsolatos tevékenységről potenciális operatív partnerei részére, melyek képviselői látogatást tettek az Eurojust székhelyén. (Korrupcióvadászok Hálózata; továbbá két ukrán hatóság – a magas rangú kormányzati tisztviselők korrupciós ügyeiben nyomozás folytatására hatáskörrel rendelkező Nemzeti Hivatal, valamint a Korrupcióellenes Speciális Ügyészség, amely az előbbi hivatal által vizsgált ügyekben jár el vádhatóságként).

Az Eurojust megfigyelőként vesz részt 2004-től a Camden Vagyonszerzési Ügynökségek Hálózatban (CARIN), valamint 2008-tól a Vagyonszerzési Hivatalok Platformjában (ARO).

2.1.7 Kábítószer-kereskedelem

Az Eurojust jelentős számban foglalkozott kábítószer-kereskedelmi ügyekkel (254), ezekben 41 koordinációs értekezletet tartott, továbbá 24 közös nyomozócsoportot támogatott, amelyek közül 13 új alapítású volt. Az Eurojust intézményi partnereivel együttműködve dolgozott azon, hogy erősítse a tagállamokat egyrészt az új pszichoaktív

szerek okozta sürgető fenyegetés hatékony kezelésében, másrészt az ellenőrzött szállításokkal való teendőikben.

Novemberben az EMCDDA-val közösen publikált egy jelentést, amelynek címe: Új pszichoaktív szerek Európában: jogi szabályozás és büntetőeljárás – aktuális kihívások és megoldások. A jelentés célja, hogy segítse az új pszichoaktív szerek piacának gyors terjeszkedésével szembesülő tagállami hatóságokat, hogy megfelelő és hatékony mechanizmusokat találjanak annak megfékezésére. A jelentés ötvözi az Eurojustnak a kábítószerrel kapcsolatos, határokon átfutó büntetőeljárások tekintetében szerzett operatív tapasztalatait, valamint az EU Bíróságának a gyógyhatású készítmények tárgyában, 2014. július 10-én hozott döntése (C-358/13 és C-181/14. sz. egyesített ügyek) elemzését.

Az Eurojust tanácsot ad a tagállami hatóságoknak abban, hogy miként váltsák bizonyítékokra az ellenőrzött szállítások során szerzett információkat, továbbá előmozdítja a jogsegélykérelmekben kért információk (és iratok) rendelkezésre bocsátását. A Kollégium 2015 októberében tematikus megbeszélést tartott az ellenőrzött szállítások jogi kritériumairól és operatív nehézségeiről. (lásd Éves jelentés-2014,

60. oldal). A lehetséges szinergiák azonosítása érdekében az Eurojust továbbra is ápolta a Tanáccsal és az Europollal ezirányú kapcsolatait, továbbá az ide vonatkozó EMPACT projekt keretein belül rendelkezésre bocsátotta jelentését, amelynek címe: *Az Eurojust által az ellenőrzött szállításokkal kapcsolatosan észlelt operatív problémák*. Az Eurojust részt vett továbbá az ellenőrzött szállításokról készült kézikönyv megírásában, amely kézikönyv a Pompidou Csoport (Tanács) által irányított kezdeményezés alapján készül, és amelynek megjelenése 2017-ben várható.

2.1.8 A mobil szervezett bűnözői csoportok által elkövetett vagyon elleni bűncselekmények

A mobil szervezett bűnözői csoportok által elkövetett vagyon elleni bűncselekmények kategóriája a bűncselekmények széles körét fedi le: gépjárművek, fémek lopása, zsebtolvajlás, rablás, sorozatos betörések. Az Eurojust 199 ügyben működött közre, 19 koordinációs értekezletet tartott, 12 közös nyomozócsoportot támogatott, melyek közül 4 új alapítású volt. Gépjármű-lopások tárgyában 2 koordinációs központ felállítására került sor.

Az Eurojust és Spanyolország közös együttműködésében az EMPACT, tárgykörbe eső projektjének keretein belül indult hároméves program az Eurojust által júniusban szervezett szemináriummal fejeződött be. A szemináriumon a szervezeten elkövetett vagyon elleni bűncselekmények tárgyában folytatott eljárások szakértői vettek részt (a tagállamok, Norvégia, Izland igazságügyi és bűnüldöző hatóságainak, a Bizottságnak, a CEPOL-nak és az EUROPOL-nak a képviselői). A szeminárium célja a nyomozók, ügyészek

és bírák – a mobil szervezett bűnözői csoportok és az általuk elkövetett vagyon elleni bűncselekmények különleges aspektusait illető – tudatosságának növelése, eszmecsere folytatása az esetleges joghézagokról és gyakorlati problémákról, továbbá a bevált módszerek ismertetése.

A decemberben kiadott végső jelentés összefoglalta a megvitatott témákat, megállapításokat és a hároméves program konklúzióit. A jelentés rámutat, hogy nincsenek jelentős joghézagok, amelyek befolyásolnák ezen büntetőeljárásokat, ugyanakkor a tagállami hatóságoknak felül kellene vizsgálniuk a jelenlegi gyakorlatukat és stratégiájukat, különösen, ami az erőforrásokat és az egyéb tárgyú, súlyos, szervezeten elkövetett bűncselekmények miatt folytatott komplex nyomozásokban alkalmazott módszereket (pl.: igazságügyi orvostani bizonyítékok (DNS) vagy speciális nyomozási technikák (pl.: lehallgatás)) illeti, de a nemzetközi együttműködés szintjét is fokozni szükséges (egyebek közt az Eurojusttal és az EJN-nel is).

2.1.9 Az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények (PIF bűncselekmények)

Az EU pénzügyi érdekeit közvetlenül vagy közvetve sértő bűncselekményekkel kapcsolatos, Eurojust operatív támogatással érintett ügyek száma gyakorlatilag az előző év ügyszám adataival megegyező szinten mozgott. Habár 2016-ban az új ügyek száma (41) a 2015. évitől (69) elmaradt, de ezen ügyekben az Eurojust 11 koordinációs értekezletet tartott és 5 közös nyomozócsoportot támogatott, amelyből 1 új alapítású volt. Az Eurojust statisztikáiban az ÁFA-csalás külön kategóriát képez.

2.2. Az Eurojust – maffia-típusú – bűnszervezetekkel kapcsolatos konkrét ügyei

Több mint 145 Eurojust ügy foglalkozott 2012 óta az olasz, maffia-típusú szervezett bűnözői csoportokkal (Cosa Nostra, Camorra, 'Ndrangheta). Az Eurojust konkrét ügyekben végzett tevékenysége során is észlelte e szervezett bűnözői csoportok nemzetközi dimenzióját. Más bűnözői csoportokkal való globális jellegű partneri kapcsolataikat éveken keresztül építették ki a világban, s ezeket különösen a kábítószer-kereskedelem és pénzmosás terén használják aktívan.

A jogellenes tevékenységből származó bevétel Olaszországban történő realizálásán kívül ezek a szervezett bűnözői csoportok pénzmosási céllal – az olasz igazságszolgáltatás elől más tagállamokba menekült személyek, illetve társaikból és segítőkiből álló kapcsolatrendszerük révén – masszívan beépülnek a tagállamok legitim gazdaságába, így pl. a Camorra által különösen preferált Spanyolország, de Hollandia, Románia, Franciaország, Németország és az Egyesült Királyság gazdasági életébe is. A beépülés tipikusan közvetlenül a szövetséges szervezett bűnözői csoport vagy annak vezetője révén történik ingatlanbefektetések, köz-, illetve a magánszek-

torban kötött szerződések révén, amelyek legjellemzőbb területe egyébként az építőipar, a közüzemi szolgáltatások, a hulladékkezelés.

Az olasz büntetőjogi szabályozásban a bűnszervezetben való részvétel önálló törvényi tényállásban szabályozott bűncselekmény, amely az olasz büntetőjogi kódex 416 és 416bis cikkei értelmében – a Tanácsnak a szervezett bűnözés elleni harcról szóló 2008/841/IB kerethatározata 2. cikkével összhangban – súlyos szabadságvesztés büntetést von maga után. Nem mindegyik tagállam pönalizálja azonban hasonlóképpen önálló bűncselekményként a bűnszervezetben való részvételt. Ilyen szabályozások esetében a cselekményhez fűződő büntetőjogi jogkövetkezmények, valamint egyes nyomozási technikák (például a lehallgatás) terén nagyfokú változatosság figyelhető meg.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az olasz büntetőjogi kódex 416bis cikkének megfeleltethető szabályozás hiánya vagy az attól eltérő jogi definíciók jelentős jogi és operatív jellegű nehézséget okoznak az igazságügyi együttműködésben.

Az Eurojust – az igazságügyi problémák észlelésével és azok megoldási javaslataival, a közös nyomozócsoportok alkalmazásának erősítésével – sikeres műveleteket támogatott, melynek során tekintettel kellett lennie az eltérő nemzeti szintű jogi szabályozásokra, illetve az olasz szervezett bűnözői csoportokkal szembeni különböző büntető-eljárási megközelítésekre. Az olasz hatóságok – az Eurojust olasz nemzeti szekcióján keresztül – tájékoztatták azon kollégáikat, amelyek tagállamait érintette a területükön is működő olasz, maffia-típusú szervezett bűnözői csoportok okozta fenyegetés. Az Eurojust segédkezett továbbá az előcselekményekre (rendszerint pénzmosásra) vonatkozó bizonyítékok felkutatásában és összegyűjtésében, a bűnözői csoportok felszámolását célzó koordinált operatív eszközökre (lehallgatásokra, és még gyakrabban a közös nyomozócsoportokra) vonatkozó megbeszéléseken és az azok tárgyában való megegyezések létrejöttében. Az olasz nemzeti szekció által regisztráltak közül számos ügy folyamatban van. Egy, az Eurojust által sikeresen támogatott ügy példáján keresztül demonstrálni lehet az előforduló nehézségeket.

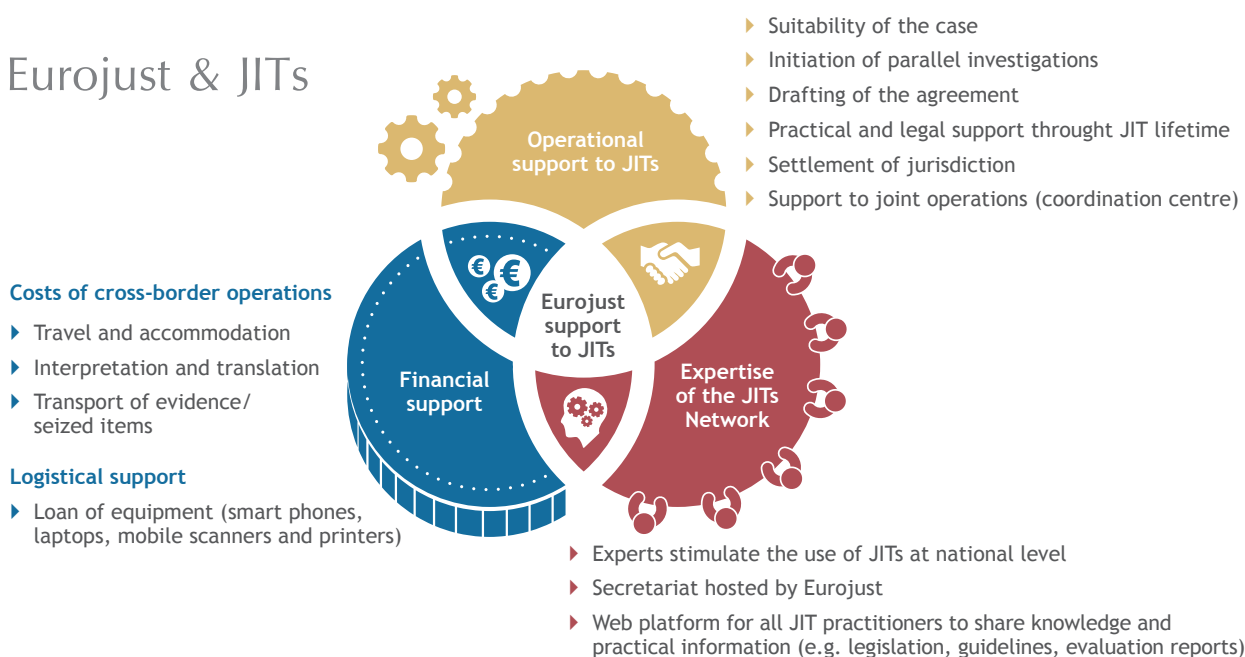
Az olasz hatóságok nyomozást folytattak a Camorra egyik „fiók” szervezett bűnözői csoportja ellen, amely hamis árucikkek (pl.: generátorok, láncfűrészek, fűrókalapácsok, ruhák) kereskedelmével foglalkozott. A Kínában gyártott hamis termékekre ismert cégek hamisított árujelzőit helyezték el Olaszországban. A termékeket a nápolyi kikötőn keresztül terjesztették világszerte. A szervezett bűnözői csoport által forgalmazott elektronikai eszközök az EU biztonsági előírásoknak sem feleltek meg. A bűnözői tevékenység rendkívül jövedelmező volt (pl.: egy kínai gyártmányú generátor

vételára 35 EUR volt, amit aztán 400 EUR áron értékesítettek, míg a valódi márkaterméket 1250 EUR áron lehetett elérni). A szervezett bűnözői csoport Nápoly környéki volt, de a jogellenes tevékenység több mint húsz európai országra, valamint Ausztráliára és Izlandra terjedt ki.

Az Eurojust koordinációs munkája segített az olasz és az érintett többi nemzeti hatóságnak abban, hogy rekonstruálják a szervezett bűnözői csoport felépítését, valamint egyetértésre jussanak abban a tekintetben, hogy miként lépjenek fel nemzeti szinten. Közös műveleti stratégiáról és koordinált akciókról született megegyezés. A stratégia középpontjában az állt, hogy az érintett államokban pénzmosás miatt, Olaszországban ezekkel párhuzamosan pedig maffia-típusú szervezett bűnözői csoportban való részvétel miatt folytatnak nyomozást. Az Eurojust támogatta a párhuzamos nyomozásokat, valamint a több mint 30 jogsegélykérelem végrehajtását. Az Europol elemző munkájával támogatott és az Eurojust által koordinált, hét tagállamban (CZ, DE, ES, FR, IT, SE, UK) szimultán végrehajtott műveletek eredményeként 67 személy letartóztatására, 143 rak-tár átkutatására, 800 tonna hamis termék lefoglalására és 11 millió EUR-t meghaladó értékű vagyonvisszaszerzésre került sor.

Az Eurojust figyelmet fordított az Európai Parlament 2016. október 25-i, a korrupció elleni küzdelemről és a CRIM bizottság állásfoglalásának nyomonkövetéséről szóló határozatára, amely felhívta a Bizottságot, hogy készítsen jelentést a Tanács szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló 2008/841/IB kerethatározata átültetésének értékeléséről.

Eurojust & JITs

Az Avalanche művelet közelebbről

A főbb veszélyek

Németországban nyomozás indult az Avalanche nevű szervezett bűnözői csoport ellen, miután egy adatkódoló zsarolóvírus jelentős számban fertőzött meg számítástechnikai rendszereket, blokkolva a felhasználók hozzáférését. A szervezett bűnözői csoport malware-, adathalász- és spam tevékenységet folytatott 2012-től kezdődően. A nyomozás feltárta, hogy rendkívül szofisztikált technikai infrastruktúra segítségével magán- és üzleti számítástechnikai rendszereket támadtak meg rosszindulatú programokkal (pl.: banki trójai vírusok, zsarolóvírusok), amelyek révén az elkövetők által működtetett hálózat banki és email jelzavakhoz fért hozzá.

Az így birtokukba jutott információ lehetővé tette számukra, hogy banki átutalásokat kezdeményezzenek a sértettek bankszámláiról. Az átutalások – a kifejezetten erre a célra kifejlesztett infrastruktúra segítségével – az elkövetőkhöz voltak irányítva. Azon kívül, hogy tömegesen indított globális szintű malware támadást, az Avalanche hálózat ún. „money mule” toborzó kampányt is folytatott. Az Avalanche infrastruktúráját úgy építették fel, hogy az ún. double fast-flux technológia által rendkívül rugalmas tudott lenni az ellene irányuló számítástechnikai és bűnüldözői műveletekkel szemben.

Az Eurojust és az Europol

A széles nemzetközi együttműködés igénye 2015-ben merült fel. A német ügyészség és nyomozóhatóság az Eurojust-hoz és az Europolhoz fordult támogatásért. Ekkorra már bizonyos akciókra sor került a hálózat egyes részeivel szemben, de széleskörű együttműködés még nem alakult, és az elkövetőket sem azonosították még.

Több operatív értekezletet és koordinációs értekezletet rendezett az Europol és az Eurojust szoros együttműködésben, amelyeken számos tagállam, továbbá harmadik államok (USA, Azerbajdzsán) is képviseltették magukat. Az utolsó koordinációs értekezlet előtt egy II. szintű értekezlet keretében egyeztettek a német és USA ügyészek valamint nyomozók, továbbá azon néhány ország képviselői, amelyek nem vettek részt a soron következő koordinációs értekezleten. Az operatív és koordinációs értekezleteken

Eurojust a szükséges intervenciók jogi követelményeinek kidolgozásával, valamint a jogsegélykérelmek megszövegezésével, illetve azok időben történő végrehajtásának előmozdításával támogatta az érintett igazságügyi hatóságok munkáját.

EC3 támogatta a nyomozást az információcsere elősegítésével, széleskörű elemzéssel és fejlett digitális kriminalisztikai eszközökkel, továbbá a magánszektorbeli partnerek és a bűnüldöző hatóságok közti együttműködés elősegítésével.

megtervezték a globális méretű közös akciónapot és tisztázták a jogi kérdéseket, illetve a számítástechnikai bűnözés e formájához köthető fogalmakat.

Hatás

Az Avalanche infrastruktúra 2009 óta működött, és becslések szerint csak Németországban mintegy 6 millió EUR kárt okozhattak az általa kifejlesztett, online banking rendszerek elleni koncentrált támadások. Az Avalanche hálózat által intézett malware támadások okozta pénzügyi veszteség mértéke világviszonylatban EUR milliókra tehető, habár a pontos számítások végzése nehézségekbe ütközik, hiszen a platformon keresztül nagy számban működtek malware családok. Közös akciónapot először 2015-ben terveztek tartani, azonban azt 2016 végére halasztották, hogy addig az elkövetőket – az USA hatóságaival együttműködve – azonosítani lehessen.

Az első, joghatósági kérdéseket illető gondok abból adódtak, hogy az eltávolítandó szerverek különböző államok területén voltak elhelyezve. Az így előállt problémát az érintett hatóságok közti kommunikáció útján sikerült megoldani. Hasonlóképpen problémát okozott, hogy a résztvevő államok jogi szabályozása nem tette lehetővé az ún. unborn (= még meg nem született) domainek lefoglalását. Az Eurojust számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó kiküldött nemzeti szakértője e vonatkozásban azt a tájékoztatást adta, hogy az ügyben ez a probléma nem fog előállni, mivel a domainek szóbanforgó státusza „meg nem születettből” „megszületetté” fog változni, mire az akciónap időpontja elérkezik. A kiküldött nemzeti szakértő a nyomozás további szakaszaiban is tanácsadóként segítette a nemzeti szekciók (és a nemzeti hatóságok) munkáját, illetve informálta őket az Eurojust kontaktponti hálózatához nem tartozó igazságügyi hatóságok elérhetőségeiről.

Magánszektor

Számos, non-profit és magánszektorhoz tartozó partnerrel való együttműködés kezdeményezése vált szükségesé, hogy a szerverek leállítása és az egész bűnözői hálózat felszámolása érdekében elemezni lehessen a több mint 130 TB foglyul ejtett adatot és a botnet szerver-struktúráját. E partnerek egyebek közt: a német *Fraunhofer-Institut für Kommunikation, Informationsverarbeitung und Ergonomie*, a Shadowserver Foundation, Registrar of Last Resort és az Internet Corporation for Assigned Names and

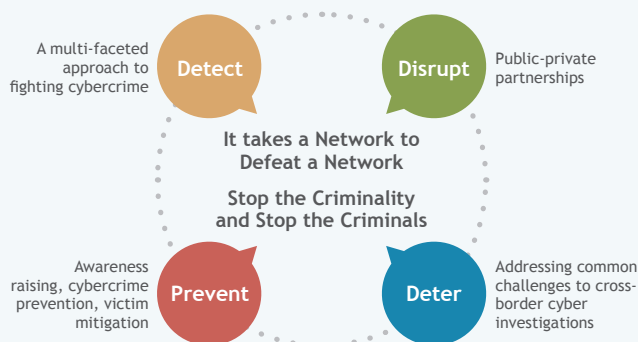
Numbers (ICANN). További partnerek, így az INTERPOL és az IberRed (Nemzetközi Igazságügyi Együttműködés Ibero-Amerikai Hálózata) fontos szerepet játszottak a közös akciónap előkészítésében. Az IberRed összekötő funkciót tölt be a spanyolajkú, főként dél-amerikai országok közt.

Eredmények

A 2016 novemberében megtartott akciónapon, az Euro-pol székhelyén felállított parancsnokság munkájában az Eurojust is részt vett, ahol azonnali segítséget nyújtott az akcióban részt vevő igazságügyi hatóságok részére. A parancsnokságon a német ügyész és rendőrtisztek, az érintett államok és a magánszektorhoz tartozó partnerek képviselői közösen dolgoztak azon, hogy a nagyívű akció sikerességét biztosítsák. A hálózat felszámolására irányuló, globális méretű intézkedésekben 29 ország ügyészei és nyomozói vettek részt.

Az első eredmény: 5 személy letartóztatása, 37 ingatlan átkutatása, 39 szerver lefoglalása. Több mint 180 országban sikerült a malware támadások sértettjeit azonosítani. Ezenkívül 221 szervert helyeztek offline állapotba a tárhelyszolgáltatók – visszaélésről való – egyidejű értesítése mellett. Több mint 800 ezer domaint tettek ártalmatlanná, illetve a malware eltávolításához és a további jogosulatlan hozzáférések megelőzéséhez segítséget nyújtó nyilvános weboldalakat hoztak létre.

Tanulságok

Az érintett országok nyomozásaihoz nyújtott segítség, az Eurojust és Europol közti szoros együttműködés, a közös szervezésű értekezletek mind idő és pénz megtakarítását eredményezték.

Ez a művelet jól példázza, hogy csak a köz- és magánszféra szereplőinek együttműködő teammunkája révén lehet egy szofisztikáltan működő, kiterjedt bűnözői hálózatot felszámolni. A számítástechnikai bűnözés (mint globális jelenség) a hatóságok közti együttműködést követeli meg, amely együttműködés létesítésének olykor leghatékonyabb módja a regionális szakmai hálózatok igénybevétele.

Minden „sikeres” számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó vállalkozás mögött egy sikeres üzleti modell áll. Az Avalanche hálózat üzleti modelljének célba vételével, az elkövetők és az infrastruktúra megzavarása módozatainak kidolgozásával, a sértettek azonosításával és támogatásával sikerült az elmúlt évek egyik legkifinomultabb módon felépített, számítástechnikai bűnözői hálózatát felszámolni. A művelet nyomán betekintést lehetett nyerni a számítástechnikai bűnözés üzleti modelljébe. Ezzel egyidejűleg az együttműködő köz-, és magánszektorbeli entitások között kiépült bizalom felbecsülhetetlen értéket jelent a számítástechnikai bűnözés ellen folytatandó jövőbeni küzdelemben. Az akciónap óta bevált módszerként tekintenek a nyomozók és ügyészek az ügyben alkalmazott megközelítésre.

Frank Lange úr, vezető ügyész elmondta:

A jogsegély hagyományos eszközein túli, megbízható és gyors nemzetközi együttműködés nélkülözhetetlenül fontos szerepet játszott az Avalanche művelet sikerében. Az Eurojustnak és az EC3-nak kiemelt szerepe volt az igazságügyi és rendőrségi résztvevők közti együttműködés légkörének megteremtésében. Az Eurojust koordinációs értekezleteivel és az Europol műveleti értekezleteivel, továbbá az általuk – az információk és a jogsegélykérelmek megfelelő helyekre történő továbbításához – nyújtott támogatással mintegy lefektették az alapját a valódi, nemzetközi megközelítésű munkának. Rendkívül hálásak vagyunk.

Az Eurojust
partnerei

3.1 Együttműködés az Europollal

Az Eurojust-Europol közötti együttműködés erősítése az operatív és a stratégiai ügyekben illetékes irányítóbizottságok munkája révén történt, melynek során számos probléma került megvitatásra, köztük pl. az Eurojust által az Europol fókuszpontok (Focal Points), vagy a 2016. évi közös akciónapok részére nyújtott támogatás, az elmarasztaló ítélet nélküli elkobzás tárgyában írt CARIN kérdőív, adatmegőrzési projektek, közös nyomozócsoport finanszírozás, csereprogramok. A 2015. évi közös jelentés május 19-én lett a Tanács és a Bizottság részére előterjesztve.

Az Eurojust kutatja a közte és az Europol központok közötti híd építésének lehetőségeit. Magas szintű értekezleten mindkét oldalról támogatták azt a kezdeményezést, hogy az EC3-ba delegált kiküldött nemzeti szakértő mintájára, az Eurojust képviselőt küldjön az ECTC-be és az EMSC-be.

A kitűzött Europol operatív és Eurojust koordinációs értekezletekről továbbra is rendszeresen és kölcsönösen tájékoztatják egymást a felek. Az Europol 87 koordinációs értekezleten vett részt.

Az Eurojust közreműködött az Operatív cselekvési tervek (OAP) keretein belüli, az EMPACT kiemelt bűncselekményekre vonatkozó intézkedések végrehajtásában. Az Eurojust vezetőként, társvezetőként vagy résztvevőként közreműködött a koordinált büntetőeljárások számának növelését célzó, OAP-ok keretein belüli intézkedések

végrehajtásában, továbbá részt vett a kapcsolódó igazságügyi problémák és a bevált módszerek azonosítására irányuló intézkedésekben. A Kollégium döntött az Europol fókuszpontokhoz kijelölt kontaktpontjai szerepének és megbízásának racionalizálásáról, igazodva az Europol új struktúrájához és az Eurojust operatív és stratégiai prioritásaihoz.

Formális szövetség jött létre a csalási ügyekkel foglalkozó APATE, valamint az iszlám terrorizmussal foglalkozó HYDRA fókuszpontokkal, melyek keretében összesen 25 Europol ügyet támogat az Eurojust.

Az Eurojust olyan stratégiai dokumentumok elkészítésében vett részt, mint pl.: *A súlyos és szervezett bűnözésre vonatkozó európai uniós fenyegetés értékelése* (SOCTA), amelynek kiadására 2017-ben kerül sor, valamint *A terrorizmus helyzetéről és alakulásáról szóló jelentésnek* (TESAT) az Ítéletek és büntetések című fejezete, valamint statisztikai adatokat tartalmazó fejezete.

Az Europol igazgatótanácsa holland elnökének kezdeményezése nyomán a Kollégium és az igazgatótanács decemberben közös értekezletet tartott, hogy megvitassák az együttműködésre vonatkozó közös észrevételeiket, elősegítsék mind az Eurojust, mind az Europol mandátumának mind jobban való megértését, valamint erősítsék a komplementaritást, hogy az jobban tudja szolgálni a tagállami hatóságokat.

3.2 Együttműködés az OLAF-fal

Az Eurojust és az OLAF folytatták közös erőfeszítéseiket a csalás, korrupció és egyéb, az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő cselekmények elleni küzdelem terén. Hangsúlyozták a hatékony, ügynökségek közti együttműködés szükségességét a határokon átvélő ügyekben, különösen az információcsere és kölcsönös szerepvállalás terén. Az OLAF tisztviselői 4 ügyben dolgoztak együtt az Eurojusttal, továbbá 4 koordinációs értekezleten vettek

részt. Az Eurojust-OLAF összekötői csoport révén való együttműködés egyebek közt konkrét ügyek ismertetésének egymással való rendszeres megosztása útján, illetve a gyakorlati együttműködésről szóló közös tréning szervezésével történt. A tréningen konkrét ügyek segítségével demonstrálták, hogy a két ügynökség közti együttműködés és a bevált módszerek miként segítik az EU pénzügyi érdekeinek védelmét.

Roadshow-k és marketing szemináriumok

Az Eurojust az egyes tagállami hatóságokkal együttműködve *marketing szemináriumot* tartott májusban Litvániában, júniusban Bulgáriában, júliusban Írországbán, Spanyolországban pedig *roadshow-t* szerveztek. Ezek célja az Eurojust operatív feladatainak, munkájának, hozzáadott értékének, valamint az EU igazságügyi és jogi tudásközpontjaként való elismerésének promotálása.

A szemináriumokon ügyészek, bírák és/vagy a bűnüldöző hatóságok képviselői vettek részt.

Az Eurojust és a képzések

Az Eurojust tematikus értekezletein résztvevő jogalkalmazóknak lehetőségük nyílik a tapasztalatcserére és a bevált módszerek egymás közötti megosztására. Ezeket az értekezleteket gyakorlati jellegűnek tekinthetjük. Az Európai Igazságügyi Képzési Hálózattal (EJTN) aláírt egyetértési memorandumban foglaltak alapján az Eurojust támogatja a bűnügyi igazságügyi együttműködés tárgyában tartott tréningeket.

Az EJTN csereprogram keretein belül 9 tagállamból (BE, BG, ES, IT, HU, AT, PL, PT, SI) 16 ügyész/bíró hosszútávú, 3-4 hónapos gyakornoki programban vett részt, amelynek során az Eurojust nemzeti szekcióinak operatív munkáját támogatták. Az áprilisban egyhetes tanulmányi látogatásra érkezett 17 tagállamból 27 ügyész/bíró.

A nemzeti szekciók tagjai aktívan részt vettek négy EJTN szemináriumon, melyeket az I. Bűnügyi Igazságügyi Szolgáltatási Projekt (*Nemzetközi bűnügyi igazságügyi együttműködés: európai elfogató parancs és kölcsönös jogsegély modellezés*) keretében rendeztek meg. E szemináriumokon az Eurojust képviselői a résztvevő szakemberek munkáját irányították, továbbá betekintést engedtek az Eurojust munkájába.

A CEPOL-lal aláírt egyetértési memorandum alapján, valamint figyelemmel a 2015. évi operatív cselekvési tervek (EMPACT), az Eurojust különböző tréningeket támogatott, pl.: pénzügyi nyomozások és jövedéki adó csalás, kokain-, és heroincsempészet, külföldi terrorista harcosok, termékhamisítások és szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértése, emberkereskedelem és illegális bevándorlók csempészése.

Az Eurojust a CEPOL-lal, az EJTN-nel, a Közös Nyomozócsoportok Titkárságával együtt ismét részt vett a *közös nyomozócsoportok* tárgyában tartott kurzuson.

Az EU által finanszírozott IPA (előcsatlakozási támogatási eszköz) 2014-es projekt – *Nemzetközi bűnügyi igazságügyi együttműködés: Nyugat-Balkáni Ügyészek Hálózata* – keretén belül az Eurojust tréninget tartott számukra és egyhetes tanulmányi látogatásra fogadta júliusban a nyugat-balkáni szakembereket.

3.3 Az Eurojust harmadik államokkal és szervezetekkel való kapcsolata

Együttműködési megállapodások

Az Eurojustnak hét együttműködési megállapodása van immár hatályban, miután a Moldovai Köztársasággal kötött együttműködési megállapodás is hatályba lépett október 21-én. Május 3-án a Montenegróval, június 27-én az Ukrajnával kötött megállapodás lépett életbe, továbbá együttműködési megállapodás megkötésére irányuló hivatalos tárgyalások indultak Albániával is.

Az együttműködés szorosabbra fűzésének lehetőségeit kutatva kapcsolatban áll az Eurojust Bosznia-Hercegovinával, Brazíliával, Grúziával, Izraellel, Mexikóval, Szerbiával, Tunéziával és Törökországgal. Az együttműködési megállapodások gyakorlati végrehajtásának értékelésére is sor került, e vonatkozásban rendszeresen konzultációs értekezleteket tartott az Eurojust Svájjal és Norvégiával.

Az Eurojust harmadik államokat érintő konkrét ügyei

Az Eurojust 300 olyan ügyben működött közre, amelyben harmadik államok is részt vettek, ezek főként csalási, pénz-

mosási ügyek voltak. A harmadik államok 50 koordinációs értekezleten képviseltették magukat. A leggyakoribb résztvevők Svájc, az USA és Norvégia volt. Svájc és Norvégia koordinációs központban is jelen volt. Az Eurojust 14 olyan közös nyomozócsoportot támogatott, amelynek harmadik államok is a tagjai voltak. (lásd 1.4 bekezdés).

Összekötő ügyészek az Eurojustnál

Az összekötő ügyész delegálásának jogi alapja az együttműködési megállapodás. Az Eurojustnak három összekötő ügyésze van, őket Norvégia, az USA és Svájc delegálta.

A svájci összekötő ügyész 90 ügyet regisztrált (amelyek javarészt csalás, pénzmosás, illetve élet, testi épség és személyes szabadság elleni bűncselekmények tárgyában indultak), továbbá 5 koordinációs értekezletet szervezett, valamint meghívott résztvevője volt 21 koordinációs értekezletnek és 2 koordinációs központnak. Norvégia összekötő ügyésze 65 ügyet regisztrált, leginkább kábítószerek-kereskedelem, emberkereskedelem, csalás, élet, testi épség és személyes szabadság elleni bűncselekmények tárgyában. Részt vett továbbá 10 koordinációs értekezleten és

egy koordinációs központban. Az USA összekötő ügyésze 1 ügyet regisztrált (tengeri kalózkodás) és 12 koordinációs értekezleten vett részt. Az összekötő ügyészek Eurojustnál való jelenléte rendkívül értékesnek bizonyult, mivel a harmadik államok és a tagállamok hatóságai közötti együttműködést meggyorsítják, előmozdítják.

Az Eurojust harmadik államokbeli kontaktpontjai

Az Eurojust továbbépítette a világban harmadik államokbeli kontaktponti hálózatát új, kolumbiai és líbiai kontaktpontok hálózatba való bevonásával. Jelen pillanatban 41 harmadik államnak van Eurojust kapcsolattartója. E kontaktpontok az Eurojuston keresztül segítik a tagállamok és a harmadik államok hatóságainak együttműködését.

Együttműködés a Nemzetközi Büntetőbírósággal (ICC)

Az Eurojust és az ICC Ügyészének Hivatala – együttműködésük tárgyában – egyetértési levelet írt alá 2007-ben. Az Eurojust és az ICC 2016-ban feltárta a Római Statútumban foglalt bűncselekmények (core crimes), a terrorizmus és egyéb bűncselekmények közötti összefüggéseket. Júniusban az Eurojust meghívására az ICC képviselői találkoztak

Maria Schnebli, Liaison Prosecutor for Switzerland

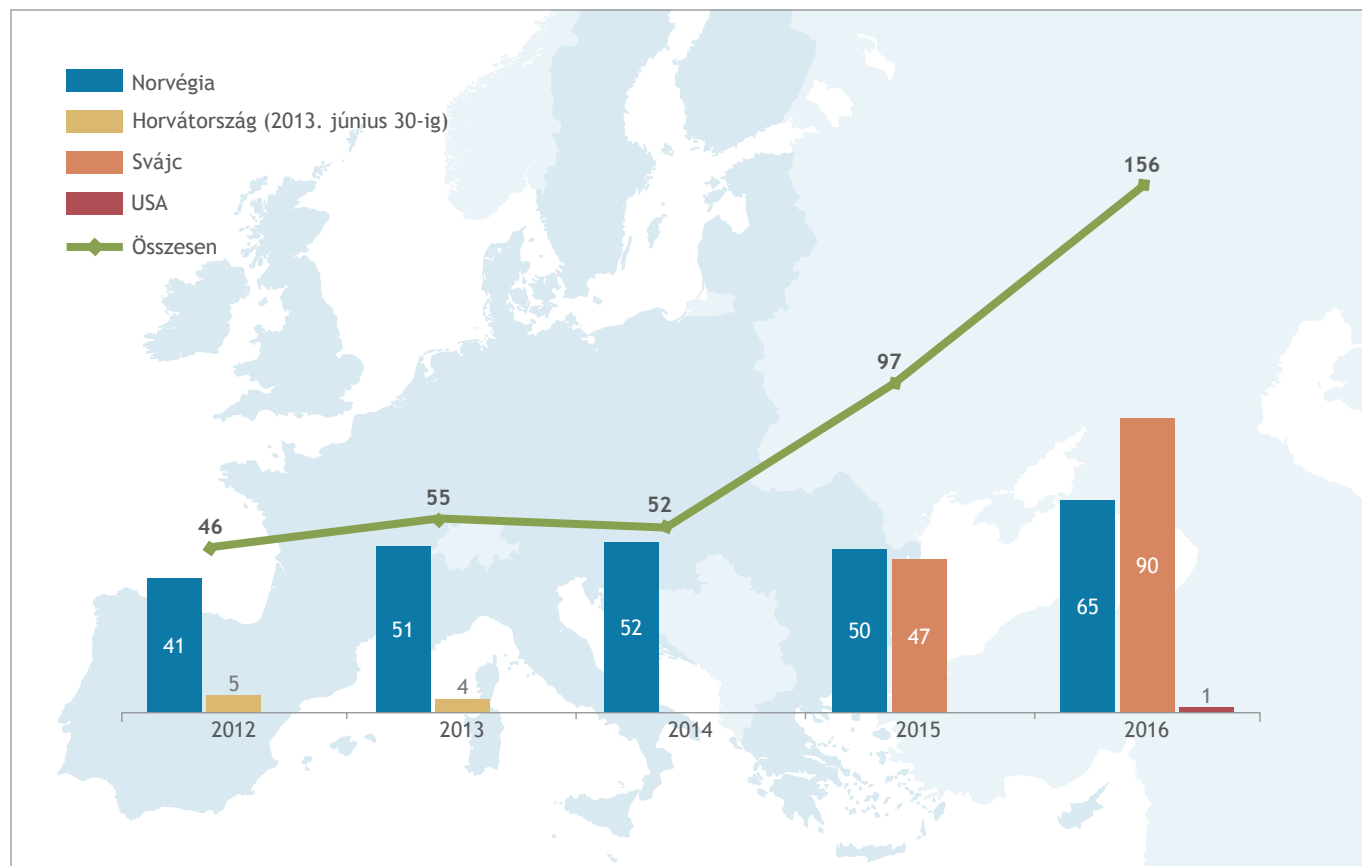

Michael Olmsted, Liaison Prosecutor for the USA

Hilde Stoltenberg, Liaison Prosecutor for Norway

Az ügyek összekötő ügyészek szerinti megoszlása 2012–2016 között

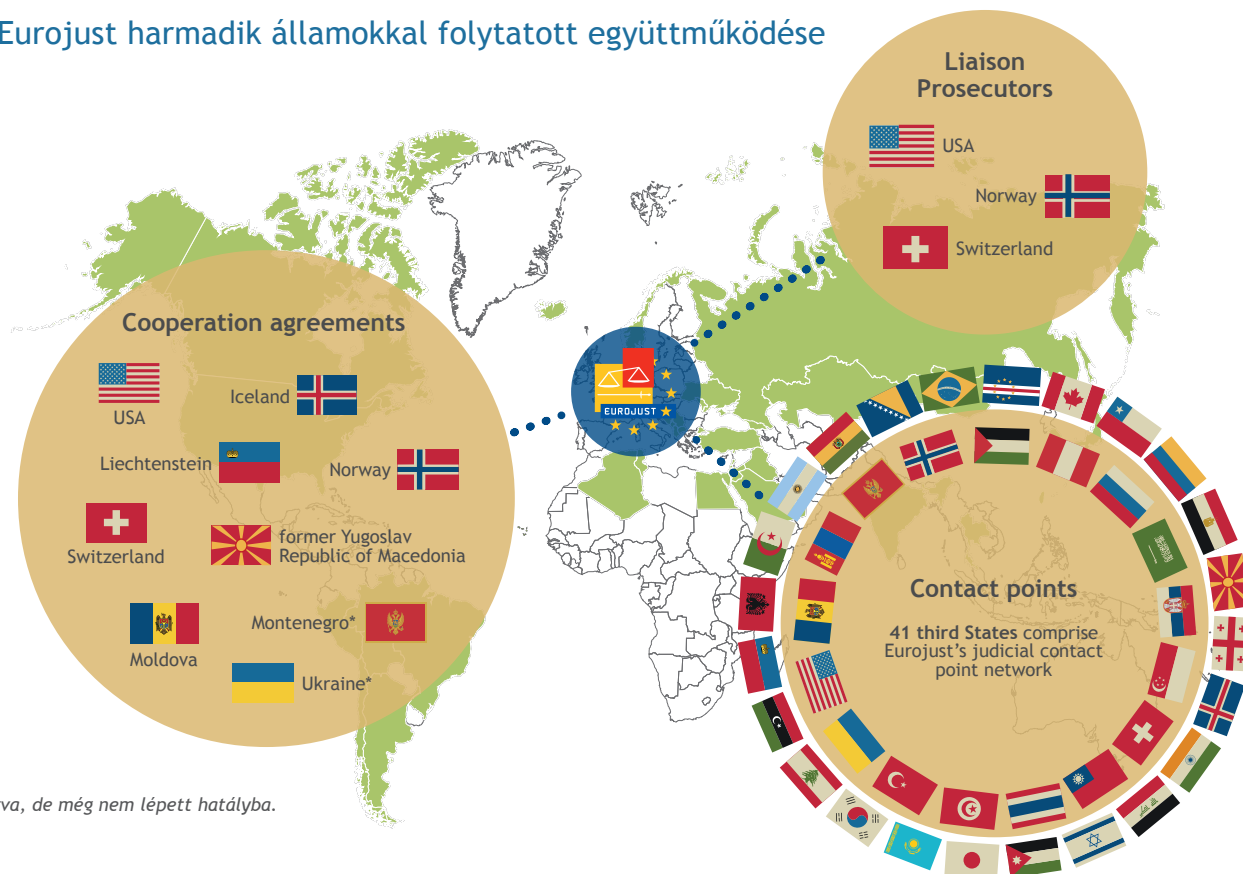
Ukrajnával és Moldovával folytatott együttműködés műkincslopás ügyében

Az olasz ügyészség nyomozást rendelt el egy veronai múzeumban, 2015 novemberében elkövetett rablás ügyében. Tizenhét értékes festményt loptak el, köztük Rubens, Tintoretto és Pisanello alkotásait. A feltételezett elkövetők egy olasz-ukrán-moldáv összetételű szervezett bűnözői csoport tagjai voltak. Az Eurojustnál az ügy megnyitására azért került sor, hogy az ellopott műalkotások helyének felkutatásában, lefoglalásukban és Olaszország részére történő visszaadásukban, továbbá az elkövetők letartóztatásában segítséget nyújtson az eljáró hatóságok részére.

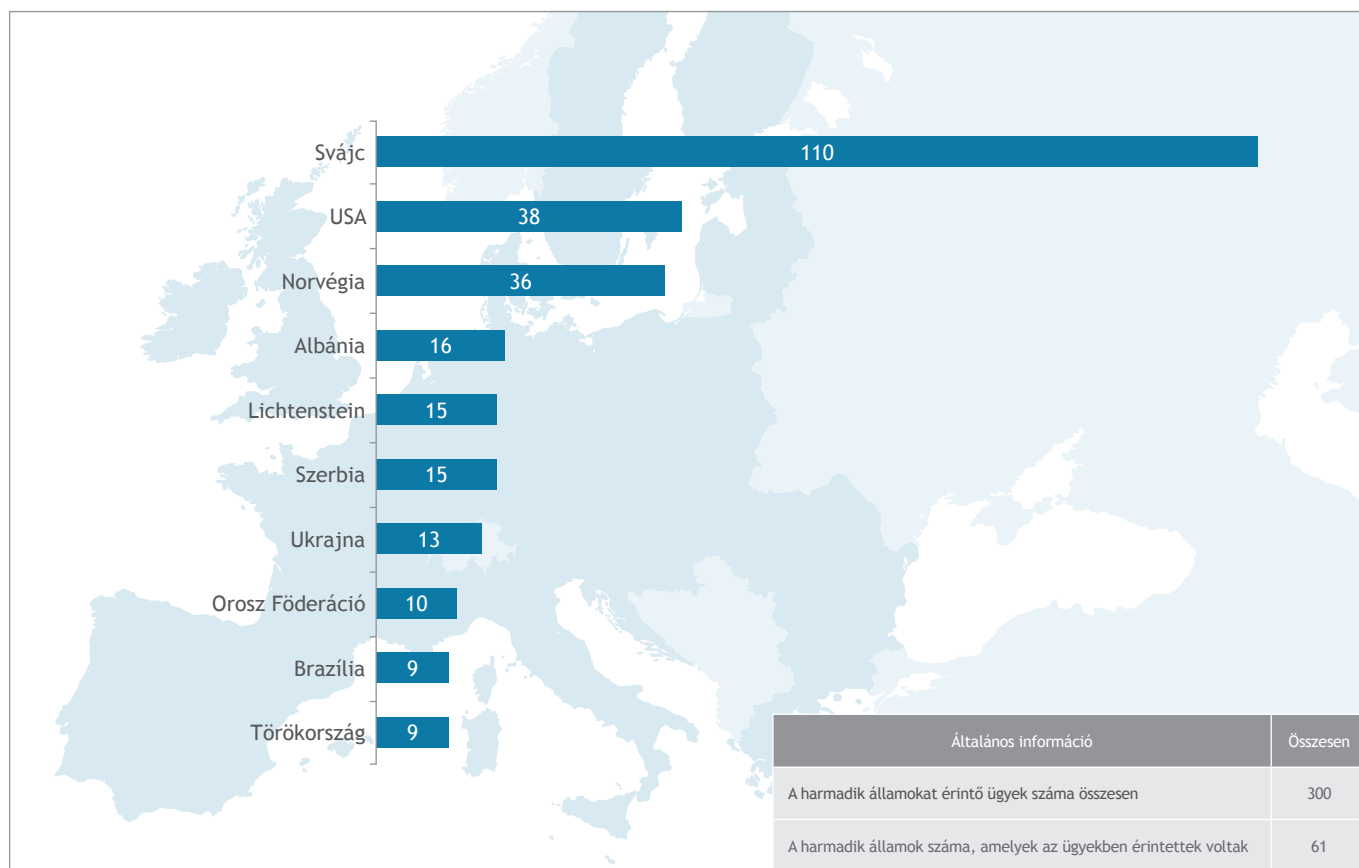
Olaszország két jogsegélykérelemmel fordult Moldovához 2016 elején. Márciusban tizenkét személyt tartóztattak le, hetet Olaszországban, ötöt Moldovában. Ugyanakkor szabadlábon volt még két moldáv származású elkövető, akik feltételezhetően Ukrajnában, közelebbről Odesszában tartózkodtak, és akiknek birtokában volt mind a tizenhét lopott festmény. Áprilisban az Eurojust koordinációs értekezletet tartott azt tisztázandó, hogy Olaszországon kívül folytat-e más állam az ügygel összefüggést mutató nyomozást, továbbá az esetleges joghatósági összeütközést, *ne bis in idem* szituációt is szeretnék volna megelőzni.

Az Eurojust által nyújtott támogatás fontosnak bizonyult a nemzeti hatóságok közötti egyetértés kialakításában, melynek eredményeként az operatív intézkedésekről történő információcsere, továbbá az olasz jogsegélykérelem végrehajtása az ukrán Eurojust kontaktpont közreműködésével biztosított volt. A kontaktpont fontos szerepet töltött be az érintett felek közti bizalom építésében és az egyetértés kialakításában. Ezenkívül az Eurojust elősegítette egy párhuzamos ukrán nyomozás megindítását, és az érintett államok nyomozóiból álló informális munkacsoport létrejöttét. A munkacsoportban a transznacionális szervezett bűnözés elleni 2000. évi ENSZ egyezmény 15. cikke (5) bekezdésének megfelelően konzultáltak egymással intézkedéseik koordinálása érdekében. A koordinációs értekezlet eredményeként az ügy gyors megoldása vált lehetővé. Néhány nappal a koordinációs értekezlet után ugyanis az igazságügyi együttműködés keretében Odesszában sikerre vezettek a műalkotások felkutatására tett erőfeszítések. A két moldáv elkövetőt 2016 májusában letartóztatták.

Az Eurojust harmadik államokkal folytatott együttműködése

a terrorizmus tárgyában kijelölt Eurojust nemzeti levelezőkkel és a terrorizmus elleni küzdelem norvég, svájci és USA-beli szakértőivel. Az értekezleten az ICC Líbiában végzett munkáját mutatták be, az ott elkövetett bűncselekmények és a terrorizmus összefüggéseire mutattak rá. Az ICC kifejezte hajlandóságát arra, hogy amennyiben ilyen összefüggés merül fel a jövőben, úgy a jogsegélykérelmek végrehajtását és az információcserét segíteni fogják. Az Eurojust

megteremtette a lehetőséget a tagállami hatóságok számára, hogy az ICC nyomozóival közvetlen kapcsolatot létesítsenek a Római statútumban definiált bűncselekmények, valamint a terrorizmussal összefüggő bűncselekmények miatt folytatott büntető eljárások hatékonysága érdekében. Júliusban az ICC nyomozási igazgatója tartott prezentációt az általuk végzett tevékenységről a Kollégium részére, ahol eszmecserét folytattak az együttműködés erősítéséről.

Reflektorfényben Svájc összekötő ügyésze

„Svájc első, az Eurojusthoz delegált összekötő ügyészenek 2015 márciusában neveztek ki. Svájci oldalról természetesen nagy előrelépésnek tekinthető, hogy itt az Eurojustnál tartós jelleggel összekötő ügyész állomásozik. Az országnak már azt megelőzően is hosszú ideje működő kapcsolata volt az Eurojusttal, hogy a közöttük létrejött együttműködési megállapodás 2011-ben hatályba lépett volna. Svájc Legfőbb Ügyészségének szövetségi ügyészeként 2002-től az Eurojust operatív kontaktpontja voltam. Most tartósan az Eurojusthoz delegált összekötő ügyészként működöm, és teljesen felszerelt irodát biztosítanak részemre.

Habár jól megismertem az Eurojustot az évek során, a dolgok alapvetően megváltoztak, amikor összekötő ügyészként kezdtem el dolgozni. A leglényegesebb különbség az, hogy magam nyithatok ügyeket az Eurojustnál, közvetlenül kérhetem a nemzeti szekciók támogatását, együttműködését azon ügyekben, amelyekben svájci ügyész ezzel az igénnyel fordul hozzám.

Az összekötő ügyészek részt vehetnek a Kollégium plenáris értekezletének az operatív jellegű *tour de table* napirendi pontján, II. szintű értekezletet és koordinációs értekezletet szervezhetnek, melyek közül az utóbbihoz az Eurojust adminisztratív szervezete nyújt támogatást. A nemzeti szekciók által szervezett koordinációs értekezleteken rendszeresen részt veszek, akár a svájci ügyészek és nyomozók kíséretében, akár nélkülük, de őket képviselve, ha nem tudnak éppen Hágába utazni.

Mióta Hágában dolgozom, egyik legfontosabb feladatomban, hogy megszervezzem és előmozdítsam a svájci szakértők kulcsterületeken (pl. terrorizmus elleni küzdelem, számítástechnikai bűnözés) való aktív részvételét, amelynek kiváló platformjai az Eurojust taktikai értekezletei és szakértői hálózatai.

Hágába való delegálásom előtt az Eurojust nem volt széles körben ismert Svájcban, mostanra azonban az ügyészek megismerték, és kezdik felismerni a benne rejlő potenciált. Ahogy egyik ügyész említette a svájci roadshow-k valamelyikén, új horizont nyílt. Az említett trend a statisztikában is tükröződik. 2015-ben 47 ügyet, 2016-ban 90-et nyitottam, és a számok tovább emelkednek.

A svájci ügyészek a Büntető Törvénykönyv teljes spektrumát lefedő ügyekben fordulnak hozzám, „ügyfeleim” – a három nyelvterületen lévő – 26 kantoni ügyészségi hivatal és a Legfőbb Ügyész Hivatala. Egyes ügyeket könnyebb megoldani, míg mások rendkívül komplexek, azokban más államok is érintettek és éveken keresztül folyik bennük az eljárás. Amint a svájci ügyészek egyre jobban megismerik az Eurojusttal való együttműködést, fokozatosan merészkednek addig számukra ismeretlen területekre is, mint például részvétel egy közös nyomozócsoportban. Jelenleg két közös nyomozócsoport működik svájci részvétellel, illetve további három felállítása van kilátásban. Svájc számára ez a változás nagyon fontos, és nem kerülhetett volna sor erre az Eurojust által nyújtott támogatás nélkül.

Mint mindannyian tudjuk, az együttműködés lényegében egy kétirányú utca, és ebben az értelemben meggyőződés, – amelyet a nemzeti szekciók kollégáinak napi munkavégzés során érzékelhető reakciói is megerősítenek – hogy Hágában való jelenlétem hozzáadott értéket jelent számukra. Svájc, lévén pénzügyi központ, rendkívül keresett partner, különösen a gazdasági bűnözésben, pénzmosásban és korrupciós ügyekben. Jogrendszerünk elég bonyolult, amelyhez társulnak a háromnyelvűség okozta problémák is. Nagyon hasznos, hogy lehetőségem van kollégáimmal rendszeresen megbeszélni és megoldani az aktuálisan felmerülő problémákat, ennek útján segíteni tudom a hazai ügyészeket, napi munkájukhoz támogatást és tanácsot tudok adni.”

Maria Schnebli (idézet forrása: *Aktuelle Juristische Praxis* AJP/PJA 8/2016, p. 105.)

Fegyveres ékszerrablási ügy – Svájc

Egy litván, hierarchikusan felépített, szervezett bűnözői csoport 2013-tól kezdődően tíz fegyveres ékszerrablást követett el Svájcban. Az elkövetők fegyveresen, fizikai erőszakot alkalmazva (köztük egy sértettnek maradandó agykárosodást okozva) követték el a cselekményeket. A svájci nyomozás során végzett DNS tesztek alapján megállapítható volt, hogy az elkövetők személye összefüggésbe hozható több európai országban (Belgium, Cseh Köztársaság, Dánia, Spanyolország, Franciaország, Németország, Olaszország, Hollandia, Ausztria, Finnország és Norvégia) elkövetett további rablásokkal is. Az így ellopott értékeket – litván IP címmel rendelkező számítógépek felhasználásával – az eBay-en értékesítették. A Svájcban folytatott nyomozás eredményeként, a litván hatóságok – jogsegély keretében nyújtott – támogatásával, számos letartóztatásra került sor. A szervezett bűnözői csoport azonban folytatta tevékenységét, az alacsonyabb szintű elkövetőket gyorsan helyettesítették másokkal, a legmagasabb szinteken lévőket pedig még nem sikerült elérnie a nyomozásnak. Az ügy e fázisában fordult az Eurojusthoz az igazságügyi együttműködés támogatása iránt a svájci hatóság. Ennek nyomán 2015 decemberében koordinációs értekezletre került sor. Azonkívül, hogy a Litvánia felé már kibocsátott, illetve kibocsátani tervezett jogsegélykérelmek végrehajtását előmozdította, a koordinációs értekezlet segítségére volt a résztvevőknek abban is, hogy közös stratégiát alkossanak a teljes szervezett bűnözői csoport – vezetők célbavételével történő – felszámolására.

Mivel a Litvániával való jogsegélykérelmen alapuló együttműködés eredményes volt, a résztvevő országok arra kérték a litván hatóságokat, hogy indítsanak nyomozást, tekintettel arra, hogy az elkövetők litván állampolgárok, valamint arra, hogy egy ottani nyomozás keretében beszerzett információk nagyban segítenék a többi országban folyó nyomozást. A kívánt nyomozás megindítására – a rablásokkal érintett országokból származó elegendő információ, valamint a Litvániában elérhető bizonyítékok hiányában – ekkor nem kerülhetett sor.

Svájcban egyebek közt az okozott problémát, hogy egyidejűleg több kantonban is nyomozás is folyt a szervezett bűnözői csoport tevékenységével kapcsolatban. Az első – az érintett államok közti kommunikációt megindító – koordinációs értekezlet után az Eurojust ideiglenesen a litván-svájci együttműködésre szűkítette támogató tevékenységét, hogy a két országot érintő speciális kérdésekkel foglalkozhasson elsődlegesen.

Így bilaterális koordinációs értekezletre került sor 2016 júniusában Svájcban, ahol a kantoni ügyészségek, a Svájci Szövetségi Ügyészség és a litván hatóságok ültek össze. Az értekezleten megállapítást nyert, hogy milyen konkrét együttműködési szükségletek vannak, és egyetértésre jutottak a résztvevők abban, hogy mindkét államban nyomozást kell folytatni párhuzamosan, mivel a Svájcban letartóztatott elkövetők csak az alacsonyabb szintjét képezték a szervezett bűnözői csoportnak.

Egyetértés volt abban is, hogy a kantoni ügyészségek kifejezetten csak a rablási cselekmények tekintetében folytatják a büntető eljárásokat, a bűnszervezeti aspektusok tekintetében pedig a Svájci Szövetségi Ügyészség jár el. A koordinációs értekezlet erősítette a két ország hatóságai közti kölcsönös bizalmat, továbbá segítséget nyújtott abban, hogy a felek között közvetlen kapcsolat létesüljön.

A 2016-ban folyt együttműködés pozitív eredményeire tekintettel 2017-re multilaterális szintű koordináció van tervbe véve az ügyben.

Kihívások és bevált módszerek

4

Operatív és stratégiai munkája révén az Eurojust felismeri a bűnügyi igazságügyi együttműködés különféle területein jelentkező kihívásokat és bevált módszereket. Az Eurojust 2016-ban a telekommu-

nikációs lehallgatások jogi és gyakorlati nehézségeivel, továbbá az adócsalási ügyek és az európai elfogatóparancsok kihívásaival foglalkozott specifikusan.

4.1 Telekommunikációs lehallgatás

A Kollégium novemberben tematikus megbeszélést tartott, melynek során tapasztalatot cseréltek a telekommunikációs lehallgatások terén felmerülő jogi és gyakorlati kihívásokról. Három lényeges témával foglalkoztak: hagyományos lehallgatás, gépjárművek belsejében elrejtett lehallgatókészülék, mobil eszközökön elhelyezett trójai-szerű vírusok használata.

Hagyományos lehallgatás Az egyes tagállamok jogi szabályozásának különbözősége még mindig komoly kihívást jelent a telekommunikációs lehallgatás hatékony használatában, különösen a bizonyítékok elfogadhatósága terén. A kölcsönös jogsegélyről szóló 2000. évi egyezmény 4. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy a kérelmező ország kifejezetten nyilatkozzon az alkalmazni kért alakiságról és eljárási szabályokról. Számos példa tanúsága alapján kompromisszumos megoldásokat sikerült találni arra, hogy mindkét ország jogi kereteit és gyakorlati lehetőségeit figyelembe lehessen venni. A kölcsönös elismerés elvére figyelemmel a jogalkalmazók azt javasolják, hogy a kérelmező hatóságnak abban az esetben kellene csak kérnie a saját eljárási szabályait, illetve a számára előírt alakiságok érvényesítését, ha azt nemzeti joga alapján alapvetőnek kell tekinteni. Olyan esetben, ha a tagállamok eltérő eljárási szabályai ugyanazon jogi elvet, pl. az arányosság követelményét védik, a lehallgatást kérő tagállamnak el kell ismernie a végrehajtó tagállam eljárási szabályait.

További problémák adódnak abból, ha a lehallgatott személy váratlanul egy másik tagállam területére lép. Az utólagos felhatalmazásra vonatkozó jogi szabályozás országról

országra jelentős eltérést mutat, amely azzal a következménnyel is járhat, hogy a lehallgatás anyaga bizonyítékként nem fogadható el, ha az utólagos felhatalmazás nem biztosított.

Az Eurojust segíti a tagállami hatóságokat a sürgős lehallgatási kérelmek végrehajtásában, a fordításokban, a hatóságok közti kapcsolattartásban és a harmadik államokhoz intézett lehallgatás iránti kérelmek tekintetében.

Gépjárművek belsejében elrejtett lehallgatókészülék Az ún. titkos helyiség-megfigyelésnek az a válfaja, amely lehallgatókészüléknek gépjárműben való elrejtésével történik, jelentős jogi, igazságügyi problémákat vet fel, ha a jármű egyik tagállam területét elhagyva egy másik tagállam területére lép. Eltérően a hagyományos telekommunikációs lehallgatástól, amelyet a kölcsönös jogsegélyről szóló 2000. évi egyezmény 20. cikke világosan szabályoz, a lehallgatókészülékkel felszerelt gépjármű határon túli kontextusaira vonatkozóan nem létezik jogi szabályozás. A megbeszélés tárgyát képezte, hogy a 20. cikk – analógia alkalmazásával – milyen mértékig terjeszthető ki, illetve az is, hogy a gépjármű útvonalával érintett országok egyetértése nélkülözhetetlen.

Trójai-szerű vírusok Tekintettel a magánszférát fokozottan sértő jellegére, a Trójai-szerű vírusok mobil eszközökön lehallgatási céllal való elhelyezése arányossági aggályokat vet fel.

4.2 Az adócsalási ügyek kihívásai

A *Vertigo* művelet (lásd [Eurojust éves jelentés – 2015](#), 54–55. oldal) jól demonstrálja az Eurojust koordinációs munkájának hozzáadott értékét, a koordinációs központok működését, és az Eurojust korai fázisban való bekapcsolódásának fontosságát.

Az adóbűncselekmények tárgyában októberben megrendezett taktikai értekezlet a határokon átvélt adóbűncselekmények miatti büntetőeljárások során felmerülő jogi problémákkal, bevált módszerekkel és megoldásokkal, a közös nyomozócsoportok szerepével, valamint a befagyasztással és az elkobzással foglalkozott.

Közös nyomozócsoportok Az értekezleten kihangsúlyozták, hogy milyen előnyökkel járnak a közös nyomozócsoportok a határokon átvélt adócsalási ügyek esetében (pénzügyi bizonyítékok gyors összegyűjthetősége, a jogsegélykérelmen alapuló együttműködés koordinálása, a közös nyomozócsoporton kívüli államok felé közös stratégia). A közös nyomozócsoport tagjainak szoros együttműködése és a koordináció lehetővé teszi, hogy előrelássák a joghatósági problémákat, illetve a bizonyítékok elfogadhatósági követelményeit. Hangsúlyt kapott még az értekezleten a közös nyomozócsoporti célok között szereplő befagyasztás és vagyonvisszaszerzés, illetve a vagyonvisszaszerzési szakértők nyomozócsoport tagjává történő kinevezése.

Befagyasztás és elkobzás Az adóbűncselekményekből származó jövedelmek befagyasztása és elkobzása terén felmerülő főbb jogi nehézségek: (i) a befagyasztási és lefoglalási határozatok végrehajtását visszautasíthatják, ha a kérelmező tagállam által kiállított tanúsítvány hiányos vagy hibás, (ii) ha a tanúsítványban és a lefoglalási határozatban szereplő összegek nem egyeznek meg egymással. További problémák adódnak a befagyasztási határozatokról szóló 2003/577/IB kerethatározatban előírt, a vagyon vagy bizonyíték pontos helymeghatározásának követelményéből. A kettős büntethetőség vizsgálatának alkalmazása szintén nehézségeket okozhat az adóbűncselekmények miatti ügyekben kibocsátott befagyasztási határozatok elismerésének kikényszerítésében.

Egyes tagállamok a kettős büntethetőség tilalmának elvét *in concreto* úgy értelmezik ebben a tekintetben, hogy a jogsegélykérelemben vagy a befagyasztási határozatban hivatkozott irat a kérelmezett állam jogszabályai által előírt büntethetőségi kritériumoknak maradéktalanul meg kell feleljen. Ugyanakkor más tagállamok számára elegendő a kettős büntethetőség tilalma elvének *in abstracto* értelmezése a – majdani büntetés kiszabásához vezető – kényszerintézkedések végrehajtásához. A kettős büntethetőség tilalmának való megfelelésértékelését segíti az a megkülönböztető tényező, hogy vajon a kérelmezett államot kérték-e a nemzetközi igazságügyi együttműködés során saját joghatósága alatt büntetőeljárás folytatására.

4.3 Európai elfogatóparancs

Az Eurojust segíti az európai elfogatóparancs alkalmazását. A konkrét ügyek 14%-a, szám szerint 315 ügy foglalkozott 2016-ban az európai elfogatóparancsok végrehajtásának előmozdításával. Görögország részéről érkezett a legtöbb (65) ilyen megkeresés, majd sorrendben Lengyelország (37) és az Egyesült Királyság (23) következett. A leggyakrabban kérelmezett tagállamok Olaszország (37), Németország (34) és Románia (34) voltak.

Az Eurojustnál nőtt azon ügyek száma, amelyekben az igazságügyi hatóságok az európai elfogató parancsok végrehajtásával kapcsolatos – a nem megfelelő büntetés-végrehajtási körülmények miatti – nehézségeket tapasztalnak. Az Európai Unió Bíróságának mérőföldkő jelentőségével bíró, *Aranyosi és Căldăraru* (C-404/15 és C-659/15 PPU egyesített ügyek) ügyben hozott döntését megelőzően és azt követően is az Eurojust különféle képpen volt segítségére a tagállami hatóságoknak. Az Eurojust a témában tematikus megbeszélést tervez tartani 2017 elején.

Két vagy több tagállam által is kibocsátott, egymással versengő európai elfogatóparancsok esetén a vonatkozó kerethatározat 16. cikke értelmében a végrehajtásra hatáskörrel rendelkező hatóságok az Eurojust véleményét kérhetik arról, hogy mely tagállamnak adják át az elfogató parancssal érintett személyt. Nyolc ilyen ügy indult az Eurojustnál, ezeket Belgium, Hollandia, Ausztria, Portugália és az Egyesült Királyság igazságügyi hatóságai kezdeményezték.

Az európai elfogatóparancsok teljesítési határidejének megsértésére vonatkozóan a kerethatározat 17. cikkének (7) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha kivételes körülmények folytán egy tagállam nem tudja betartani a 17. cikk szerinti határidőket, a késedelem okainak megjelölésével értesítenie kell erről az Eurojustot. Huszonöt ilyen értesítést regisztrált az Eurojust, ebből három esetben további intézkedésekre volt szükség. Ahogy a korábbi években is történt, a késedelemről szóló értesítések néhány tagállamtól származtak (Bulgária, Cseh Köztársaság, Írország, Románia, Szlovákia, Svédország és az Egyesült Királyság).

A párhuzamos elfogató parancsok tárgyában az Eurojustnál kialakult álláspontok

Az első egy belga állampolgár ügye, aki kábítószerral kapcsolatos bűncselekmény – Hollandiában és Németországban való – elkövetésében volt érintett. A belga ügyész három hónapon belül két európai elfogatóparancsot kapott e személyre vonatkozóan. Az elsőben a német hatóságok kérték az illető büntetőeljárás lefolytatása céljából történő átadását, mivel a gyanú szerint egy németországi kannabisz ültetvény működésében vett részt. A második európai elfogatóparancsot a holland hatóságok bocsátották ki szabadságvesztés büntetés végrehajtása céljából, amely büntetést a holland bíróság 2013-ban, Hollandia területén kannabiszt termesztő bűnszervezetben való részvétel miatt szabott ki.

Két magyarázata lehet annak, hogy a tagállamok többsége nem értesíti az Eurojustot a késedelemről: határidő túllépés csak a fent említett tagállamokban történt, vagy a többi tagállam nem tett eleget közzételezési kötelezettségének.

Az Eurojust elkészítette *Az Eurojust tevékenysége az európai elfogatóparancsokkal kapcsolatos konkrét ügyekben* című jelentését, amely a 2014-2016 közötti időszakot fedi le. E jelentés, mely az előző jelentés (a Tanács 10269/14. sz. dokumentumaként jelent meg) folytatása, 2017 júliusában lesz közzétéve. Mint azt az előző jelentés is tette, a mostani is az Eurojust e területen betöltött operatív és stratégiai szerepével foglalkozik, valamint áttekinti az európai elfogatóparancsok alkalmazása során felmerült gyakorlati és jogi problémákat.

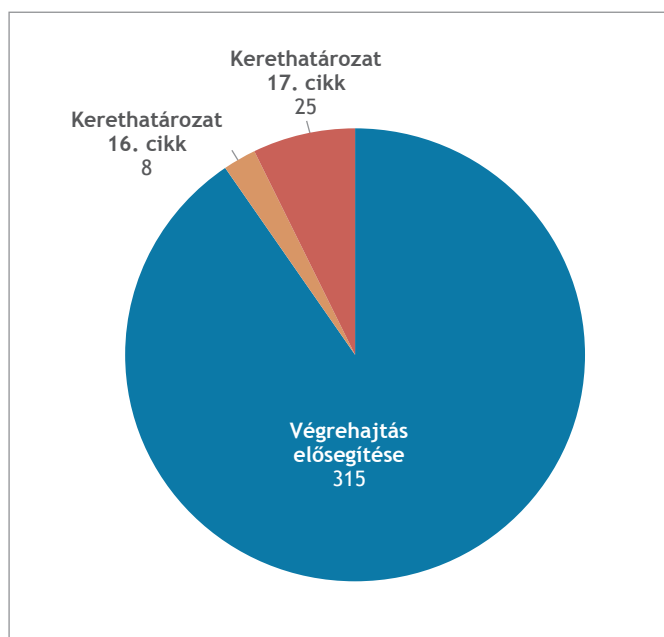
A második ügy egy portugál és zöld-foki köztársasági kettős állampolgár ügye, aki éppen szabadságvesztés büntetését töltötte Franciaországban, amikor egy holland és két luxemburgi európai elfogatóparancsot bocsátottak ki vele szemben az általa elkövetett különböző bűncselekmények miatt. A holland hatóság fegyveres rablással és engedély nélküli lőfegyvertartással, a luxemburgi hatóság pedig számos bűncselekménnyel, így bűnszervezetben való részvétellel, emberölés kísérletével, zsarolással is gyanúsította.

Mindkét ügyben az Eurojust segítségét kérték a párhozamos európai elfogató parancsok okozta probléma megoldásának elősegítése céljából. Az elfogató parancsokat megkapó nemzeti szekciók keresték az együttműködést a kibocsátó tagállamok nemzeti szekcióival. **II. szintű értekezletek** keretében vették fontolóra, hogy melyik elfogatóparancsnak van elsőbbsége a többivel szemben. Arra a megegyezésre jutottak az érintett nemzeti szekciók, hogy a kérdésben az Eurojust véleményét kéri ki, amely majd értékeli a versengő elfogatóparancsokat és tanácsot ad az elsőbbség kérdésében. E vélemények alapja az alkalmazandó *Eurojust irányelvei az egymással versengő európai elfogatóparancsok tárgyában való döntés meghozatalához* (lásd [Eurojust éves jelentés – 2004](#), 82-86. oldal). Az Eurojust koordinációs erőfeszítéseinek eredményeként a tagállami hatóságok közt megegyezés született arról, hogy azon elfogatóparancsokat hajtják majd végre, amelyeket az Eurojust javasol.

A belga ügyben a belga bíróság megerősítette, hogy a Belgium felé kibocsátott mindkét elfogatóparancs végrehajtható, de egyiknek sem adott elsőbbséget a másikkal szemben. A belga ügyészség akként döntött, hogy az Eurojust által adott vélemény figyelembevételével döntenek a végrehajtásról. Mivel a Németország által kibocsátott európai elfogatóparancs célja a terhelt elleni büntetőeljárás lefolytatása volt, ezért a holland elfogatóparancssal szemben ez kapott elsőbbséget.

A francia ügyben az összes elfogatóparancsot büntetőeljárás lefolytatása céljából adták ki. Az Eurojust véleménye szerint a Hollandia által kiadott európai elfogatóparancsok kell elsőbbséget adni, egyebek mellett azért, mert a holland nyomozás előrehaladottabb fázisban van. Elkerülendő azonban a luxemburgi nyomozás veszélyeztetését, egy átmeneti rövid időtartamra Luxemburg részére át kellene adni a terheltet, hogy ott a vádemelésről hivatalos döntés születhessen. Az Eurojust véleménye szerint, a holland bíróság ítéletének jogerőre emelkedését követően a két állam hatóságainak közvetlenül egymással kellene konzultálniuk a terhelt Luxemburgba történő átadásáról.

Európai elfogatóparancssal kapcsolatos ügyek

Joghatósági összeütközés tárgyában kiadott együttes ajánlás

Egy csalási ügy tényállása szerint Olaszországban és Spanyolországban bérelt autókat Belgiumba, Németországba, Franciaországba és Svájcba vittek, majd ott hamis bolgár és olasz forgalmi okmányokkal láttak el. Olaszországban 2013-ban annak nyomán indult nyomozás, hogy több autókölcsönző cég feljelentést tett. A bűncselekményekkel okozott kár összege mintegy 2 millió EUR volt. Hasonló feljelentések alapján Belgiumban és Spanyolországban is nyomozások indultak. Ugyanezen szervezett bűnözői csoport ellen Franciaországban is

nyomozás kezdődött, miután a francia-spanyol határon fogatosított egyik rutinellenőrzés során forgalmi okmányok nélküli járműveket találtak egy kamionban.

Franciaország és Olaszország is regisztrálta az ügyet az Eurojustnál. Koordinációs értekezleteket tartottak az esetleges párhuzamos nyomozások azonosítása, információcsere és közös stratégia kialakítása céljából, a joghatósági összeütközések elkerülése érdekében. Míg a belga nyomozást 2014-ben lezárták, a spanyol, francia és olasz nyomozások továbbfolytatódtak. Az Eurojustot arra kérték, vizsgálja meg, hogy e párhuzamos nyomozások nem eredményeznek-e joghatósági összeütközést és egy esetleges *ne bis in idem* szituációt. Több jármű és gyanúsított mindhárom nyomozásban érintett volt és a cselekmények elkövetési ideje is ugyanarra az időszakra esett.

A tények és az *elkövetés módjának* értékelése alapján az volt megállapítható, hogy a bűncselekmények többségét Olaszországban követték el. A főbb gyanúsítottak feltételezett tartózkodási helye Olaszországban volt, és többségük olasz állampolgár volt. Az olasz nyomozásnak jelentős bizonyítékai voltak. A spanyol és olasz nemzeti tag együttes ajánlást fogalmazott meg nemzeti hatóságaik részére, amelyben kérték azon álláspontnak az elfogadását, hogy Olaszország van kedvezőbb helyzetben az eljárás lefolytatására, ezért javasolták a szükséges lépések megtételét a spanyol eljárás Olaszország részére történő átadása érdekében. A francia hatóságok a maguk részéről támogatták az eljárás Olaszország részére történő átadását.

A spanyol és olasz nemzeti hatóságok elfogadták az együttes ajánlást, az Eurojust két érintett nemzeti szekciója pedig segítette az átadási eljárás során a felek közti információcserét. Az olasz hatóságok a joghatósági összeütközésekre vonatkozó, nemrégiben implementált jogszabályok értelmezését és alkalmazását segítő, hasznos iránymutatásnak tekintették az együttes ajánlást.

Meeting of the Consultative Forum under the Dutch and Slovak EU Presidencies, June 2016

Herman Bolhaar úr, a holland legfőbb ügyészek tanácsának elnöke és **Jozef Szabó** úr, a Szlovák Köztársaság legfőbb ügyészének helyettese szerint:

A Konzultatív Fórum, melyet először hívtak össze közös elnökségi szervezésben, ismét bizonyította, hogy kiváló platform a tagállami ügyészségek képviselői számára, hogy – az EU belső stratégiája igazságügyi dimenzióinak megerősítése, valamint a nemzetközi igazságügyi és rendőri együttműködés fejlesztése érdekében - egymás közt megosszák a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelem terén képviselt stratégiájukat és bevált módszereiket.

Idén középpontban:

Joghatósági ütközések

A joghatósággal rendelkező államok melyike folytassa le a büntetőeljárást? Döntést segítő irányelvek

átdolgozva 2016-ban

I. rész: HÁTTÉR

A határon átváltozó bűncselekmények számának növekedésével együtt az évek során egyre több olyan ügy keletkezett, amelyekben a büntetőeljárás lefolytatására – hazai joguk alapján – több tagállamnak is joghatósága volt.

Mandátuma alapján az Eurojust alapításától fogva foglalkozik annak kérdésével, hogy – a határon átváltozó ügyekben – a joghatósággal rendelkező két vagy több állam (amelyekben tehát eljárás indulhat vagy indult) közül melyik volna a legmegfelelőbb hely a büntetőeljárás lefolytatására. A *ne bis in idem* elve megsértésének következményével járó joghatósági összeütközések megelőzése, illetve elrendezése, valamint a büntetőeljárások EU-n belüli helye megválasztásának leghatékonyabb gyakorlata kialakítása érdekében az Eurojust 2003-ban kiadta „A joghatósággal rendelkező államok melyike folytassa le a büntetőeljárást? – Döntést segítő irányelvek” című összeállítást. Az *Irányelvek* javaslatot tesznek arra, hogy milyen tényezőket tanácsos figyelembe venni a több állam joghatóságával is érintett ügyekben. Elfogadásuk óta a tagállami hatóságok segítségére állnak annak eldöntésében, hogy a joghatósággal rendelkező államok közül melyikben volna a legcélszerűbb lefolytatni a büntetőeljárást. Az *Irányelvek* az Eurojustot is segítik a tagállami hatóságok részére nyújtott tanácsadó tevékenységében. Közzétételük óta több tagállam is referenciapontként használta azokat saját joganyaguk vagy irányelveik fejlesztésére.

Figyelemmel az EU szabadságon, biztonságon és jog érvényesülésén alapuló térségében végbement változásokra, az Eurojust által szerzett több mint egy évtizedes tapasztalatokra, valamint a jogalkalmazók több alkalommal is kifejezésre juttatott igényeire, az Eurojust kiadja az *Irányelvek* átdolgozott változatát.

Mivel a tagállamok nagy többsége nem állított fel ilyen jellegű kritériumokat, és olyan tartalmú horizontális EU jogi eszköz sem létezik, amely a büntetőeljárás joghatósági összeütközések feloldására vonatkozna, az *Irányelvek* flexibilis eszközként útmutatást adnak, illetve emlékeztetik a hatóságokat a mérlegelendő tényezőkre. Egy közös kiinduló pontot nyújtanak, amely alapján a döntés meghozható lesz. Az *Irányelvek* nem kötelező erejűek, a vonatkozó nemzeti, EU-s és nemzetközi jogi szabályokat nem írják felül.

Az *Irányelvek* által használt „igazságügyi hatóságok” fogalom a bírákra, ügyészekre illetve egyéb, a nemzeti jog szerint hatáskörrel rendelkező hatóságokra utal.

EU jogi keretei

Az *Irányelvek* figyelemmel vannak az EU jogi kereteire, így különösen:

- ▶ a Tanácsnak a joghatóság gyakorlásával kapcsolatos, a büntetőeljárások során felmerülő összeütközések megelőzéséről és rendezéséről szóló 2009/948/IB kerethatározata (2009. november 30.), amely jelenleg az egyetlen EU-s jogi eszköz, amely e problémával foglalkozik. A kerethatározat rendelkezik a hatóságok közti – a hatékony megoldás elérését, illetve a párhuzamos eljárások okozta hátrányos következmények elkerülését célzó – közvetlen konzultációk mechanizmusáról. A kerethatározat preambuluma (9) bekezdése hivatkozik a hatóságok által figyelembe veendő több olyan tényezőre, amelyeket az Eurojust által 2003-ban kiadott *Irányelvek* is tartalmaznak.
- ▶ Egyéb, büntetőjogi tárgyú, különösen egyes bűncselekménytípusokra vonatkozó instrumentumok – úgy mint a Tanácsnak a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2002/475/IB kerethatározata (2002. június 13.) (9. cikk); és a Tanács 2008/841/IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről (7. cikk) – tartalmaznak olyan rendelkezéseket, amelyek (az eljárások egy államba történő koncentrálása érdekében) hivatkoznak azokra a tényezőkre, amelyeket figyelembe kell venni, ha egynél több tagállam is érvényesen tudna büntetőeljárást folytatni ugyanazon tények alapján.
- ▶ Az Eurojustnak a tagállami hatóságok közti együttműködést segítő és koordináló szerepére vonatkozó rendelkezések:
  - Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 85. cikk (1) bekezdés (c) pontja;
  - a Tanács 2009/426/IB határozatával módosított 2002/187/IB határozata az Eurojust létrehozásáról 6–7. cikk (az Eurojust ajánlásai és nem kötelező erejű véleményei), 13. cikk (7) bekezdés (a tagállamok jelentéstételi kötelezettsége a joghatósági összeütközésekről, lehetséges joghatósági összeütközésekről);
  - a 2009/948/IB kerethatározat 12. cikke és 4, 9, 10, 11 bekezdései; és
  - a 2008/841/IB kerethatározat 7. cikke.

II. rész: GYAKORLATI IRÁNYELVEK

Alapelvek

- ▶ A „*ne bis in idem*” elve (kétszeres eljárás tilalma) nemzeti, EU-s és nemzetközi szinten szabályozott büntetőjogi alapelv, amely szerint a terhelttel szemben csak egyszer lehet büntetőeljárást indítani ugyanazon bűncselekmény miatt, függetlenül attól, hogy ezen eljárásban őt jogerősen felmentették vagy büntetőjogi felelősségét állapították meg. Ezen alapelvnek az EU szabadságon, biztonságon és jog érvényesülésén alapuló térségén belüli főbb forrásai: a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (CISA) 54-58. cikkei, az EU Alapjogi Kartájának 50. cikke, amelyet az EU Bíróságának esetjogára figyelemmel értelmeznek. (Az EU Bírósága *ne bis in idem* alapelvekre vonatkozó esetjogának áttekintését lásd az Eurojust által készített, *A ne bis in idem alapelve az Európai Unió Bíróságának büntetőjogi esetjogában* című dokumentumban.)

Az *Irányelvek* teljesen összhangban vannak a *ne bis in idem* alapelvvel.

- ▶ A 2009/948/IB kerethatározat (12) bekezdésének megfelelően az *Irányelvek* teljes mértékben támogatják azt az értelmezést, hogy az EU szabadságon, biztonságon és jog érvényesülésén alapuló térségében a büntetőeljárás kötelező lefolytatásának elve – amely a tagállamokban büntetőeljárás jogi vezérelvként működik – teljesítettnek tekintendő, ha egy adott bűncselekmény miatt valamely tagállam biztosítja a büntetőeljárás lefolytatását.
- ▶ Minden ügy egyedi, következésképpen minden – a büntetőeljárás lefolytatására legkedvezőbb hely kiválasztásának tárgyában való – döntésnek az adott ügy érdemén és az abban megállapítható tényeken kell alapulnia. Az ügyben relevánsnak gondolt minden tényezőt az igazságszolgáltatási érdekek figyelembevétel kell mérlegelni.
- ▶ A döntés meghozatalakor az igazságügyi hatóságoknak körültekintően és igazságosan kell mérlegelniük minden tényezőt, függetlenül attól, hogy azok mellette vagy éppen ellene szólnak az eljárás egyes államokban való lefolytatásának.
- ▶ Nem pusztán azt kell meghatározni, hogy mely államokban lehetséges a büntetőeljárás lefolytatása, hanem azt is, hogy melyik az, ahol reális esélye van a sikeres vádemelésnek.
- ▶ A megoldás érdekében folytatott megbeszélések során az igazságügyi hatóságoknak meg kell vizsgálniuk a hatályos nemzetközi egyezmények és az EU-s eszközrendszer által biztosított valamennyi lehetőséget (pl. bizonyítékok beszerzése külföldről, eljárások, személyek átadása).

- ▶ A döntésnek mindig igazságosnak, pártatlannak és objektívnek kell lennie, figyelemmel kell lennie továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezményére és az EU Alapjogi Kartájára, biztosítva ezáltal a terheltnek (potenciális terheltnek) eljárási jogainak védelmét.

Mi a teendő?

- ▶ Amint a párhuzamos eljárások tényét észlelik, az érintett tagállami hatóságoknak kapcsolatba kell lépniük egymással.

Hatáskörében eljárva az Európai Igazságügyi Hálózat segítségével lehet a hatóságnak, pl. az egymás közti kommunikáció megkönnyítésével, illetve a kompetens hatóságok azonosításával, elérhetőségeinek rendelkezésre bocsátásával.

- ▶ Következő lépésként – az erőforrások pazarlásának, a duplikált munkavégzésnek, továbbá a *ne bis in idem* alapelve megsértésének elkerülése érdekében – az érintett hatóságoknak el kell kezdeniük az együttműködést és intézkedéseik összehangolását. A legtöbb ügyben a hatóságok közti párbeszéd folytatása, valamint a kölcsönös bizalom eredményeként sikerül megoldásra jutni.
- ▶ A párhuzamos eljárások összehangolása során a hatóságoknak mérlegelniük kell annak praktikus lehetőségét, hogy valamennyi eljárás egyetlen államban legyen lefolytatva, és figyelemmel kell lenniük arra is, hogy ennek milyen hatása lehet a többi országban folytatott egyéb eljárásokra. Minden erőfeszítést meg kell tenni annak elkerülése érdekében, hogy egyik eljárás a másikat aláássa.
- ▶ Az eljárás lefolytatása helyének megválasztásáról szóló döntést a lehető leggyorsabban és valamennyi érintett igazságügyi hatóság részvételével kell meghozni.
- ▶ Helyzeténél fogva az Eurojust hatékony segítséget nyújt a hatóságok közötti együttműködéshez és a megoldásra jutáshoz, de a folyamat korábbi fázisaihoz is, pl. azon párhuzamos eljárások azonosításához, amelyek joghatósági összeütközésekhez vezethetnek (lásd alább).

Fő tényezők

Tényezők sokaságát kell mérlegelni az eljárás lefolytatásának helyéről való döntéshozatal során. E tényezők mindegyike befolyással bírhat a meghozott döntésre. Ügyenként változó, hogy mely tényezők élveznek prioritást és nagyobb súlyt.

Néhány mérlegelendő tényező:

Territorialitás Egy lehetséges kiindulópont alapja lehet az, hogy abban az államban kellene az eljárást lefolytatni, ahol a bűncselekmény legnagyobb – vagy legfontosabb – részét elkövették, vagy ahol a bűncselekménnyel okozott kár vagy veszteség legnagyobb, illetve legfontosabb része jelentkezik. Tehát mind mennyiségi (többsége), mind minőségi (legfontosabb része) vonatkozásokat is megfontolás tárgyává kell tenni.

A terhelt tartózkodási helye Számos vonatkozást kell megfontolni e tényezőt illetően, így:

- ▶ ahol a terheltet megtalálták;
- ▶ a terhelt állampolgársága, szokásos tartózkodási helye;
- ▶ a terheltnek valamely tagállam vonatkozásában jelentkező erős személyi kapcsolata vagy egyéb jelentős érdekei;
- ▶ a terhelt – joghatósággal rendelkező másik állam részére történő – átadásának, kiadásának biztosíthatósága; és
- ▶ az eljárás azon állam részére történő átadásának lehetősége, amely állam területén a terhelt tartózkodik.

Tettestársak esetén nem pusztán számuk, hanem a bűncselekmény elkövetésében való konkrét szerepük, valamint tartózkodási helyük is releváns. Ismételten tehát, mind a mennyiségi, mind a minőségi dimenziók számítanak.

E vonatkozások értékelésénél figyelemmel kell lenni az alkalmazandó EU-s jogi eszközökre, kiváltképp azokra, amelyek a kölcsönös elismerés elvével kapcsolatosak. Ezek alkalmazása hatással lehet a tényezők értékelésére és végső soron pedig az eljárás helyéről való döntésre. Például a Tanács 2008/909/IB kerethatározatának (a kölcsönös elismerés elvének büntető ügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonnással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról) az európai elfogatóparancsról szóló 2002/584/IB kerethatározattal való együttes alkalmazása arra vezethet, hogy a terhelt tartózkodási helye csak másodlagos szempont, mivel egy későbbi fázisban elítéltként egy másik államnak a szabadságvesztés büntetés letöltése céljából kiadható.

A bizonyítékok elérhetősége, elismerhetősége Az igazságügyi hatóságok eljárásaikat csak megbízható, hiteles és elismerhető bizonyítékokra alapozhatják. A bizonyítékok helye és megfelelő formában való elérhetősége, csakúgy azok bíróság általi elismerhetősége és elfogadhatósága mind mérlegelendő tényezők. Az érintett tagállamokban fellelhető bizonyítékok minőségét és mennyiségét is értékelni kell, bár az európai nyomozási határozatra vonatkozó szabályozás (2014/41/EU irányelv) várhatóan megkönnyíti majd a bizonyítékok határokon átnyúló összegyűjtését.

A tanúktól, szakértőktől, sértettektől származó bizonyítékok Az igazságügyi hatóságoknak mérlegelniük kell a tanúktól, szakértőktől, sértettektől származó bizonyítékok beszerzésének lehetőségét, a bizonyítás céljából történő utaztatásuk lehetőségeit. Meg kell fontolni az írásban vagy egyéb eszköz útján (telefon-, videókonferencia) rögzített bizonyítékok lehetőségét is.

Tanúvédelem Az igazságügyi hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a büntetőeljárásban közreműködő tanúk ne legyenek veszélyeztetve. A büntetőeljárás helyének megválasztásáról való döntést befolyásoló tényező lehet például az is, hogy míg a joghatósággal rendelkező egyik államban működik tanúvédelmi program, a másikban ilyen lehetőség nem adott.

A sértettek érdekei A sértettek jogairól szóló 2012/29/EU irányelvnek megfelelően az igazságügyi hatóságoknak figyelemmel kell lenniük a sértettek jelentős érdekeire, köztük a védelmükre, és arra, hogy nem szenvednek-e hátrányt amiatt, hogy egy adott államban folytatják le az eljárást egy másik helyett. Figyelemmel kell lenni a sértett kártérítési igényének lehetőségére is.

Az eljárások előrehaladottsága Az egyes büntetőeljárások előrehaladottságának foka is a megfontolandó tényezők közé tartozik. Amennyiben egy nyomozás valamely államban jól előrehaladott állapotban van, annak másik állam részére történő átadása nem célszerű.

Az eljárások hossza Az idő önmagában nem meghatározó tényező az eljárás helyéről való döntés meghozatalánál, azonban az egyéb tényezők kiegyenlítettése esetén az igazságügyi hatóságok fontolóra vehetik, hogy az egyes államokban mennyi időn belül lehetséges az eljárás lefolytatása. („az igazságszolgáltatás késedelme az igazságszolgáltatás megtagadását jelenti”).

Jogszábeli előírások A hatályos jogi kereteket, így az egyes jogrendszerek által előírt kötelezettségeket és követelményeket is mérlegelni kell, csakúgy annak lehetséges hatásait és eredményét, hogy az adott államban folytatják le a büntetőeljárást egy másik helyett. Az igazságügyi hatóságok döntését azonban nem vezérelheti önmagában az, hogy az egyes államok által előírt kötelezettségeket elkerülhetik, ha helyettük másik államot választanak az eljárás lefolytatására.

A kiszabható büntetés súlyossági foka Noha biztosítani kell, hogy a kiszabható büntetés arányos legyen az elkövetett bűncselekmény súlyával, az igazságügyi hatóságok pusztán nem kérhetik azért az eljárásnak egy adott államban való lefolytatását, mert ott a törvény súlyosabban rendeli büntetni a cselekményt, mint egy másikban. A bíróságok ún. „relatív ítélkező (bünteteskiszabási) ereje” sem lehet döntő tényező a büntetőeljárások helyének megválasztásában.

A bűncselekményből származó bevétel Az alkalmazandó EU-s és nemzetközi jogi instrumentumokat, és különösen a befagyasztás, elkobzás kölcsönös elismerésének eszközeit figyelembe kell venni a bűncselekményből származó bevételek visszatartási, visszaszerzési, lefoglalási, elkobzási lehetőségeinek értékelése során. Ugyanakkor az igazságügyi hatóságok nem dönthetnek valamely állam mellett önmagában azért, mert ott hatékonyabb a vagyonvisszaszerzés, mint egy másikban.

Költségek és erőforrások Habár az igazságügyi hatóságoknak költség- és erőforrástudatosnak kell lenniük, az eljárás költségvonzata, az ügyészségek erőforrásaira várhatóan gyakorolt hatása, csak akkor lehet az eljárás helyének megválasztásáról való döntést meghatározó tényező, ha az egyéb tényezők kiegyenlítettek.

Tagállamok prioritásai Az igazságügyi hatóságok nem utasíthatják vissza egy büntetőeljárás átvételét arra hivatkozással, hogy lefolytatása nem tartozik a nemzeti prioritások közé.

Az Eurojust által nyújtott támogatás

- ▶ Az Eurojust támogatását bármikor, bármelyik érintett igazságügyi hatóság kérheti.
- ▶ Hatáskörében eljárva az Eurojust – preferáltan az ügy korai fázisában – segítséget nyújt az érintett igazságügyi hatóságok közti előzetes kapcsolat felvételében és konzultációkban, koordinálja az intézkedéseiket, az ügyről való teljes kép alkotása érdekében ösztönzi és előmozdítja az információcserét, biztosítja az igazságügyi együttműködési eszközök zökkenőmentes alkalmazását, tisztázza a bűnözői hálózatok egyes részei közötti kapcsolatot, elősegíti a büntetőeljárás helyének megválasztásáról való döntést. Azon ügyekben, amelyekben az Eurojust korábban nem működött közre, és az érintett hatóságok nem jutottak konszenzusra a 2009/948/IB kerethatározat által lehetővé tett, közvetlenül folytatott konzultáció adta keretek közt, a problémát bármely érintett hatóságnak az Eurojust részére jelentenie kell.
- ▶ Az Eurojust – a tagállamok által (az Eurojust Tanácsi Határozatnak megfelelően) a joghatósági összeütközéssel érintett ügyekről küldött információknak köszönhetően – korai fázisban észleli a párhuzamos eljárásokat és proaktív támogatást nyújt a hatóságoknak
- ▶ Az Eurojust által szervezett koordinációs értekezleteken az érintett tagállami hatóságok találkozhatnak és a nemzeti tagok által nyújtott támogatással megbeszélhetik a szóban forgó problémát. Ezenkívül közös nyomozócsoportok keretein belül is megelőzhetők és feloldhatók a joghatósági összeütközések, és meg egyezés születhet arról, hogy a joghatósággal rendelkező államok közül melyikben folytassák le az egyes bűncselekmények miatti eljárást.
- ▶ Az Eurojust – az önállóan vagy társultan fellépő nemzeti tagok, továbbá a Kollégium útján – javaslatokat és nem kötelező erejű véleményeket tehet arra nézve, hogy melyik állam van jobb helyzetben a konkrét bűncselekmény miatti eljárás lefolytatására (kérve egyúttal az igazságügyi hatóságokat, hogy fogadják el az álláspontot tartalmazó javaslatot, véleményt).

Az adminisztratív
szervezet

5.1 Az operatív és stratégiai munka támogatása

Az Eurojust adminisztratív szervezete támogatja a Kollégiumot mind operatív munkájában, mind igazgatótanácsként való működésében. A Kollégium 2016-ban 26 operatív értekezletet és 7 igazgatótanács értekezletet tartott. Ezenkívül két megbeszélést is összehívott, az egyiket a szervezeti fejlesztésekkel, a másikat a stratégiai tervezéssel kapcsolatosan. A Kollégium által novemberben elfogadott *Eurojust Operatív Kézikönyv* irányelveket tartalmaz az adminisztratív szervezetnek a nemzeti szekciók konkrét ügyekben folytatott tevékenységét támogató munkájára. A Kézikönyv a konkrét ügyek szervezeten belüli – közös és befogadó szemléletű – kezelése megerősítésének mérőkövet jelenti.

Operatív témák A tagállami hatóságok a következő témák vonatkozásában kértek információt vagy jogi tanácsot az Eurojusttól:

- ▶ az EU Bíróságának, az „igazságügyi hatóság” és az „igazságügyi döntés” fogalmait – az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat vonatkozásában – értelmező ítéletei;

- ▶ a gyermek szülő általi jogellenes külföldre vitelének bűncselekményként való elismerése;
- ▶ az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 18–19. cikkei az ideiglenes átadásról és a kihallgatásról;
- ▶ külföldi terrorista harcosok;
- ▶ okostelefonokon folytatott beszélgetések lehallgatása trójai-szerű vírusok távolból történő aktiválásával; és
- ▶ a különleges jogrend idején alkalmazható eljárási szabályok.

Tematikus megbeszélések A Kollégium eszmecserét folytatott és megosztották egymás közt a bevált módszereket az Eurojust érdeklődésére számot tartó, speciális operatív kérdésekben: értékelő tudósítás a kriminalisztika és a telekommunikációs lehallgatás területéről.

5.2 Az adminisztratív szervezet átalakítása

A megbízott adminisztratív igazgató által javasolt és a Kollégium által elfogadott új szervezeti struktúrában folytatja tovább munkáját 2017 januárjától az adminisztratív szervezet. Az átszervezés elvi alapja: az erőforrások optimális felhasználása és szinergiák teremtése az Eurojust operatív szükségleteinek támogatása érdekében. Az Ügylemző Osztály és a Jogi Szolgálat összevonásával létrejött

új Operatív Osztály egyablakos rendszerben áll a nemzeti szekciók és a Kollégium rendelkezésére. Az Operatív Osztály multidiszciplináris megközelítéssel támogatja majd az operatív munkát. Az Eurojust irányítói és kommunikációs képességét, illetve az image-ét erősítendő, felállításra kerül a Szervezeti Kommunikációs Iroda, az Intézményi Ügyek Irodája, valamint a Terv-, és Beszámoló-készítő Iroda.

5.3 Személyzet és költségvetés

Személyzet Az Eurojustnak 2016 végén 347 tisztviselője volt: 72 nemzeti tag, helyettese és asszisztense együttesen, 196 ideiglenes tisztviselő, 31 szerződéses alkalmazott, 21 kiküldött nemzeti szakértő, 8 átmenetileg foglalkoztatott, 19 gyakornok. Az Eurojust teljesítette a decentralizált ügynökségekre vonatkozó 5 százalékos létszámcsökkentési kötelezettségét.

A létszámcsökkentéssel párhuzamosan három új operatív létszámhelyet kapott az Eurojust, melyeket a többéves pénzügyi keretben kikötött célokra kell felhasználni: terrorizmus, számítástechnikai bűnözés, illegális bevándorlók csempészése elleni küzdelem terén végzett munka támogatására.

Költségvetés Az Eurojust 2016. évi előirányzott költségvetése 43 539 737 EUR volt, amely tartalmazza az új székház projektre elkülönített 6 980 000 EUR-t is. A rendelkezés-

re bocsátott költségvetés összege 7%-kal kevesebb volt, mint azt az Eurojust eredetileg kérte. A megszorítás miatt, valamint hogy biztosítható legyen az igény-vezérelt operatív munka és a jogi kötelezettségek teljesítése, az Eurojust 2016. évi munkaprogramját módosítani kellett a tevékenységre vonatkozó prioritások tekintetében. Egyes informatikai fejlesztéseket el kellett halasztani, több értekezletet törölni kellett, köztük az Eurojust nemzeti levelezőket és a harmadik államokbeli kontaktpontokat, ezzel biztosítva a konkrét ügyek terén végzett tevékenység és a koordinációs értekezletek fedezetét. A munkaerőfevétel szintén elhalasztásra került, így 3,45%-os az üres álláshelyek aránya. Az új székház átadásának késedelme bizonyos fókig enyhítette a költségvetési nyomást az év végére, így a költségvetés végrehajtása 99,89%-ban teljesült.

Éves tevékenységről szóló konszolidált jelentés

Az Eurojust pénzügyi szabályzata 47. cikke alapján éves tevékenységről szóló konszolidált jelentést (CAAR) kell készítenie az adminisztratív igazgatónak, amelyben ismertetnie kell az ügynökség éves tevékenységét. Ebben – a fő teljesítménymutatók, valamint az alokált személyzeti és pénz-

ügyi erőforrások, továbbá az elvégzett belső ellenőrzések alapján – részleteznie kell, hogy az Eurojust éves munkaprogramjában szereplő célok milyen szinten teljesültek. A konszolidált jelentést – amely egyébként megtekinthető az Eurojust weboldalán – minden év július 1-ig kell a költségvetési hatóság részére benyújtani.

5.4 Szervezeti fejlesztések

Az Eurojust Tanácsi Határozat 41a. cikkének megfelelően, és összhangban a Kollégium által 2015-ben elfogadott – az ajánlások implementálására vonatkozó – akciótervvel, az Eurojust és tevékenysége értékelésének nyomkövetésére egy munkacsoport állt fel, hogy áttekintse és korszerűsítse a belső működési struktúrát, valamint megjelölje a prioritásokat. A Kollégium 2016-ban a következőkről döntött: (i) az adminisztratív szervezet által nyújtott, operatív munkát támogató szolgáltatások és erőforrások fokozottabb igénybevétele; (ii) konkrét intézkedések az adatok CMS-be történő bevitelének, kezelésének és onnan való törlésének az egységesítésére; (iii) korlátozott számú politikai munkaprojekt indítása a kiemelt bűncselekmények és az igazságügyi együttműködés eszközeinek témájában.

Az adminisztratív szervezet továbbra is segítette a Kollégiumnak figyelemmel kísérni és elemezni az Eurojust rendelet tervezetét és az Európai Ügyészség felállításával kapcsolatos jogalkotási fejleményeket. A Tanács 2015 februárjában általánosnak mondható álláspontra jutott az Eurojust rendelet tervezetével kapcsolatosan, leszámítva annak az Európai Ügyészséget érintő rendelkezéseit.

Az Eurojust 2016-ban ismertette – a felállításra kerülő Európai Ügyészséggel való együttműködésre vonatkozó – álláspontját, valamint az erőforrásokra gyakorolt lehetséges hatásokra vonatkozó megállapításait a Bizottsággal, a Tanáccsal és a Parlamenttel. Az Európai Ügyészséggel való együttműködés alapjaként az Eurojust hangsúlyozta a szakértelmét és a bűnügyi igazságügyi együttműködésben szerzett gyakorlati tapasztalatait.

Az Eurojust adminisztratív szervezetének menedzsmentje az átszervezést követően

5.5 Az új székház

Az új székház építése a 2016-os ütemezésnek megfelelően alakult, a munkálatok az előirányzott határidős terveknek megfelelően folytak. Április 1-re az épület elérte a legmagasabb pontját, ezzel megkezdődhetett az építkezés utolsó fázisa, amelynek eredményeként az épület 2016 decemberétől 2017 első negyedével bezárólag a székhelyet biztosító államnak és az Eurojustnak átadásra kerülhet.

A program előírásainak megfelelően, az Eurojust várhatóan a második negyedév végén fog az új székházba költözni.

Néhány az Eurojust 2016-os kiadványaiból:

A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés

Az [Eurojust dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférés](#) iránti megkeresések száma 2016-ban csökkent (2016-ban 15, 2015-ben 18 megkeresés volt). Az Eurojust, mint harmadik fél, az 1049/2001. sz. rendelet 4. cikkének (4) bekezdése szerinti konzultációs megkereséseket is kapott. Megerősítő kérelem nem érkezett 2016-ban. Az Eurojust frissítette a weboldalán elérhető dokumentumok nyilvántartását, az ún. [Public Registert](#). A folyamatosan bővülő nyilvántartás közvetlen hozzáférést biztosít a nyilvánosság számára, megkönnyíti az állampolgárok – formális kérelem szükségessége nélküli – hozzáférését az Eurojust dokumentumaihoz, valamint átláthatóbbá és könnyebben elérhetővé teszi az Eurojust tevékenységéről szóló információkat.

Az Eurojust és a hálózatok

Az Eurojust otthont ad az Európai Igazságügyi Hálózat (EJN), a Közös Nyomozócsoportok Szakértői Hálózata és a Népirtás Elleni Hálózat Titkárságainak, és rendelkezésükre bocsátja erőforrásait. Munkatársaik az Eurojust személyzetéhez tartoznak.

A Titkárságok szolgáltatásokat nyújtanak a Hálózatoknak és segítik a nemzeti szekciókkal közös területeken való együttműködést. Az Eurojust jogi, adminisztratív és pénzügyi támogatást nyújt az Európai Unió Tagállamok Legfőbb Ügyészeinek Konzultatív Fóruma (röviden: Konzultatív Fórum) részére is.

6.1 Európai Igazságügyi Hálózat (EJN)

Az 1998-ban alapított [Európai Igazságügyi Hálózat](#) a tagállamok által kijelölt kapcsolattartók hálózata, akik a büntügyi igazságügyi együttműködést segítik elő. E kapcsolattartók napi szinten segítik a gyakorló igazságügyi szakembereket jogi és gyakorlati tanácsokkal, valamint a hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok közti közvetlen kapcsolatok létesítésével. A Titkárságot 2003-ban állították fel.

Értekezletek Az Európai Igazságügyi Hálózat plenáris értekezleteit Amszterdamban és Pozsonyban tartották. A megvitattott témák: emberkereskedelem/munkaerő kiszákmányolás, pénzügyi nyomozások, e-bizonyítékok, együttműködés és szinergiák az Áldozati Jogok Európai Hálózatával (ENVR) és az EJC-nel. Három értekezletet tartott az EJN az Eurojustnál: a rendes értekezletet, az eszközelelősök értekezletét és a nemzeti levelezők értekezletét.

Regionális értekezletre került sor továbbá Németországban, Hollandiában, Ausztriában, Portugáliában és Romániában. Nemzeti szintű értekezletet hívtak össze Lettországon, Lengyelországban, Romániában és az Egyesült Királyságban. Az értekezleteken lehetőség nyílt arra, hogy a kapcsolattartók és a hatóságok megbeszélést folytassanak a nemzetközi igazságügyi együttműködés különböző területeiről, köztük az EJN és az Eurojust közti kapcsolatról. Az Eurojust nemzeti szekcióinak képviselői is részt vettek ezeken az értekezleteken.

EJN-Eurojust közös dokumentum

A közös dokumentum – amelynek címe [Útmutató a büntetőügyekben folytatott nemzetközi együttműködéshez, gyakorló igazságügyi szakemberek számára: Európai Igazságügyi Hálózat és Eurojust, „Mit tehetünk önért?”](#) – az EU minden hivatalos nyelvén megtalálható mind az EJN, mind az Eurojust weboldalán. A dokumentum tájékoztatja a gyakorló szakembereket az EJN és az Eurojust által hatásköreikben nyújtható szolgáltatásokról és támogatásokról, biztosítja ezzel a ráfordított idő és erőforrások hatékony felhasználását és a munka duplikálásának elkerülését.

Az Eurojusttal való együttműködés Az EJN és az Eurojust folytatták a kölcsönös értékelések hatodik fordulójával kapcsolatos akcióterveik végrehajtását.

A holland elnökség alatt megrendezett plenáris értekezlet részeként a kapcsolattartók találkoztak az Eurojust nemzeti szekcióinak munkatársaival, és bilaterális workshopok keretén belül vitatták meg azt, hogy miként lehet a lehető legjobb támogatást nyújtani a szakemberek részére az EJN és az Eurojust közti szinergiák erősítésével. Sok eset bizonyította, hogy jó az együttműködés köztük. Hangsúlyozták az EJN és Eurojust közti szoros és rendszeres kapcsolattartást, valamint a konzultációk folytatásának fontosságát. Az értekezlet arra jutott, hogy a közös dokumentumot felül fogják majd vizsgálni.

Az EJN weboldala A weboldal több része is megújult. A Compendiumnak új verziója készült. Ez az eszköz segítséget nyújt az igazságügyi együttműködésre irányuló minden fajta (kölcsönös elismerésen vagy kölcsönös jogsegélyen alapuló) kérelem megszövegezéséhez.

Elkészült az új verziója az Igazságügyi Könyvtárban található azon résznek, amely a jogi eszközök implementálásának állapotát mutatja. Az EJN Titkársága kifejlesztett a kapcsolattartók részére egy új online eszközt, amelyen keresztül tevékenységükről jelentést küldhetnek 2017 januárjától.

Az EJN továbbépítette az egyéb igazságügyi hálózatokkal, valamint a harmadik államokkal való kapcsolatait. E kapcsolatok elérhetőségeit a kapcsolattartók a weboldal egy új fejlesztésű részében tekinthetik meg, „Együttműködés harmadik államokkal és igazságügyi hálózatokkal” elnevezés alatt.

Képzés Az EJN Titkársága az EJTN-nel együttműködésben a kapcsolattartók számára megrendezte a hetedik nyelvi tréningjét. Ennek keretében a kapcsolattartók egy héten keresztül fejleszthették nyelvi készségeiket és lehetőségük nyílt az egyéb résztvevőket az EJN működéséről és weboldaláról tájékoztatni.

6.2 A Közös Nyomozócsoporthok Hálózata

A [Közös Nyomozócsoporthok Hálózata](#) a tagállami igazságügyi és büntetőrendőrségi szervek kapcsolattartóinak a hálózata, amelyet 2005-ben alapítottak azzal a céllal, hogy élénkítsék a közös nyomozócsoporthok (JIT) mint eszköz alkalmazását, és elősegítsék az információcserét, valamint a bevált módszerek egymás közti megosztását. A Titkárságot 2011-ben állították fel. A Titkárság 2013 óta vezeti az Eurojust által létrehozott, a közös nyomozócsoporthok számára nyújtott pénzügyi támogatások programját (lásd Jelentés 1.4).

Éves értekezlet A közös nyomozócsoporthok nemzeti szakértőinek 12. éves értekezletét júniusban rendezték meg, amely az illegális bevándorlók csempészésével kapcsolatos ügyekben felállított közös nyomozócsoporthokban felmerülő nehézségekre és a nyomozócsoporthok adta lehetőségekre koncentrált. Európa minden részéről érkezett szakértők és gyakorló szakemberek, továbbá egyéb releváns ügynökségek és más érintettek kétnapos eszmecserét folytattak a közös nyomozócsoporthoknak az illegális bevándorlók csempészése elleni küzdelemben való fokozott alkalmazását célzó konkrét intézkedésekről. Az értekezlet [véggöveketkeztetése](#) az Eurojust weboldalán elérhető.

Projektek A Közös Nyomozócsoporthok Hálózata [a gyakorló szakembereknek szánt két hasznos dokumentumot](#) vizsgált felül, amelyek egyébként az Eurojust weboldalán is megtekinthetők. A **Közös nyomozócsoporthok kézikönyve**, amely egyfajta gyakorlati útmutatóként szolgál, ala-

posabb lett, így annak a gyakori kérdéseket és válaszokat tartalmazó része is átdolgozásra került. A **közös nyomozócsoporth megállapodás mintája** az eddigi minta egyszerűsítésének céljával került megújításra, továbbá a már megkötött megállapodások elemzése alapján több módosítás is beépítésre került. A Miniszterek Tanácsa határozati úton jóváhagyta azt.

A Közös Nyomozócsoporthok Hálózata továbbra is gyűjtötte az információt a vonatkozó nemzeti szintű szabályozásokról (új összefoglaló készült Dánia, Olaszország, Litvánia, Lengyelország, Portugália, Finnország, az Egyesült Királyság részére) és gyakorlatról (20 új értékelés indult). Ezen információk kifejezetten a közös nyomozócsoporthok részére elérhető webfelületen olvashatók, amelyhez az EU gyakorló szakemberei hozzáférést kérhetnek.

Képzés A Közös nyomozócsoporthok tanfolyamon (lásd Jelentés 3. fejezet), valamint az éves értekezlet végkövetkeztetésein kívül a Hálózat a Titkársággal együtt közreműködött az illegális bevándorlók csempészésének tárgykörében tartott, közös nyomozócsoporthokkal foglalkozó tréningben. A háromnapos eseményt a CEPOL, az EJTN, és a Dél-Európai rendőrségi együttműködésről szóló egyezmény Titkársága (PCC-SEE) szervezte, azon a bűnözés e típusa által érintett tagállamokból és harmadik államokból érkezett 25 szakember vett részt. A rendezvény célja a közös nyomozócsoporthok alkalmazásának e területen való fokozása volt.

6.3 A Népirtás Elleni Hálózat

A [Népirtás Elleni Hálózat](#) 2002-ben alakult a nemzeti hatóságok által – a népirtás, az emberiség elleni és háborús bűncselekmények ügyében – folytatott büntetőeljárások során az operatív információk, a bevált módszerek és tapasztalatok megosztása révén megvalósítható szoros együttműködés biztosítása céljával. Nyomozók, ügyészek és kölcsönös jogsegéllyel foglalkozó tisztviselők hálózata. A Titkárságot 2011 júliusában állították fel.

Értekezletek Az Eurojustnál két plenáris értekezletet tartottak, az egyik a Demokratikus Erők Ruanda Felszabadításáért (FDLR) vezetői ellen Németországban folyó eljárás gyakorlati problémáival foglalkozott, míg a másik a szíriai és iraki kulturális örökségi helyszíneken elkövetett fosztogatásokkal és rombolásokkal kapcsolatos bűncselekményekkel. Mindkét értekezlet [véggöveketkeztetése](#) elérhető az Eurojust honlapján. Emellett egy *ad hoc* értekezletre is sor került a szíriai fegyveres konfliktus kapcsán folyó nemzeti nyomozások megbeszélése és elősegítése céljából, figyelemmel a szíriai menekültek – áldozatok, tanúk, bűnözők vegyesen – Európába való, rendkívüli mértékű öltött beözönlésére. Az értekezletekről készült jelentések a Tanács 10169/16. és 13409/16. sz. dokumentumaiként lettek közzétéve.

Az EU első, büntetlenség elleni napja május 23-án volt, azt a holland elnökség, a Népirtás Elleni Hálózat és a Bizottság szervezte. Az évente egyszer megrendezett esemény célja, hogy növelje a legszörnyűbb bűntettek vonatkozásában a tudatosságot, támogassa a nemzeti szinten folytatott büntetőeljárásokat, foglalkozzon a sértettek büntetőeljárásai jogi helyzetével és az eljárásban való részvételükkel, valamint megerősítse az EU-ban a büntetlenség elleni küzdelmet. Az eredmény a Tanács 10233/16.sz. dokumentumaként lett közzétéve.

Képzések Októberben a Népirtás elleni Hálózat – a volt Jugoszláviával foglalkozó Nemzetközi Büntető Törvényszékkel, valamint az ENSZ Rule of Law csoportjával közös szervezésben – tréninget tartott a konfliktussal érintett területeken elkövetett szexuális erőszak miatt folytatott eljárásokról. A Népirtás Elleni Hálózat folytatta az EJTN-nel való együttműködését a bírák és ügyészek részére tartott tréningeket illetően, továbbá együttműködésbe fogott a CEPOL-lal egy tréning program kidolgozására, amely a súlyosabb nemzetközi bűncselekmények nyomozási aspektusaira vonatkozik.

Projektek Számos tényadat gyűjtés és értékelés történt 2016-ban. A legátfogóbb kérdőív a Tanács 2003/335/IB határozatának alkalmazását vizsgálta, azaz a legsúlyosabb nemzetközi bűncselekmények miatti büntetőeljárások lefolytatására nemzeti szinten felállított speciális szervezetekre vonatkozott. Az ilyen típusú egységek azon az elvi megfontoláson alapszanak, hogy speciális tudás birtoká-

ban kezelik a komplex jogi és gyakorlati problémákat, szakértelmet koncentrálnak, a bevált módszerek és tanulságok az egységen belül jelentkeznek. A projekt foglalkozott az eljárásban résztvevő áldozatok védelmének kérdéseivel is. Az eredmény a Tanács 10234/16. sz. dokumentumaként lett közzétéve.

6.4 Konzultatív Fórum

A **Konzultatív Fórumot** 2010-ben rendezték meg először a tagállamok közötti igazságügyi együttműködés és kölcsönös bizalom megerősítése, valamint – az EU szabadságon, biztonságon és jog érvényesülésén alapuló térségének fejlődése érdekében – az igazságszolgáltatásnak az EU-s intézmények munkájához való hozzájárulása céljából.

Közös értekezlet Figyelemmel a szervezésre és tartalomra tett reflexiókra, 2016-ban először a két EU-s elnökség közös értekezletet hirdetett meg. Hollandia Legfőbb Ügyészi Testülete, valamint a Szlovák Köztársaság Legfőbb Ügyészsége közösen hívta össze a Konzultatív Fórum 11. értekezletét júniusban. Az értekezlet középpontjában a számítástechnikai bűnözés, a terrorizmus és az illegális bevándorlók csempészése elleni küzdelem legújabb fejleményei, továbbá a kulcsfontosságú harmadik államokkal – a súlyos és szervezett bűnözés terén – való együttműködés témái álltak.

EJCN A Konzultatív Fórum megvitatta a *Kulcsok a kiber térhez* című stratégiai értekezlet eredményeit, a számítástechnikai bűncselekmények miatti büntetőeljárások során felmerülő gyakori problémákat, hangsúlyt fektetve a szolgáltatókkal való együttműködésre és az adatok kódolására. Üdvözölték a holland elnökségnek az EJCN létrehozására vonatkozó kezdeményezését, amely segíti a számítástechnikai bűnözéssel foglalkozó tagállami igazságügyi szakemberek kapcsolatteremtését, továbbá növeli az ilyen típusú ügyekben folytatott büntetőeljárások hatékonyságát.

A terrorizmusra és az illegális bevándorlók csempészésére adott igazságügyi válaszlempések Az érintett tagállamok képviselői megosztották

egymással a – terroristák általi fenyegetettség és a legutóbbi franciaországi és belgiumi terrortámadások nyomán – megerősített igazságügyi válaszlempésekre vonatkozó tapasztalataikat. Betekintést engedtek az illegális bevándorlók csempészése tárgyában folyt büntetőeljárások problémáiba és tanulságaiba, így különösen a nyílt tengeri területek joghatósági kérdéseibe, továbbá e bűncselekménytípus súlyos, szervezett bűnözésként való kezelésének hozzáadott értékét is bemutatták.

Hangsúlyozták továbbá a nemzetközi igazságügyi együttműködés megerősítésének és korszerűsítésének a szükségességét, amelyet az igazságügyi szakemberek közötti kapcsolatok szorosabbra fűzése, a jogi szabályozásokra vonatkozó tájékoztatások és bevált módszerek egymás közti megosztása, nyomozások segítése (pl. speciális nyomozási technikákkal, közös nyomozócsoportokkal, ha lehetséges) útján lehet megvalósítani.

A kulcsfontosságú harmadik államokkal való együttműködés Véleményt cseréltek a résztvevők a harmadik államok igazságügyi hatóságaival való együttműködés során felmerülő jogi és gyakorlati problémákról, az együttműködés erősítésének lehetséges módjairól a kölcsönös jogsegélykérelmek végrehajtása, információcsere, valamint a bizonyítékok beszerzése terén. Az Eurojust betekintést engedett a külkapcsolatok terén folytatott aktuális tevékenységébe, hangsúlyozva az együttműködési megállapodásoknak, az Eurojusthoz delegált összekötő ügyészeknek és a harmadik államokbeli kontaktpontok hálózatának hozzáadott értékét az igazságügyi együttműködés előmozdításában.

Az értekezlet [véggöveketetése](#) az Eurojust weboldalán elérhető.

Köszönjük

Köszönetet mondunk **Francisco Jiménez Villarejo úrnak**, *Spanyolország* nemzeti tagjának, az Eurojust elnökhelyetteseként 2013 novemberétől 2016 novemberéig végzett munkájáért és értékes hozzájárulásáért.

Köszönetnyilvánítás és búcsú

Petter Sjødal, Eurojust összekötő ügyész, *Norvégia*, 2013 októberétől 2016 augusztusáig

Klaus Rackwitz, adminisztratív igazgató 2011 októberétől 2016 szeptemberéig

ISBN: 978-92-9490-115-6

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB The Hague, Hollandia

Telefon: +31 70 412 5000 - E-mail: info@eurojust.europa.eu - Weboldal: www.eurojust.europa.eu